

نخستین

همایش خنثی‌سازی ملی نیکوکاری

۱۶-۱۸ مرداد ۱۳۹۵

مشهد

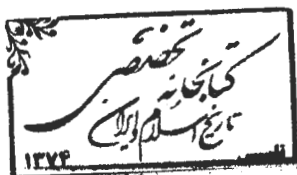
اسکن شد

فخستین همایش آموزشی

جنبش ملی نیکوکاری

۱۶ تا ۱۸ مردادماه ۲۵۳۵

مشهد

رویدادی بزرگ در شهر مقدس مشهد

از ۱۶ تا ۱۸ مردادماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی، مشهد میهماندار گروهی از نیکوکاران و اعضای کمیته‌های جنبش ملی نیکوکاری و وابستگان این جنبش ملی بود که برای برگزاری نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری شهر مقدس مشهد را برگزیده بودند.

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی نیابت ریاست عالییه سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی که خود مبتکر و بنیانگذار جنبش ملی نیکوکاری‌اند این همایش را با بیانات خود افتتاح فرمودند.

از آنجاکه این رویداد بزرگ اهمیت فراوان دارد، بر آن شدیم تا به گزارش کامل برگزاری آن که به مدت سه روز از شنبه شانزدهم تا دوشنبه هجدهم مردادماه بطول انجامید به پردازیم و امیدوار باشیم که این گزارش پذیرای خاطر هم‌میمنان ارجمند به‌ویژه نیکوکاران و دهشمندان قرار گیرد.

با جنبش ملی نیکوکاری آشنا شوید

در اردیبهشت ماه سال ۲۵۳۴ شاهنشاهی برای نخستین بار به ابتکار والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی، کار نیک و سازنده‌ای در سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی که خوشبختانه در انجام خدمات انسانی و اجتماعی همواره پیشگام است آغاز شد و آن ایجاد واحدی در این سازمان به نام «جنبش ملی نیکوکاری» است.

جنبش ملی نیکوکاری که در اردیبهشت ماه سال ۲۵۳۴ شاهنشاهی موجودیت‌اش را والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی اعلام فرمودند توانست با یاری مردم نیکوکار کشورمان که از گوشه و کنار کشور پیوستگی‌اشان را به جنبش ملی نیکوکاری اعلام داشتند کارش را آغاز کند و سرفرازست که در این زمان کوتاه توانسته با یاری فراوان نیکوکاران ارجمند خدمات باارزشی انجام دهد.

پس از گذشت یکسال از بنیادگذاری جنبش ملی نیکوکاری، تصمیم گرفته شد که برای بررسی همه‌جانبه‌ی کوشش‌های انجام شده و یافتن روش‌های نو و ایجاد

هم‌آهنگی کامل در کار کمیته‌های جنبش ملی نیکوکاری که در مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها تشکیل شده است همایشی برگزار گردد که برای آگاهی بیشترتان به‌گزارشی از چگونگی و علت برگزاری این همایش می‌پردازیم.

● چگونگی و علت برگزاری

نخستین همایش آموزشی

جنبش ملی نیکوکاری

استحضار دارید که در اردیبهشت ماه سال گذشته و هم زمان با آغاز بیست و نهمین سال پیدایش سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی، والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی آغاز فعالیت تازه ای را در کنار کوشش های دیگر این سازمان با عنوان «جنبش ملی نیکوکاری» اعلام فرمودند. این فعالیت تازه از دو ویژگی بهره داشت: نخست آنکه همگی مردم این سرزمین را به مشارکت در برنامه های اجتماعی و نیکوکاری فرا می خواند و یادآور می گردید که به چنین مشارکتی در هر موقع و مقام اقتصادی و اجتماعی می توان جامه ی عمل پوشاند و دیگر آنکه این مشارکت در برنامه های نیکوکاری به منظور پاسخگویی مسائل و مشکلات اجتماعی باید از استمرار بهره یابد، تا رشد اقتصادی چشمگیر مملکت از رشد اخلاقی و اجتماعی برکنار و بی نصیب نماند.

والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی برای آنکه اصالت این پیام بزرگ انسانی خود را متجلی و منعکس

فرمایند با بذل کلیه‌ی دارایی خویش و پایه‌گذاری بنیاد اشرف پهلوی به جنبش ملی نیکوکاری پیوستند و رهبری نیکوکاران دیگر را در این راه به عهده گرفتند.

در سالی که گذشت، گروه انبوهی از مردم نیک‌اندیش این مملکت، جنبش ملی نیکوکاری را پذیرا گردیده و نمایش تازه‌ای از اعتقاد به مبانی اخلاقی و مذهبی را از این راه در دیدگاه همگان قرار داده‌اند. میان این نیکوکاران کسانی را می‌توان یافت که به ایجاد دانشگاه و یا مرکز درمانی و یا اهدای پارك همگانی و یا ساختن خانه‌های مسکونی برای نیازمندان پرداخته و یا آخرین یادگاری را که به صورت يك اسکناس با خود در کشورهای دیگر نگاهداری می‌کرده‌اند برای کمک به نیازمندان از طریق جنبش ملی نیکوکاری انفاق کرده‌اند.

به منظور آنکه اقدامات گذشته جنبش ملی نیکوکاری مورد بررسی قرار گیرد و با توجه به هدفهای تعیین شده راه‌های تازه‌ای برای تحرك بخشیدن هرچه بیشتر به برنامه‌های جنبش ملی نیکوکاری، برگزیده شود برابر امریه‌ی والا حضرت شاه‌دخت اشرف پهلوی، نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاران از روز شانزدهم مردادماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی در شهر مقدس مشهد، در پیشگاه مبارکشان برگزار شد.

● شرکت کنندگان در

نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری

در نخستین همایش جنبش ملی نیکوکاری، گروهی از نیکوکاران، اعضای کمیته‌های جنبش ملی نیکوکاری، نمایندگان جنبش ملی نیکوکاری در مراکز استانها، نمایندگان رسانه‌های گروهی، وابستگان جنبش ملی نیکوکاری و مسئولان سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی و جنبش ملی نیکوکاری حضور داشتند.

شرکت کنندگان در نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری از شهرستانهای: اصفهان، ایلام، اهواز، بوشهر، بندرعباس، تبریز، تهران، رضائیه، رشت، زنجان، سنندج، ساوه، شیراز، قم، کرمان، کرمانشاه، مشهد، همدان، یزد و یاسوج به مشهد آمدند.

شرکت کنندگان در همایش از یکی دو روز پیش از برگزاری همایش به مشهد آمده و در جایگاههای ویژه‌ی خود اقامت گزیدند. آنان به همراهی راهنمایان بعد از ظهر روز شنبه شانزدهم امرداد در میدان ششم بهمن شهر مشهد حضور یافتند و پیکره‌ی شاهنشاه آریامهر را گلباران نمودند.

● گشایش همایش

نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری را والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی، نیابت ریاست عالیّه سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی در تالار بهمداری مشهد افتتاح فرمودند.

در آیین گشایش این همایش، نخست سرود شاهنشاهی پخش شد، آنگاه جناب آقای ولیان نیابت تولیت عظمی آستان قدس رضوی و استاندار خراسان به نمایندگی از سوی مردم خراسان تشریف فرمایی والا حضرت را گرامی داشت و خیر مقدم عرض کرد.

جناب آقای عبدالرضا انصاری، مدیر عامل سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی، گزارشی در چگونگی خدمات یکساله‌ی جنبش ملی نیکوکاری به حضور والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی معروض داشت که گزاریشان در این نامه چاپ شده است. جناب آقای انصاری در پایان سخنان خود از حضور والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی استدعا نمودند با بیانات خود همایش را افتتاح فرمایند. در این هنگام والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی با بیانات خود همایش را افتتاح فرمودند.

● متن بیانات

والاحضرت شاهدخت
اشرف پهلوی

نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری را با خرسندی و قدردانی از پیوستن صمیمانه نیک‌اندیشان و نیکوکارانی که با اقدامات ارزنده خود پاسخگوی پیام من بوده‌اند می‌گشایم.

گردهم‌آئی شما در شهر مشهد مقدس پیوندهائی را که هدفهای برنامه جنبش ملی نیکوکاری با تعالیم عالیه اخلاقی اسلام دارد توجیه مینماید.

همانگونه که میدانید در آستانه بیست‌ونهمین سالگرد دوران خدمتگزاری سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی برنامه نوین جنبش ملی نیکوکاری را اعلام‌داشتم و همه هموطنان را به بذل مساعی بیشتر در راه نیکوکاری و نودوستی فراخواندم. خوشبختانه از آن هنگام تاکنون گروه بیشماری از نیک‌اندیشان با کمکهای مالی و معنوی خود موجبات پیشرفت و گسترش این برنامه تازه را در سطح کشور فراهم آورده‌اند که همگان از طریق وسائل ارتباط جمعی در جریان این اقدامات قرار گرفته و از

همت بلند جمعی از هموطنان نیکوکار ما آگاهی یافته‌اند. هدف من از اعلام جنبش ملی نیکوکاری جلب اعانه و گردآوری وجوه بنحوی که گاه و بیگاه در گذشته پیش آمده نبوده بلکه هشداری بوده است برای آنکه در این زمان صنعت‌زده که در گیریم‌های زندگی آدمی را از اندیشیدن و پرداختن بدیگران باز میدارد بخود آئیم و پیرامون خویش را بنگریم و آن عواطف والای انساندوستی و نوع‌پروری را که متأسفانه در ماوراء هیاهوی زمان بمرور رنگ میبازند و از میان میروند، باز یابیم و در نگاهداری آنها بکوشیم.

همانطور که در خردادماه گذشته در اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران ضمن سخنان خود اشاره کردم در موقعیت بی‌ظنری که با تدابیر برادر تاجدارم، در این دوران استثنائی تاریخ نصیب کشور ما گردیده و دگرگونیهای عمیقی در تمام شئون جامعه ما پدید آمده جمع‌کثیری از هموطنان ما در سایه این امنیت و ثبات سیاسی از مواهب مادی زندگی بحد کمال بهره‌مند شده‌اند ولی در کنار بهره‌مندی چشمگیر مادی آنان جای توفیق معنوی خالیست. و هنوز آثاری از نیکوکاری آنان دیده نمیشود و حال آنکه حق اینست که بشکرانه این نعمتها بیشتر در فکر کمک بدیگران و در صدد حل مشکلات و مسائل زندگی امروزی جامعه باشند. البته همانطور که اشاره کردم جمعی از این گروه که دارای ضمیر روشن و دلی بیدار بوده‌اند تاکنون این توفیق را بدست آورده و باین جنبش پیوسته‌اند ولی اگر بخواهیم حقیقت را گفته باشیم تا اینجا هنوز پاسخی که مورد انتظار جامعه میباشد باین دعوت داده نشده و بسیار توانگرانی که فرصت همگامی با ما را در این راه تاکنون پیدا نکرده‌اند و اکنون روی سخن من با این گروه است که فرصتها را از دست ندهند و به نیکوکاران بلندهمت دیگر تاسی کنند و با پیوستن باین موج عظیمی که در راه نیکوکاری بوجود

آمده دین خود را به جامعه و کشور ادا نمایند و نشان دهند که با امکانات وسیعی که در دسترس دارند لااقل از آنهایی که با دست تهمی ولی با همت بلند وقت و تخصص خود را در اختیار این برنامه گذاشته‌اند کمتر نیستند.

ذکر این نکته را در اینجا ضروری میدانم که پیشرفت این برنامه تا همین جا توجه اولیاء دولت را بخود جلب کرده و به عوامل دستگاه دولت دستور داده شده است که در پیشرفت این امر تسهیلات لازم فراهم نمایند و پیداست که باین حقیقت توجه شده که اگر کسی يك دانشگاه میسازد، یا آنکه يك بیمارستان مجهز هدیه میکند و یا يك پارک عمومی احداث مینماید در حقیقت با دهش و بخشش خود ضمن آنکه وظیفه میهنی و اخلاقی خویش را ایفا کرده، باری هم از دوش دولت برداشته است. بنابراین با توجه به نکاتی که ذکر شد و آزمونهایی که در طی يك سال واحد جنبش ملی نیکوکاری در عمل از فعالیتهای خود بدست آورده است خطوط اصلی کار و اصول برنامه آینده سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی در این زمینه کوشش در راه تشویق هرچه بیشتر توانگران در پیوستن به جنبش ملی نیکوکاری و اقدام بکارهای خیر و شرکت در خدمات اجتماعی خواهد بود و همچنین سعی در افزون ساختن تعداد داوطلبان افتخاری و برنامه ریزی برای بکارگرفتن و بهره گیری هرچه بیشتر از وقت و دانش و تخصص آنان در طریق نیازهای روز جامعه.

البته راهنمایی جامعه برای شناختن هرچه بیشتر هدفهای جنبش ملی نیکوکاری تا آنجا که این برنامه همه افراد ملت ایران را در بر گیرد ضروری است تا با ایجاد يك نهضت اخلاقی، همبستگی ملی ما استحکام بیشتری یابد و بتوانیم در دنیای صنعتی امروز مکارم اخلاقی نژاد ایرانی را حفظ کنیم و از آنجا که محقق است هدفهای جنبش ملی نیکوکاری بموازات و مکمل برنامه های پیشرفته دولت است باید رویه های تازه ای اتخاذ گردد که

بیشتر مشوق سرمایه‌گذاری از طرف بخش خصوصی در راه خدمات اجتماعی و رفع نیازهای روز جامعه گردد که البته انتظار دارد این نکته مورد توجه مقامات مسئول واقع شود.

توفیق همه پیوستگان به جنبش ملی نیکوکاری و کلیه شرکت‌کنندگان در این جلسه را در دست‌یابی به هدفهای والا و ارزشمندی که برای این همایش برگزیده شده آرزومندم.

● گزارش

جناب آقای عبدالرضا انصاری

مدیرعامل سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی

والاحضرتا

برای سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی و همه کسانی که در اجرای برنامه جنبش ملی نیکوکاری بهر عنوان سهم خدمتی بعهده دارند مایه کمال سرافرازی و افتخار است که والاحضرت شخصاً برای افتتاح این همایش تشریف فرما شده اند.

از پانزدهم اردیبهشت ۲۵۳۴ که در اجرای یکی از نیات عالی شاهنشاه آریامهر و در آستانه آغاز بیست و نهمین سال دوران خدمتگزاری سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی برنامه جنبش ملی نیکوکاری اعلام شد تا امروز مدت زیادی نمیگذرد ولی در خلال همین کوتاه مدت استقبال شایان توجهی که از طرف طبقات مختلف مردم بصورت گوناگون از این برنامه بعمل آمد بهترین پاسخ مثبتی بود که از طرف ملت ایران بدعوت انسانی والاحضرت خیراندیش داده شد.

در این مدت کوتاه جمعی از توانگران بلندهمت با

ایشان بیدریغ مال خود دانشگاه کرمان - مجتمع آموزشی الهیات و کشاورزی شهریار - بیمارستان مجهز ۱۲۰ تختخوابی یزد - پارك عمومی بیست هکتاری بابل - خانه سازی همدان برای نیازمندان - بیمارستان کودکان در شهرری - مرکز امداد در راه چالوس - مدرسه راهنمایی در سبزوار - کودکانستان و دبستان در صفائیه یزد و بسیاری مؤسسات عام المنفعه دیگری از این قبیل را بنیاد نهادند و هزاران خانواده بی سرپرست را تحت حمایت خود گرفتند که جمع سرمایه گذاری این عده به متجاوز از دو میلیارد ریال بالغ میشود و علاوه بر این شایان توجه آنکه ۷۰۰ نفر از نیکوکاران دیگر نیز تحت عنوان غرور آفرین داوطلب افتخاری وقت و تخصص و دانش خود را برای خدمت به هموعان، در اختیار برنامه جنبش ملی نیکوکاری قرار دادند.

آنجا که يك دختر دانش آموز چهارده ساله دو قطعه اسکناس صد ریالی یعنی پول توجیبی هفتگی خود را با یکدنیا احساس بی شائبه و در کمال صفا برای پیوستن به جنبش ملی نیکوکاری روی میز مسئول اجرائی این برنامه قرار داد و رویدادهای دیگری از این قبیل که از عواطف خالص انسانی سرچشمه میگرفت نمایانگر این حقیقت بود که هنوز در دلهای تابناک مردم نیکو سرشت ایران حس معاضدت و نودوستی زنده و بیدار است و این امید را برای همگان بوجود آورد که دامنه این برنامه قریباً تا مرز يك بسیج همگانی و جنبش واقعی ملی در کشور ما گسترش خواهد یافت.

والاحضرتا

نیکوکارانی که از دور و نزدیک امروز در جوار آستان قدس رضوی گردهم آمده اند، مفتخرند که در حضور مبارك آن والاحضرت همایش مشورتی خود را آغاز کنند و تجاربی را که در این مدت در راه پیشبرد این برنامه

بدست آورده‌اند در معرض بررسی و تبادل نظر قرار دهند
و با اتخاذ بهترین راه‌ها، روش هماهنگی را در حسن
اداره امور این جنبش ملی در پیش گیرند.
اینک از حضور مبارك استدعا دارد نخستین همایش
آموزشی جنبش ملی نیکوکاری را افتتاح فرموده و با
فرمایشات روشن‌گر خویش همه ما را راهنمایی و ارشاد
فرمائید.

● جلسات همایش

نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری که با بیانات والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی گشایش یافت، پس از انتخاب هیأت رئیسه کارش را آغاز کرد. نخست جناب آقای سناتور عماد تربتی رئیس همایش سخنانی ایراد نمودند و به علت و چگونگی برگزاری این همایش پرداختند و آرزو کردند که همایش بتواند پیروزی لازم را بدست آورد.

سخنان جناب آقای سناتور عماد تربتی

رئیس نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری

با عرض تشکر از توجه بانوان گرام و آقایان عظام نسبت به خود، سپاس بی قیاس، خداوندی را سزااست که توفیق نیکوکاری و نوع پروری به این جمعیت شریف عنایت فرمود و بر اثر همین توفیق است که به سعادت زیارت مرقد مطهر حضرت ثامن الحجج علیه الصلوات و السلام نایل تا از این دربار فیض آثار کسب افتخار و سعادت و فیوضات نامتناهی شده و آیین نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری و این گردهم آیی در مشهد مقدس رضوی برگزار شود.

به عموم بانوان و آقایان، خیرمقدم عرض می کنم و توفیقات کامل را در این راه خیراندیشی و نیکومنشی از درگاه خداوند متعال خواستارم.

پس از این سپاس و نیاز به درگاه قادر مطلق به مصداق دستور حکیم طوسی، فردوسی:

همی تا توانی به نیکی گرای

ستایش کن اورا که شد رهنمای

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی، آن شخصیت بارز و عالیقدر و نیکاندیش را که در اجرای نیات مقدس شاهنشاه آریامهر ریاست عالیّه سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی، بزرگ رهنمای نیکوکاری شده اند ستایش می‌کنم. پس از این سپاس و ستایش اینک به انتخاب هیأت رئیسه می‌پردازیم.

● هیأت رئیسه همایش

پس از سخنان جناب آقای عماد تربتی انتخاب اعضای هیأت رئیسه انجام شد و هیأت رئیسه به این ترتیب برگزیده شدند:

۱- جناب آقای سناتور عماد تربتی، رئیس

۲- آقای علی‌رضا افضل‌پور، نایب‌رئیس

۳- آقای علی سپهر، نایب‌رئیس

۴- آقای محمد فرسایی، منشی

۵- آقای پیروز افشار، منشی

در دومین جلسه نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری جناب آقای سناتور جلالی نائینی، رئیس کانون وکلای دادگستری سخنانی ایراد نمودند که به چاپ آن می‌پردازیم:

سخنان

جناب آقای سناتور جلالی نائینی

در دومین جلسه‌ی

نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری

جناب آقای رئیس

خانم‌ها، آقایان.

برای من نهایت مباهات و افتخار است که فرصت داده شده تا در نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری که در جوار حضرت امام رضا علیه السلام منعقد شده است حضور یابم. این همایش در بیست و نهمین سال خدمت سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی و به هنگامی برگزار می‌شود که ملت ایران به بزرگداشت پنجاه سال شاهنشاهی درخشان دودمان پهلوی می‌پردازند. بیانات پرارزش و گهربار والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی، نیابت ریاست عالی سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی و پایه‌گذار جنبش ملی نیکوکاری خود بتمنایی نمایانگر واقعیات و تجلیاتی از نفس نیکوکاری و نقش نیکوکاری در جوامع بشری بود بنحوی که حق مطلب را در این زمینه بحد کمال ادا فرمودند.

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی چندین سال پیش

در این راه یعنی جنبش ملی نیکوکاری پیشقدم شدند و در طول این مدت گام‌های بلندی بسوی نیل به‌هدف نهائی و اخلاقی برداشتند و در واقع با همت و پشتکار و نیروی انسان‌دوستی خویش جنبشی در سراسر کشور بوجود آوردند.

اینجانب در این مجلس محترم نکات و سخنانی درباره نیکوکاری از دیدگاه اخلاق و قانون و بازده اقتصادی برنامه‌های نیکوکاری و ثمرات آن بعرض حضار محترم میرسانم. مفهوم نیکوکاری از نظر معانی لغوی و عرفی بقدری روشن است که نیاز بتعریف ندازد زیرا هر اقدام و کاری که براساس موازین اخلاقی و انسانی صورت گیرد مسلماً نیکو و پسندیده خواهد بود که از آن جمله است یاری و مددکاری به نیازمندان و دردمندان و بطور کلی برطرف ساختن نیازهای مشروع انسانی که کلاً مشمول عنوان نیکوکاری هستند مثلاً هرگاه بنیادی تأسیس شود که هدف آن تأمین هزینه تحصیلی دانشجویان ساعی و ممتاز یا پژوهشگران علاقه‌مند در رشته‌های گوناگون علمی و پزشکی و بهداشتی باشد بطور تحقیق یکی از اعمال نیکوکارانه صورت گرفته است. اثرات نهایی نیکوکاری مآلاً متوجه جامعه و سراسر يك کشور میشود و ثمرات پر بهره آن عاید يك ملت و اجتماع خواهد شد و نتیجه گامی بسوی تکامل اقتصادی و اجتماعی برداشته میشود. بازده اقتصادی برنامه‌های نیکوکاری مآلاً مؤثر در مجموع فعالیتهای دولت و بررسی حمایت‌های قانونی از برنامه‌های مذکور خواهد بود. در يك جامعه بطور کلی مردم نباید انتظار داشته باشند کلیه فعالیتهای اقتصادی کشور که مؤثر در وضع رفاهی همگانی در سطوح مختلف اجتماع است توسط دولت و جزء برنامه‌های اجرائی دولت باشد بلکه مردم هم باید سهم بسزائی در خود یاری و بهزیستی و تأمین برنامه‌های رفاهی و اقتصادی هم- و وطنان خود داشته باشند از اینجا است که مسئله نیکو-

کاری و یا بهتر گفته باشم جنبش ملی نیکوکاری در اذهان و وجدان ما تجلی میکند. در قرآن مجید و در اخبار و احادیث نبوی مؤکداً مردم تشویق به همکاری و تعاون به نیکوکاری و اقدامات عام‌المنفعه شده‌اند و چون نظری به گذشته بیفکنیم و اعمال نیاکان خود را در چهارده قرن اخیر که از قرآن و سنت و اخبار نبوی الهام گرفته‌اند از نظر بگذرانیم ملاحظه می‌کنیم که ایشان از جیب فتوت خود آب انبارها و مدارس و بناها، کاروان-سراها و خانقاه‌ها و پل‌ها و راه‌ها و امثال آن‌ها را ساخته‌اند تا هم‌نوعانشان بهره‌مند گردند و حوایجشان از نظر مادی و معنوی تأمین شود و یا موقوفات عامی که مردان متدین و نیکوکار تخصیص به جامعه و مردم داده‌اند بهره و برکات و عایدات آن صرف امور فرهنگی و دینی و اجتماعی همگان شده است.

از دیدگاه اخلاق نیکوکاری فوق‌العاده پسندیده است و شاید میتوان گفت خود قسمتی از اخلاق است و تردیدی نیست که انواع اقدامات نیکوکارانه مورد تأیید اخلاق است ولی قانون‌گذاران جامعه در اکثر کشورهای جهان نیز اعمال نیکو را بدون پاداش نگذاشته‌اند و به وجهی که ممکن بوده سعی کرده‌اند نیکوکاری را در اجتماع ترغیب و نیکوکاران را تشویق کنند زیرا این امر از نظر اخلاق پاداشی ندارد و میتوان گفت همان رضایت و خشنودی خاطر نیکوکار برای او بهترین مشوق است مضافاً باینکه خدای یکتا نیز از او راضی خواهد شد در قوانین کشورهای جهان از طریق معافیت‌های مالیاتی افراد را به نیکوکاری و سرمایه‌گذاری در این امر تشویق کرده‌اند. در قوانین مالیاتی کشور ما نیز این امر مهم مورد توجه قانونگذار قرار گرفته است مثلاً در قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۴۵ معافیت اموالیکه به مؤسسات نیکوکاری مورد قبول قانون مذکور هبه می‌شود معادل ۳۰٪ درآمد یعنی تا میزان سی درصد درآمد اموال

مزبور از مالیات معاف است و اینک با پیدایش جنبش ملی نیکوکاری پیشنهاد می شود که این میزان لا اقل تا شصت درصد کاری پیشنهاد می شود که این میزان لا اقل تا شصت درصد افزایش یابد کما اینکه در حال حاضر ایالات متحده آمریکا به میزان پنجاه درصد از پرداخت مالیات معاف هستند.

بر طبق بند ت ماده ۱۲۴ قانون مالیات بر درآمد «تا میزان سی درصد درآمد مشمول مالیات پرداختی برای مصارف شیر و خورشید سرخ و بنیاد پهلوی و سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی و بنگاه حمایت مادران و نوزادان و همچنین مؤسسات خیریه و عام المنفعه که منحصرأ به منظور تحقیقات علمی و یا ایجاد یا اداره ی امور بهداشتی، درمانی آموزشی و ورزشی در ایران تأسیس شده و دولت آنها را بعنوان مؤسسه خیریه و عام المنفعه به رسمیت شناخته و حق نظارت بر درآمد و هزینه آنها را داشته باشد، خواهد بود.»

در مورد وصایای مالی که موصی وصیت بر ثلث ماترك می نماید و آنرا تخصیص به مصارف نیکوکارانه می دهد و از ماترك خارج می کند در قوانین فعلی مالیاتی فقط ده درصد کل ماترك مشمول معافیت مالیاتی واقع می گردد و حال آنکه علی الاصول کل ثلث باید از این مالیات ده درصد نیز معاف باشد ولی کمیسیون فرعی تهیه طرح پیش بینی های مربوط به نیکوکاری پیشنهاد نموده در مواردی که به موجب وصیت نامه مالی تا حدود ثلث ماترك متوفی به مؤسسات نیکوکاری تمليك شده، مال مذکور مشمول مقررات مالیاتی نباشد. و نیز سود سهام متعلق به سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی در مؤسسات انتفاعی و همچنین اموالی که از طریق وقف، نذر، حبس یا وصیت باین سازمان تمليك شود از مالیات معاف است.

در بند چهار ماده ۱۸۳ قانون مالیاتها قید گردیده

اموال زیر از مالیاتهای موضوع این فصل (فصل مالیات برارث) معافند:

۴- اموالی که برای امور خیریه و عام‌المنفعه از قبیل شیروخورشید سرخ - سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی - بنیاد پهلوی - بنگاه حمایت مادران و نوزادان - درمانگاه - بیمارستان - تیمارستان - آسایشگاه مسلولین و جذامیان - پرورشگاه یتیمان - سازمانهای ورزشی - کتابخانه‌های عمومی - مدارس حرفه‌ای و صنعتی - کودکانستان - دبیرستان - دانشگاه - دانشکده - راه - پل - سد و مؤسسات علمی و تحقیقی، مورد وقف یا نذر یا حبس یا وصیت واقع گردد به شرط آنکه دولت یا شهرداریها در اجرای آن حق نظارت داشته باشند.

در قوانین نوسازی و عمران شهری نیز موقوفات عامه و سازمان‌های خیریه و بنیادهای نیکوکاری و مؤسسات فرهنگی از پرداخت عوارض معاف شده‌اند.

ضمناً باید باستحضار حضار محترم برساند که در بیشتر کشورها غالباً مردم خدماتی انجام می‌دهند که دولت خود موظف به انجام آنهاست و در واقع پرداخت هزینه آن به عهده دولت است، اما چون معمولاً مردم بصرف هزینه در راههای نیکوکاری بیش از پرداخت مالیات رغبت نشان میدهند و این امر در تسهیل کار دولت و حصول نتیجه موثر است و بعبارت ساده‌تر بازده اقتصادی برنامه‌های نیکوکاری مآلاً مؤثر در مجموع فعالیتهای دولت و بررسی حمایت قانونی از برنامه‌های مذکور خواهد بود، در برخی کشورها این قبیل هزینه‌ها را موجب معافیت‌های مالیاتی قرار داده‌اند با مطالعه در قوانین و مقررات مالیاتی کشورهای پیشرفته مانند ایالات متحده آمریکا - آلمان - فرانسه - سوئد و سویس معافیت‌هایی که در آن کشورها برای امور خیریه و نیکوکاری در نظر گرفته شده است هرگاه در ایران مورد توجه قرار گیرد مفید خواهد بود.

مثلاً مزایائی که قوانین مالیاتی آمریکا برای امور خیریه قائل شده‌اند می‌تواند در قوانین مالیاتی ایران نیز منظور گردد و برای تصویب به مجلسین پیشنهاد شوند. این عمل از یکطرف سرمایه‌داران بخش خصوصی و نیکوکاران را تشویق خواهد کرد که برای کمک بامور خیریه هرچه بیشتر سرمایه‌گذاری کنند از طرف دیگر بار سنگین دولت دربارهٔ پرداختن باینگونه مسائل سبکتر شده اشخاص نیکوکار در صورت عدم مداخله دولت در کار تشویق خواهند شد که بروی پای خویش بایستند و با ابتکار شخصی و بدون انتظار مساعدت از دولت برنامه‌های خیریه خود را رأساً انجام دهند و اجرای تصمیمات آنها بر اثر کندی تشریفات اداری مواجهه باشکالات نگردد و خیلی سریعتر و قاطع‌تر از برنامه‌های مشابه که دولت مجری آنست اینگونه خدمات انجام گیرند فرمایشات شاهنشاه آریامهر در مورد سپردن کار مردم به مردم نیز مؤید همین مطلب است.

دولت آمریکا از نظر معافیت‌های مالیاتی و سایر مزایا و امتیازات به مؤسساتی کمک میکند که سرمایه و درآمدهای خود را مستقیماً و صرفاً صرف اجرای برنامه‌هایی میکنند که خود برای امور اجتماعی و خیریه در نظر گرفته‌اند. از این گذشته مؤسسات مزبور برای استفاده از معافیت‌های مالیاتی و سایر مزایا باید در مقابل دولت تعهد بسپارند که پول‌هائیکه از طرف نیکوکاران برای مصارف معینی از امور خیریه پرداخت میشود، در همان راه بمصرف برسانند و در صورت تخطی مجازات‌های شدیدی برای آنها در نظر گرفته شده است زیرا معافیت‌های مالیاتی و امتیازاتی که دولت بآنها میدهد بخاطر هدف‌های معینی است که انجام آنها تعهد کرده‌اند و در صورت تخلف بدیهی است حق استفاده از مزایای فوق را نخواهند داشت.

تشخیص مؤسسات خیریه‌ای که از مالیات معافند با

اداره درآمدهای داخلی آمریکا است و این اداره فقط تأسیسات زیر را از مالیات معاف میکند:

شرکتهای تعاونی - صندوق حمایت از نیازمندان - بنیادهائی که هدفشان بخصوص کمک بامور مذهبی - خیریه - علمی - ادبی - آموزشی و حمایت از کودکان بی سرپرست یا بیمار و امثال آن میباشد مشروط بر اینکه درآمد یا سرمایه اینگونه مؤسسات به نفع شخص یا اشخاص معینی که مشمول عناوین فوق نیستند، بمصرف نرسد. نکته مهم در اینجا است که مؤسسات فوق باید حتماً جنبه عمومی داشته و غیردولتی هم باشد و برای بهبود وضع عموم و بهتر کردن کیفیت زندگی افراد تشکیل شده باشد.

مؤسسات خیریه ای که جدیداً تشکیل میشوند و می-خواهند از مزایای مذکور استفاده کنند بایستی نظر خود را بدبیرخانه اداره درآمدهای داخلی اعلام کنند در صورت تخلف بمنزله مؤسسات شخصی و خصوصی تلقی میشوند و از معافتهای مذکور محروم خواهند شد.

فقط کلیساها و مؤسسات عمومی که درآمد خالصشان در سال پیش از تعلق گرفتن مالیات بیش از پنجهزار دلار نباشد، از این شرط مستثنی هستند.

چیزهائی را که میتوان به مؤسسات نیکوکاری هدیه کرد ممکن است نقدی یا جنسی باشند از قبیل خانه - زمین و غیره. کمکهای خیریه را میتوان به یکی از ایالات آمریکا بمنظور هدفهای اجتماعی و عمومی یا بصندوق تعاون یا شرکتهای تعاونی یا به بنیادهائی که مشمول قوانین آمریکا هستند و برای کارهای خیر از قبیل امور مذهبی - آموزشی - علمی - هنری - حمایت از کودکان و امثال آن اعمال نمود.

تخفیف در مالیات برای امور خیریه

سازمانهائی از قبیل سازمان مذهبی - آموزشی -

علمی - فرهنگی و مؤسسات خیریه نه تنها درآمدشان از مالیات معاف است بلکه بکسانی هم که باین قبیل مؤسسات کمک مالی یا جنسی میکنند در آخر سال و موقع پرداخت مالیات تخفیف داده خواهد شد. در نتیجه تخفیف‌هایی که برای امور خیریه داده میشود از روی درآمد احتساب خواهد شد. صرف تعهد کتبی به مؤسسات خیریه یا عمومی برای کمک‌های نقدی یا جنسی از نظر معافیت مالیاتی فاقد ارزش است و این تعهد باید عملاً انجام گیرد تا مؤثر واقع شود و ضمناً کمک‌های مزبور باید قبل از انقضای سال مالی و موعد پرداخت مالیات بعمل آمده باشد.

قوانین مالیاتی آمریکا مقرر میدارد که هرکس برای معافیت از مالیات حداکثر تا پنجاه درصد میتواند از تخفیف‌های مربوط به شرکت در امور خیریه استفاده کند و این در صورتی است که استفاده‌کننده از تخفیف بمؤسساتی کمک کرده باشد که قانوناً معاف از مالیات‌اند باین معنی که کمک باشخاص ولو درمانده و نیازمند اگر از طریق مؤسسات خیریه شناخته شده نباشند از لحاظ تخفیف بحساب نمی‌آید.

کمک‌کننده بمؤسسات خیریه مجاز که حق استفاده از تخفیف پنجاه درصد از مالیات را دارند میتوانند بهره‌مندی از این تخفیف را تا پنج سال ادامه دهند تا آنجا که تقریباً کل مبلغ تخفیف داده با میزان کمک مالی او برابری کند.

فی‌المثل اگر کسی مبلغ یک میلیون دلار بیکی از مؤسسات خیریه بپردازد و درآمد سالانه او پانصد هزار دلار باشد حق دارد در هر سال - سال اول پنجاه درصد از درآمد خود را از مالیات معاف کند که در این صورت دویست و پنجاه هزار دلار میشود. وقتی این مبلغ ۲۵۰ هزار دلار از یک میلیون دلار پرداختی به مؤسسات خیریه کسر شود هفتصد و پنجاه هزار دلار بسود

پرداخت‌کننده باقی میماند که برای جبران آن میتواند سالهای بعد هم بمیزان همان پنجاه درصد درآمد از تخفیف مالیاتی استفاده کند. مثلاً اگر سال دوم درآمد او چهارصد هزار دلار باشد که پنجاه درصد آن دویست هزار دلار میشود او در سال دوم بمیزان آن دویست هزار دلار از تخفیف مالیاتی استفاده خواهد کرد که وقتی این دویست هزار دلار از هفتصد و پنجاه هزار دلار کسر شود باقی میماند ۵۵۰ هزار دلار و او میتواند استفاده از تخفیف مالیاتی بترتیب فوق تا آن حد استفاده کند که مبلغ يك ميليون دلار پرداختی او به مؤسسات خیریه، جبران شود.

امتیاز تخفیف پنجاه درصد از مالیات بر درآمد شامل مؤسسات خیریه زیر است:

- ۱- مؤسسات خیریه عمومی.
- ۲- هشتاد و پنج درصد درآمدشان مستقیماً در مورد برنامه‌هائی بمصرف برسد که هدفشان اموری است که دولت انجام آنها را موجب معافیت در مالیات دانسته باشد و حداقل ۶۵ درصد سرمایه آنها منحصرأ برای هدفهای مزبور در نظر گرفته شده باشد.
- ۳- بنیادهای شخصی که برنامه مشخصی اجرا نمی‌کنند ولی واسطه رساندن کمک‌های مالی به مؤسسات خیریه‌اند بشرط آنکه مبالغ دریافتی را حداکثر پیش از انقضاء دو ماه بمؤسسات خیریه تحویل داده باشند.
- کسانی که به بنیادهای شخصی کمک میکنند حق دارند فقط تا بیست درصد از معافیت مالیاتی استفاده کنند ولی حق ندارند که این کمک را در سالهای بعد نیز تجدید کنند مگر آنکه مؤسسه خصوصی که باو کمک میکنند جزو مؤسسات شخصی باشد که قانون آنرا پیش‌بینی کرده است.

کمک‌های غیر نقدی

در مورد کمک‌های غیر نقدی که بمؤسسات خیریه میشود چند سؤال پیش می‌آید:

- ۱- قیمت جنس یا ملکی که بیک سازمان خیریه تقدیم میشود از طرف تقدیم‌کننده چه مبلغ تعیین شده است؟
- ۲- قیمت روز آن جنس یا آن ملک چه مبلغ است؟
- ۳- آیا این هدیه بطور کامل و در بست بیک مؤسسه خیریه داده میشود یا تقدیم‌کننده سهمی برای خود در آن باقی می‌گذارد؟

طبق مقررات قانون امریکا اگر جنسی یا ملکی که به یک مؤسسه خیریه داده میشود و قیمت آن جنس بالا رفته باشد از بابت تخفیف مالیات، آخرین قیمت را در نظر می‌گیرند ولی مواردی هم هست که از قیمت بالا رفته پنجاه درصد کم میشود.

بنابراین قیمت روز منهای پنجاه درصد افزایش بها مساوی خواهد بود با ارزش جنسی که هدیه شده است. در موارد دیگر فقط سی درصد تخفیف روی درآمد، برای بعضی ملک‌ها است در کشور انگلستان که با وجودیکه شرکتها - افراد و بطور کلی بخش خصوصی بصورت بخشش - هبه - صلح و غیره کمک‌های مستقیمی جهت مقاصد خیریه به سازمانهای معینی بنمایند متناسب با مقدار کمک و تحت ضوابط خاصی معاف از مالیات هستند. در کشور فرانسه که یک کشور پیشرفته است در این زمینه قوانین مالیاتی آنها نیز مردم و سازمان‌ها را از طریق معافیت‌های مالیاتی تشویق به نیکوکاری نموده است. هر نوع کمک مالی که بمؤسسات نیکوکاری شود نتیجه آن متوجه تعدادی از افراد جامعه میشود که نیاز مردم به کمک‌های مزبور جهت رفع نیازمندیهای افراد در زمینه‌های مختلف می‌گردد. همانطور که قبلاً هم توضیح داده شد در قوانین مالیاتی ایران نیز پیش‌بینی‌هایی در این باره شده که البته میزان افزایش بها به تقدیم داده

میشود و این در مورد اجناس یا املاکی است که ضرورت ندارد پنجاه درصد از افزایش بها کم کند.

حق استفاده شخصی از ملك تقدیم شده بمؤسسات خیریه

تخفیف مالیاتی درباره چنین ملکی که مالك اولیه سهمی یا حقی برای خود در آن قائل شده فقط در صورتی داده میشود که بخشنده ملك حق استرداد آنرا از مؤسسه خیریه نداشته باشد. اصولاً تعیین مقدار تخفیفی که از نظر مالیات بخاطر تقدیم چنین ملکی بیکی از مؤسسات خیریه به تقدیم دارنده باید داد با اداره درآمدهای داخلی است.

مثلاً اگر کسی خانه‌ای را در اختیاریکی از مؤسسات خیریه بگذارد و بدون آنکه اجاره بهائی دریافت کند این عمل باعث استحقاق او در گرفتن تخفیف مالیاتی نمی‌شود زیرا آنچه را که بمؤسسه خیریه داده اصل ملك نیست فقط حق استفاده از آن بطور موقت است.

تسلیم جنس یا ملك بیکی از مؤسسات خیریه با تعیین ضرب‌الاجل

هدیه‌ای که هدیه‌کننده برای تحویل آن بیک مؤسسه خیریه زمان معینی را (مثلاً پس از مرگ خود) تعیین کرده باشد هدیه بحساب می‌آید ولی بشرط آنکه حق استرداد آنرا از خود بطور مطلق سلب کرده باشد و نیز چنانچه بجای ملك تعهد کرده باشد که هر ساله مبلغ معینی بمؤسسه خیریه بپردازد و از این بابت خود را مستحق گرفتن تخفیف مالیاتی بداند، این در صورتی است که هر ساله مبلغ تعهد شده را عیناً بپردازد و چیزی از آن کم نکند ولی اگر این تعهد پرداخت مربوط به درآمد سالانه سرمایه او باشد که پیش‌بینی مبلغ آن برای هر سال در آینده غیرممکن است، در اینصورت مقدار

تخفیف مالیاتی را اداره درآمدهای داخلی هر ساله برای همان سال تعیین خواهد کرد و عمل کردن باین تعهد هم باید دائمی و ثابت باشد و اگر برای هدیه سالانه از منافع و درآمد سرمایه خود سهم بخصوصی تعیین کند با آنکه طبعاً هر سال در حال نوسان و تغییر است معذالك این هدیه بحساب خواهد آمد.

بنابراین اثرات نیکوکاری که توسط بخش خصوصی یا افراد نیکوکار در جامعه صورت میگیرد بسیار است و مهمترین آنها عبارتست از بازده اقتصادی برنامه های نیکوکاری در مجموع فعالیتهای دولت و بررسی حمایت های قانونی از برنامه های مزبور که بدین ترتیب مقداری از وظائف دولت توسط سازمانهای نیکوکاری صورت میگیرد و مآلاً در اقتصاد مملکت و رفاه بیشتر مردم مؤثر است. در کشورهای انگلوساکسون که بعنوان نمونه آمریکا را نام بردیم قانونگذار توجه خاصی به برنامه های نیکوکاری نموده و بعنوان تشویق هرچه بیشتر مردم به اقدامات نیکوکارانه معافیه های مالیاتی را بعداً کثیر ممکنه افزایش داده و حتی افراد خصوصی هم که در طول سال کمکهای مالی و جنسی به مؤسسات نیکوکاری شناخته شده در قانون نمایند متناسب با میزان کمک، عایدات ویژه آنها را مشمول معافیت از پرداخت مالیات نموده است.

بنابراین اقتضا دارد از جهت تشویق افراد نیکوکار میزان معافیت به حد اعلائی ممکنه برسد.

امید است با عنایات والا حضرت نیکوکار شاهدخت اشرف پهلوی، توجه دولت و مساعدت مجلسین در این زمینه قوانین اصلاحی لازم برای تشویق نیکوکاران تصویب گردد.

نسل کنونی ملت ایران فرزندان همان نیاکان نیکوکاری هستند که در طول تاریخ این کشور چه دوران قبل از اسلام و چه بعد از ظهور اسلام در زمینه آموزش نیکوکاری آن چنان گامهایی برداشتند که نتایج آن

بصورت احداث بیمارستانها - مدارس - کاروانسراها -
 روابطها - راهها - پلها - خانقاهها - مساجد - معابد -
 قناتها - کتابخانهها - آب انبارها و امثال آن گردید و
 بعلاوه املاك و دهات عدیده در هر گوشه کشور برای امور
 خیریه اختصاص داده شده که ببرکت همین موقوفات در
 همین شهر مشهد بسیاری از وظائفی را که دولت و
 شهرداری جهت امور رفاهی مردم شهر مشهد باید انجام
 بدهند از محل درآمد موقوفه آستان قدس تأمین میشود.
 در اینجا، در جوار قبر مطهر حضرت امام هشتم،
 از درگاه خداوند متعال و روح پرفتوح حضرت ثامن الائمه
 علیه السلام می‌خواهم که به شاهنشاه معظم و علیاحضرت
 شهبانو فرح و والاحضرت ولایتعهد جوانبخت تندرستی
 و عمر طولانی مرحمت فرمایند تا در ظل توجهات شهریار
 دادگستر خود بتوانیم برای آسایش و همدردی و تعاون
 عمومی گامهای بلندتری برداریم و همچنین از خداوند
 بزرگ مسئلت داریم که به والاحضرت نیکوکار شاهدخت
 اشرف پهلوی توفیق خدمت بیشتر عطا فرماید تا همچنان
 کوشش و مجاهدت خویش را صرف تأمین و رفاه عمومی
 و اقدامات نیکوکارانه بفرمایند.

در خاتمه از مساعی خستگی‌ناپذیر جناب آقای
 عبدالرضا انصاری قائم مقام والاحضرت شاهدخت اشرف
 پهلوی در امور فرهنگی و اجتماعی در تشکیل این انجمن
 و پیشبرد جنبش ملی نیکوکاری تشکر مینمایم و توفیق
 خدمت ایشان و سایر خدمتگزاران شاهنشاه و ملت ایران
 را خواستارم.

والسلام علی من التبع الهدی

نیکوکاری از دیدگاه اسلام

سخنرانی آقای دکتر «سیدمحسن بهبهانی

تشکیل جلسات همایش جنبش ملی نیکوکاری در این چندروزه و این مجلس محترم و جلسه همگانی، در جوار بارگاه باشکوه حضرت ثامن الحجج علی بن موسی الرضا علیه آلاف التحية والثناء که بمنظور بررسی و مطالعه اقدامات گذشته و همچنین تصمیمات و اقدامات آینده جنبش ملی نیکوکاری منعقد گردیده است فرصت مغتنمی بود که درباره این هدف مقدس ملی و نهضت عالی انسانی از جنبه های گوناگون بحث شود، که از آن جمله نیکوکاری از دیدگاه اسلام است.

نیکی و نیکوکاری همان است که در قرآن کریم از آن به کلمه (بر) تعبیر شده است. در ابتدای اسلام و پیش از اینکه هجرت واقع شود و فرایض و واجبات دینی مقرر گردد هر کس که کلمه شهادت را میگفت یعنی اقرار به یگانگی خداوند و رسالت پیامبر اسلام میکرد مسلمان بود و بهر طرف که میخواست می ایستاد و نماز میکرد و تکالیف اسلام محدود بهمین گفتن کلمه شهادت و اداء

نماز بود و هرکس از مسلمانان این مختصر وظیفه را
 انجام میداد می‌گفتند: همهٔ نیکیها را بجا آورد و بهشت
 براو واجب شد. بعد از هجرت و پس از اینکه کعبه قبله
 نمازگزاران شد و واجبات یکی بعد از دیگری مقرر گشت
 این آیه نازل آمد: لیس البران تولوا وجوهکم قبل المشرق
 والمغرب ولكن البر من آمن بالله واليوم الآخر والملائكة و
 الكتاب والنبیین واتی المال علی حبه ذوی القربی والیتامی
 والمساکین وابن السبیل وفي الرقاب واقام الصلوة واتی
 الزکوة والموفون بعهدهم اذا عاهدوا والصابرین فی البساء
 والضراء اولئک الذین صدقوا و اولئک هم المتقون که
 مفاد آن این است: نیکی نه آنستکه هرکس آنرا منحصر
 بخود بداند و عمل خود را نیک پندارد و در نماز روی
 خود را به جانب مشرق و مغرب کند نیکی و نیکوکاری در
 اینستکه شخص بخدا گرویده و ایمان بیاورد و بروز
 قیامت مؤمن باشد و کتاب خدا و پیمبران و فرشتگانرا
 باور داشته باشد و دارائی خود را در راه دوستی خدا
 بدهد آنگاه بیان فرموده است که به چه کسانی بدهد و
 مستحق صدقات کیست؟ به خویشاوندان نیازمند (که
 پیغمبر میفرمود کمک بخویشاوندان محتاج هم صدقه
 است و هم صله یعنی ثواب صدقه و صله رحم هردو را
 دارد) و دیگر یتیمان و کودکان بی سرپرست که در راه
 دوستی خدا از مال خود یتیم‌خانه بسازد و کودکان یتیم
 را سرپرستی کند و دیگر بینوایان و رهگذران و مهمانان
 و اسیران و بردگان اند که آنان را نیز بی بهره نگرداند
 اینها نیکی و نیکوکاری است و نیز نیکی آنستکه بعهدی
 که با خدا و خلق دارد وفا کند و در روز سختی و شدت
 مانند جنگ و روزگار تنگی و فقر عمومی شکیبا باشد و
 بهنگام جهاد که مستلزم فداکاری و از خودگذشتگی است
 تحمل گذشت و فداکاری کند اینان که براین صفت باشند
 و براین سیرت و طریقت روند اگر گویند نیکوکاریم
 راست گفتند و اینانند براستی پاکان و پرهیزگاران.

در آیه دیگر فرموده است: **وليس البر ان تاتوا البيوت من ظهورها ولكن البر من التقى و اتوا البيوت من ابوابها.** یعنی نیک و پسندیده نیست که از پشت دیوار به خانه بروید نیک و پسندیده آنست که پارسا و پرهیزگار باشید و چنانکه از در خانه باید وارد خانه شد بهر کار از راه آن وارد شوید. و نیز از آیات دیگری که کلمه (بر) در آن آمده این آیه است که فرموده: **لن تنالوا البر حتى تنفقوا مما تحبون و ما تنفقوا من شيء فان الله به عليم.** یعنی بمقام نیکوکاران و کمال نیکی نخواهید رسید مگر اینکه از آنچه دوست میدارید انفاق کنید و هرچه در راه خدا بدهید خداوند بر آن آگاه است حال مقصود از این انفاق آیا زکوة واجب است و یا هنوز آیه زکوة نازل نشده و روی سخن با همه مردم از فقیر و غنی است محل بحث نیست. اجمالا وقتی این آیه نازل شد و مسلمانان و یاران پیغمبر از آن آگاه شدند هر کس هرچه را بیشتر دوست داشت حضور پیغمبر اکرم آورد تا در راه خدا انفاق فرماید مردی از انصار باغی داشت مقابل مسجد مدینه پراز درخت خرما و نهر آبی از میان آن میگذشت و بسیار مصفا و دلگشا بود آمد خدمت پیغمبر و عرض کرد یا رسول الله من از دارائی و املاك خود هیچیک را بیشتر از این باغ دوست ندارم این را در راه خدا دادم و امیدوارم که برای آخرت من ذخیره ای باشد. پیغمبر فرمود: این مالی است که برای تو سود کرد و بهتر اینست که آنرا برخویشاوندان خود وقف کنی.

دیگری اسبی راهوار و زیبا داشت که از بس آنرا دوست داشت گوئی عاشق آن بود آورد به پیغمبر اکرم تقدیم کرد. رسول خدا آن اسب را به یکی از مسلمانان مرحمت فرمود صاحب اسب شاید بر اثر شدت علاقه ای که بآن حیوان داشت که ناشی از حس غریزی تملك است و یا اینکه در ایمان و یقین هنوز کامل نبود از این که پیش چشم او دیگری صاحب اسب شد و مرکب باین خوبی را از دست داده بود خوشش نیامد و اثر این ناخوشایندی در

چهره‌اش نمودار شد. پیغمبر اکرم بزودی متوجه شدند و فرمودند دلتنگ نباش که تو اگر در راه خدا دادی در پیشگاه الهی مقبول واقع شد یعنی انفاق در راه خدا همین است و گرنه خدا یا پیغمبر خدا که بمال کسی نیاز ندارند گوئی از زبان پیغمبر گفته است آنکه گفت: می‌فشانم هرچه می‌گیرم چو ابر نوبهار - با من احسان باتمام‌خلق احسان کردن است.

دیگر از مواردی که در قرآن کریم کلمه (بر) بکار رفته است این آیه است: و تناجوا البر والتقوى. که بعد از آنکه از بعضی محافل عربی که منافقان تشکیل میدادند و باهم نجوى میکردند و در این جلسات سری بطور پنهانی بضرر مردم تصمیماتی اتخاذ میشد انتقاد شده و تشکیل اینگونه مجالس و محافل را منع و نهی فرموده دستور داده است در راه نیکوکاری و برای خدمت بمردم و ترویج تقوى و فضیلت گردهم آیند به نیکوکاری و پرهیزگاری باهم نجوى کنید که هر نجوائی جز این باشد عملی اهریمنی است. انما النجوى من الشيطان. هر سخن زیرگوشی که جز برای خدا و خیر و صلاح خلق باشد مبنای يك تصمیم شیطانی و اقدام مضر و زیانبخش است. در آیه دیگر باز همین کلمه (بر) بمعنی نیکوکاری ضمن دستور کلی تعاون آمده و فرموده است: و تعاونو على البر والتقوى. یعنی بهمدیگر در راه نیکوکاری و تقوى كمك بدهید و همه باهم در کارهای خیر و ترویج تقوى و فضیلت در جامعه همکاری کنید که سخن در لزوم این تعاون و همکاری است که هدف اصلی این نهضت و يك وظیفه دینی و انسانی است. اسلام با تعالیم ارشادی خود بنیادهای نیکوکاری را که امروزه در مجامع مترقی وجود دارد طرح ریزی کرده که از آنجمله همین دستور معاضدت و همکاری افراد در راه اهداف خیر و خدمت بمردم است که در اقدام بآن همه شريك و سهیم باشند و یکدیگر را یاری کنند و كمك بدهند. قرآن کریم انفاق

پنهانی را برانفاق علنی و آشکارا ترجیح داده است تا
اولاً این عمل خیر که خود عبادتی است مشوب به ریا و
خودنمایی نشود و ثانیاً افراد مستمند رهین منت صاحب
احسان نشوند و لطمه به شرف و حیثیت و آبروی آنان
وارد نیاید و ثالثاً چشم طمع بدست شخص نیکوکاری که
شناخته شده است ندوزند تا هر وقت درمانده شدند بجای
اینکه پی کار بروند و کوششی بکار ببرند بسراغ او
بیایند و گدائی و دریوزگی را پیشه کنند.

چه بسیار کمکهای فردی که بصورت انفاق، صدقه،
نذر، کفاره، و مانند اینها که از جانب اشخاص خیر و
نیکوکاران متدین صورت میگیرد که اگر آماری در دست
داشتیم معلوم میشد چه رقم معتنابهی را تشکیل میدهد
ولی متأسفانه کمتر يك اقدام اساسی که بنفع همان
مستمندان باشد صورت گرفته است چه بر اثر عدم تعاون
و همکاری دسته جمعی سازمانی که بتواند از هر حیث
مجهز باشد و بمقتضای زمان نیازهای اساسی مستمندان
را برآورده کند کمتر بوجود آمده که امروز جامعه ما
نیاز خود را بوجود چنین سازمانها و بنیادها بخوبی
احساس میکند بنابراین وظیفه شرعی و وجدانی همه
افراد نیکوکار است که باین دعوت پاسخ مثبت بدهند و
در راه بثمررسانیدن هدفهای عالیۀ این نهضت، از
معاضدت و همکاری دریغ نورزند.

شود جهان لب پر خنده ای، اگر مردم ..

.. کنند دست یکی در گره گشائی هم

نیکوکاری از دیدگاه فلسفه

سخنان آقای دکتر علی محمد مژده

استاد و رئیس بخش پارسی دانشگاه پهلوی

پیش از آنکه وارد بحث خویش شوم، اجازه می‌خواهم از اینکه بمن بنده این لطف را ارزانی داشته‌اند که دقائقی چند از وقت عزیز سروران ارجمند را با بیانات خود مشغول دارم صمیمانه سپاسگزاری کنم. البته من خود معترفم که سخنان من در برابر حضار گرامی که غالباً خود سرمشق عملی نیکوکاریند ارجی ندارد و بر اطلاعات ایشانهم چیزی نخواهد افزود زیرا نیکوکاری موهبتی فطری است و تمام افراد معتدل و متعادل بطور طبیعی متمایل بدانند. سخنی است منسوب به حضرت رسالت که غزالی طوسی آنرا نمودار کار خویش در آغاز پژوهشهای ارزنده خود برای کشف حقیقت ساخته و شیخ اجل افصح المتکلمین سعدی شیرازی در ضمن حکایتی بدان استناد کرده که: «مامن مولود الایولد علی الفطره....»

هیچ انسانی نیست مگر آنکه بر قانون فطرت زائیده میشود سپس علل و عوامل خارجی است که در او تأثیر میکند و وی را از جاده اعتدال و تعادل بیرون میبرد.

و فیلسوف معروف آلمان ایمانوئل کانت عقیده داشت که اصول اخلاقی هم از ابتداء ولادت در نهاد نوزادان نهاده شده و از سخنان منسوب بدوست که: «در عالم چیز بزرگ بسیار است ولی از همه بزرگتر آسمان پرستاره در بالای سر ما و قوانین اخلاقی در درون ماست.» و من بحقیقت نمیدانم که وی و دیگر کسانی که مانند او میاندیشیده‌اند مثل (ژان ژاک روسو) آیا اعتقاد بنیکی فطرت بشری را از تعالیم اسلامی گرفته‌اند و یا خود با روشن بینی و نظر در حقایق عالم بدان پی برده‌اند. میگویند استادی بفرزند خود منطق آموخت سپس بوی گفت ببازار رود و در میانه مردم بسربرد چون پس از ساعتی چند بخانه بازگشت از او پرسید آیا در اقوال و افعال مردم چیزی یافتی که مشابه و مطابق قوانین منطق باشد؟ فرزند وی جواب داد هیچ چیز نشنیدم و ندیدم که با آنچه از منطق خوانده‌ام مطابقت کند. پس استاد وی را گفت معلوم میشود که تعلیم و تعلیم ناقص و نادرست بوده است. پس باید یکبار دیگر درسترا تکرار کنی. پس از آنکه برای بار دوم درس منطق تمام شد وی را گفت مانند گذشته بمیانه مردم رود و با آنان بسربرد و سپس از تجربه خود پدر را آگاه سازد: اینبار جوان چون نزد پدر خویش بازگشت. اظهار داشت که بعضی از اقوال و افعال مردم با قوانین منطق مطابقت میکنند. اما استاد وی را گفت تا باردیگر درس خود را از سرگیرد و او چنان کرد و مانند گذشته وی را بمیانه مردم فرستاد. جوان چون اینبار بخانه مراجعت کرد گفت هیچ چیز نشنیدم و ندیدم که با منطق مطابقت نداشته باشد. نظیر این سخنان در آغاز کتاب تاریخ فلسفه برتراند راسل دیدم که او نیز معتقد است آراء و افکار فلسفی همواره در میانه مردم پراکنده و رائج است. منتهی بعضی استعداد اینرا دارند که آن افکار را گرد آورند و منظم سازند. اینان را فیلسوف گویند و از بین افراد مزبور هم کسانی هستند

که مزیت آنرا دارند که در افکار بعد از خود تأثیر کنند همچنان که خود از آراء و افکار دیگران متأثر بوده‌اند. موضوع نیکوکاری هم چیزی است شبیه بدین و بلکه روشنتر و ثابتتر از آن بنابراین اصول آن فطری است و برای شناخت آن نیازی به بحث و گفتگو نیست. با این همه چون این افتخاری است که نصیب من بنده کرده‌اند آنرا مغتنم میدارم. هنگامی که نامه سرور ارجمند جناب آقای انصاری زیارت شد که من باید درباره (نیکوکاری از دیدگاه فلسفه) مطالبی بعرض برسانم. پیش خود فکر کردم آیا مقصود از نیکوکاری همانست که در بادی امر در ذهن هر کس متبادر میشود و غالباً آنرا براموری چون احسان و انفاق و ایثار و ترحم و مانند آن اطلاق میکنند یا مفهومی بالاتر و مقصودی بالاتر ازین دارد یا معنی و تفسیری عامتر و شاملتر بخصوص که می‌باید آنرا از نظر فلسفی مورد بحث و فحص قرار دهم ازین جهت لازم بود که معنی خاص و دقیق آن بصورتی که بتوان برمینای آن سخن جامع گفت و رساله‌ئی کامل از آراء فلاسفه پرداخت و ارائه کرد پیدا کنم - آرائی که همه در آن اتفاق نظر داشته باشند و نیکوکاری را بروشنتر و جهی تفسیر و توجیه کند. در این اندیشه بودم که آیه کریمه ۱۷۷ از سوره البقره بخاطر آمد که «لیس البران تولوا وجوهکم قبل المشرق والمغرب ولكن البر من آمن بالله والیوم الآخر والملائکه والکتاب والنبیین و آتی المال علی حبه ذوی القربی والیتامی والمساکین و ابن السبیل و السائلین و فی الرقاب و اقام الصوة و آتی الزکوة و الموفون بعهدهم اذا عاهدوا و الصابرين فی الباس و الضراء و حین البأس و اولئک الذین صدقوا و اولئک هم المتقون» «نیکوکاری آن نیست که رویهای خود را بسوی مشرق و مغرب بگردانید ولی نیکوکاری (نیکوکار) کسی است که ایمان آرد بخدا و روز بازپسین و فرشتگان و کتاب و پیغمبران، و بدهد مال (با آنکه نزدش محبوب

است) به خویشاوندان و یتیمان و مسکینان و در راه ماندگان و درخواست کنندگان و بردگان و برپای دارد نماز را و بدهد زکوة را و وفا کنندگان بعهده خویش چون عهده کنند و شکیبایان در شدت و سختی و هنگام جنگ چنانکه ملاحظه میشود در آیه کریمه نیکوکاری شامل است ایشانند که راستگویند و ایشانند که پرهیزگارند» بر همه اعمال پسندیده ظاهر و باطن آدمی و عقیده و فکر و فعل وی را بتمام جهات و معانی در بر می گیرد و شمول آیه بر تمام اعمال لازم بر انسان بحدی است که بعضی از علماء تفسیر و ارباب تحقیق گفته اند که اگر غیر ازین آیه آیتی دیگر از آیات قرآن کریم نازل نمیگردید، باز تکلیف مسلمانان از لحاظ اصول و فروع و احکام اسلامی که عمل بدانها موجب رستگاری است روشن میبود. بنابراین تأمل در آیه مبارکه معنی نیکوکاری و غرض از آنرا بسی برتر و بهتر از آنچه که انتظار داشتم بر من روشن و مدلل داشت و بعداً هم خواهیم دید که فلاسفه نیز نیکوکاری را شامل میسازند بر همه اموری که آدمی را در راه رسیدن وی به کمال و نیل بسعادت و رستگاری یاری می کند، اعم از افعال و اقوال و افکار و اخلاق و کسب معارف. حال میپردازیم ببیان اقوال و آراء فلاسفه و بخصوص حکمای الهی البته نیازی بتذکار این نکته نیست که در وقت بحث نیکوکاری از نظر فلاسفه ایران نباید توجه خود را فقط به فلاسفه ایران در بعد از اسلام منحصر سازیم زیرا چنانکه بزرگان علم و اندیشه عالم اذعان دارند در کشور نامور ما از قرنهای پیش از میلاد مسیح فلسفه و حکمت رواجی بسزا داشته و بزرگانی بنشر علم و هنر میپرداخته اند که مورد اعجاب حکمای یونان و مردم آن سامان بوده اند و من در اینمورد برای آنکه سخنم حمل بر تعصب نشود بقول فیلسوف معاصر هنری توماس مؤلف کتاب پرارج Living Biographies of Great Philosophers استناد میکنم وی در وقت بحث از فلسفه

ایران چنین میگوید: «در هر مذهب فلسفی جدید که از سوی فیلسوفی بزرگ ارائه می‌گردد، آوای حکیمی باستانی را می‌شنویم که با نرمی در افق هرچه تمامتر ندا در می‌دهد که من در گذشته صاحب‌نظران را باین مذهب فلسفی دعوت کرده‌ام. مشکل‌تر مسأله‌ئی که در این ایام عقول و اذهان نوع بشر را متحیر ساخته مسأله خیر و شر و مبارزه این دو در حیات انسانی است. این مسأله فلسفی در ایام زردشت در حدود هزار سال پیش از مسیح نیز وجود داشته و هوش و خرد افراد را دست خوش حیرت می‌ساخته است اما زردشت فقط بییان آن نپرداخته بلکه کوشیده است راه حل مناسبی هم برای آن بیابد و در این باره هم توفیق یافته است چنانکه بعداً خواهیم دید که راه حل وی نزد بزرگان اندیشه عالم مقبولیت تام یافته است که از جمله ایشان است فیلسوف آمریکائی: (ویلیام جمیز Willim James بنظر هنری توماس Henry Thomas زردشت معتقد بوده که اهورمزدا خالق آدمی و زندگی و ماده و روح است. وی محرکی است بی‌شکل، بی‌حد، و در قانون ابدی بینهایت. الگو و قانون وجود است که در همه ازمنه بر بشر ساری و جاری و قابل انطباق است. و ملتهای مختلف را در ازمنه و امکان متفاوت می‌آفریند و با صفات خاص معین و متمایز می‌سازد، تا همگی در هر جا و هر زمان که هستند با بعد مسافت سرزمینهای خود و تفاوت در آراء و نظرات، طلعت بيمثال وی را مشاهده و با او برای بهتر و کاملتر ساختن آن یاری و عمل کنند. او در مزرع دل هریک از ما نهال محبت خاصی غرس کرده محبت بوطن و بمعبود. اما در حقیقت جز يك خدا و يك وطن وجود ندارد او یعنی اهورمزدا و خدا بقول ما باوجود اختلافی که در اماکن و محل‌های اقامت داریم و تفسیرات متنوع که می‌کنیم بما این امکان را ارزانی میدارد که آراء مجزا و پراکنده خود را در يك حقیقت ابدی گرد آوریم. و این حقیقت ابدی درسی است که باید در مدرسه حیات

بیاموزیم. هر يك از ما که در فراگرفتن این درس توفیق یابد مؤمن واقعی است و فرقی نمی‌کند که نام دین و معبودی که پرستش می‌کند چه باشد. هنری توماس در دنباله این سخن می‌گوید در زبان فارسی داستانی زیباست که می‌گوید «روزی خدا فرشته‌ای را فرمود تا بزمین فرود آید و ببیند، آیا در آن انسان نیکوکاری را می‌یابد که دعا و نمازش صرفاً برای بهبود حال و بهروزی همه افراد عالم باشد. آن فرشته بفرمان خدا بزمین آمد و در اطراف و نواحی آن پیژوهش پرداخت، بهرپرستشگاه و مکان مقدسی سرزد و در بین هرجمعیتی حاضر شد. اما مطلوب خود را نیافت و نتوانست انسانی پیدا کند که با خردی ممتاز و ایمانی کامل باشد. در حالی که میدید بیشتر ادیان سرشار از تعلیمات عالی و دعا و نمازهای آنها آکنده از گرمی و روح و حماسه مذهبی است. اما کسیراهم نمی‌یافت که حریم دلش خاص محبت هموعان و سرشار از اخوت بشری باشد. ولی هنگامی که آن فرشته میخواست نومیدانه بآسمان عروج کند، چشمش بمردی وحشی افتاد که در جزیره‌ئی دور دست در برابر بتی چوبین نماز می‌گزارد. چون خوب نگریست و بحریم دل او نظر افکند صورت نوع بشر را مشاهده کرد که در میان هاله‌ئی از نور محبت قرار دارد. پس بآسمان بازگشت و بساحت پاک پروردگار عرض کرد سرانجام توانستم مرد نیکوکاری را بیابم که دلش خانه محبت بنی نوع انسان باشد ولی او مردی وحشی و بت‌پرست است» پروردگار بیاسخ وی فرمود: «در اینصورت خلاص و رستگاری برای ساکنان زمین میسر است زیرا بروی زمین آدمیزاده نیکوکاری زندگی میکند که بخدائی من ایمان دارد»: پس برغم این حکیم ارجمند که این داستان را از قول مزدیسنان نقل کرده، از نظر زردشت زبان و لغت و دسته و نوع آدمیان و حتی عملی که بظاهر میکنند اهمیت ندارد بلکه نیکخواهی و پاک‌اندیشی و سلامت طبع ایشان حائز اهمیت است و

ایمان بخدا محسوب می‌گردد. چنانکه آن مرد اگرچه بظاهر بت پرست و وحشی می‌نمود اما چون نیکخواه نوع بشر بود و دلش سرای مهر و محبت ایشان جزء مؤمنان و رستگاران شمرده شد و حتی نجات و خلاص دیگران نیز با توجه بدو ممکن تصور گردید. هنری توماس در دنباله این مطلب اظهار عقیده میکند که بعقیده زردشت برای اینکه بخدا معرفت یابیم نخست باید برادران انسانی خود را بشناسیم و در راه حصول این شناخت باید بنشانه‌هایی که مهمترین آنها چهار است: (عدالت و تعاون و ایمان و کوشش برای رسیدن بکمال) توجه نمائیم. عدالت نخستین نشانه و دلیل راه است و این از مبادی عمده‌ایست که نظر افلاطون را در طرح مذهب فلسفی خود جلب کرده است و چنانکه میدانیم زردشت موجب اعجاب یونانیان بوده و حتی وی را بزرگترین حکیم عهد باستان می‌شمرده‌اند. اما عدالت از نظر زردشت اینست که آدمی از راه شناسائی درست و راست عمل نیک خود را از خطا نگاه دارد. بنظر زردشت آدمی با پیروی از قانون عدالت که بالاترین حقائق است میتواند بخدا برسد و مزدیستان پرهیزگار (آتش مقدس) را رمزی از مبدأ عدالت میدانند البته این آتش را نباید آتش مادی انگاشت بلکه آنرا تعبیری باید دانست از جلوه‌ای که در دل انسان جای دارد. اما دومین نشانه روشن و دلیل عمده راه آدمی بسوی حریم کبریائی تعاون است. و چنانکه زردشت بصراحت بیان داشته حیات ما انسانها چیزی جز سفری شجاعت‌آمیز بسوی قرن‌ها حق و کمال نیست که در آن بعضی بخدمت بعض دیگر می‌پردازیم. برای آنکه انسان بکمال خود رسد باید بدرستی راه و روش تعاون را بیاموزد و این امری نیست که بشر بتواند در طی چند قرن و حتی در طول زندگی چند نسل بپایان رساند بلکه این فریضه‌ای است ابدی در سفر وی بسوی خدا بهمین سبب علامت روشن و دلیل دیگر در طریق سیر بشری بسوی خدا خدمت خالق از

طریق خدمت به مخلوق است.

علامت سوم که ما را بساحت قرب آفریدگاری رهنمونی میکند ایمان است و مؤمن نیست مگر آنکه ندای خدا را باگوش جان خویش شنیده باشد و نهال محبت به وطن و احسان به خانواده و هموطنان و نوع بشر در مزرع دلش غرس شده باشد ببیان دیگر ایمان به خدا در ایمان انسان بینی نوع خود خلاصه میشود. گرمای محبت است که زنگ شک و ریم تردید را ذوب می کند و از دل شخص می سترد. اما باید این ایمان مثبت و عملی باشد و در حرف و کلمه منحصر نگردد.

علامت چهارم که در آغاز سخن بدان اشارت کردیم سعی انسان برای رسیدن بکمال خویش است این مختصری از سخن فیلسوف آمریکائی درباره زردشت و فلسفه در ایران باستان بود که زندگی بشر را در سه اصل نیک اندیشی و نیکو گفتاری و نیکو کرداری خلاصه میکرد پس شگفت نیست اگر در طول تاریخ همواره ایرانیان بنیکی نامدار بوده و بزرگان فکر و اندیشه ایشانرا دوستدار فضیلت و محبت و نیکوکاری میشمرده اند بخصوص که چون با ظهور اسلام باین آئین سرشار از خیر و فضیلت گردن نهادیم بیش از پیش بفلسفه نیکوکاری معتقد شدیم زیرا از نظر اسلام و کتاب آسمانی و پیامبر گزیده او کمتر چیزی در عالم ارزش محبت و احسان به خلق را دارد من بنده در آغاز سخن آیتی از قرآن را زیب کلام خویش ساختم و در اینجا میخواهم حدیثی از پیامبر نامور از نیت گفتار خود سازم که فرموده است:

«وَتَرَى الْمُؤْمِنِينَ فِي تَرَاكِبِهِمْ وَتَوَادِهِمْ وَتَعَاطِفِهِمْ كَمَثَلِ الْجَسَدِ إِذَا اشْتَكَى عَضْوًا تَدَافَى لَهُ سَائِرُ جَسَدِهِ بِالشَّهْرِ وَالْحَمَى» که بسیار نزدیک است بسخن شیخ اجل سعدی و بعید نیست که وی در نظم این ابیات نغز از کلام حضرت رساله الهام گرفته باشد.

بنی آدم اعضاء يك پيكرند
كه در آفرينش زيک گوهرند
چو عضوی بدرد آورد روزگار
دگر عضوها را نماند قرار
تو كز محنت ديگران بيغمی

نشايد كه نامت نهند آدمی
در هر حال ايرانيان پاك نهاد از تشرف بدین اسلام
و با تكيه بفرهنگ استوار باستانی خود بود كه در بعد
از اسلام نيز توانستند مشعل فروزان علم و فلسفه و ادب
و اخلاق را برافروزند و جهان را در پرتو حضارت و معارفی
بينظير كه بعداً منتهی به علوم و معارف جديد ميشود روشن
سازند. در تأثير شگرف ايرانيان، در بنای تمدن و فرهنگ
اسلامی و ايجاد و انشاء علوم و معارف و فلسفه آن همه
و از جمله صاحب نظرانی چون ابن خلدون متفقند و هم-
اکنون اگر ما كتب تاريخ فلسفه اسلام را ورق زنيم بنام
حكماي ايراني برمی خوريم كه چون آثار نامبردار خود
را بجهاتی بعربی نگاشته اند برای بعضی اين توهم
حاصل میگردد كه آنان عربند اما خوشبختانه با اقداماتی
كه در اين ايام صورت گرفته رفته رفته همه صاحب نظران
از جمله دانشمندان خارجی بهويت اصلی بزرگان فلسفه
ايران و اسلام پی برده اند. من بنده پس از آنكه بمساله
نيكوكاری در فلسفه قدیم ايران اشاره كردم لازم است
درباره آن از نظر فلاسفه بعد از اسلام هم اشارتی بنمایم.
البته اگر بخواهيم اقوال همه فلاسفه را ذكر كنيم سخن
به درازا خواهد كشيد و فرصتی برای اتمام آن نخواهد
بود بنا بر اين فقط به اقوال تنی معدود آنهم بسيار مختصر
بسند می كنم. چنانكه میدانيم نخستين فيلسوف بزرگ
ايران پس از اسلام ابونصر فارابی است كه بمعلم ثانی
ملقب است و دارای آثار نامبردار در زمینه های گوناگون
است و از جمله اثر بسيار مهم وی (كتاب المدينة الفاضله)
است كه مشتمل بر بحث در سياست مدنی و نيز آراء

حکیم دربارهٔ خدا، مسأله فیض و نفس است. فیلسوف بزرگوار در این کتاب مجتمعی انسانی فرض میکند در غایت اتفاق و نظم و استحکام بحدی که افراد آن در مراتبی که جای میگیرند متناسب با ارزش واقعی آنها از لحاظ طبیعت و استعداد و اعمال و افعال آنهاست. و رویهمرفته پیکری انسانیرا میسازند که هر دسته و طبقه‌ئی حکم عضوی از اعضاء انسانیرا دارند که نسبت بیکدیگر در خدمت و بهره‌رسانیدن تنها تفاوتی که اعضاء این جامعه با اعضاء پیکر بشری دارند اینست که اعمال و افعال اعضاء پیکر انسانی طبیعی و غریزی است در صورتیکه اعضاء مدینه فاضله اعمال و افعال خود را از روی اراده و اختیار بانجام میرسانند بنابراین حکیم نامبردار بهترین جوامع جامعه‌ایرا میداند که افراد و طبقات آن در خدمت و نیکوکاری بیکدیگر درحد کمال باشند و با خدمت متقابل و همگانی حیات جامعه خود را تأمین و تقویت و تضمین و حراست کنند.

فارابی برای انسان کمالاتی قائل میشود که وصول بهر يك از آن متضمن سعادت و خیر اوست. که بالاترین آن وصول بجهان مجرد ابدی است البته وصول بهر يك از کمالات ذکرشده با افعال ارادی انجام می‌پذیرد و این افعال بردوگونه است فکری و بدنی و رویهمرفته افعال ارادی که موجب رسیدن انسان بسعادت میشود افعال جمیله (نیک‌وزیبا) خوب و هیئت و ملکه‌ئی که افعال از آن سرچشمه میگیرد فضیلت محسوب میگردد و برعکس افعالی که مانع رسیدن آدمی بسعادت میشود شرور و هیئت، و ملکه‌ئی که مایه ظهور اینگونه افعال میشود نقیصه و رذیله و پستی است البته فیلسوف بزرگ گذشته از آنکه در این اثر نامور رئوس اصلی فلسفه و حکمت را بیان فرموده و معارفیرا که لازمهٔ اهل این مدینه (شهر) است برشمرده برای ایضاح و تبیین هرچه بیشتر آراء خویش مدائن و شهرهائی را هم که در حقیقت ضد مدینه فاضله

است مانند: (مدینه الجاهلیة - المدینه الفاسقه، المدینه المتبدله و المدینه الضاله) توصیف فرموده و صفات مردم آنها را نیز برشمرده است. چنانکه سروران گرامی خود آگاهی دارند حکیم بزرگ و عالیقدر دیگری که نام تاریخ پرافتخار ایران و فرهنگ عظیم و اصیل آن بدو مزین است بوعلی سیناست که هرچند خود از معتقدان فارابی بوده ولی هرگز آراء وی را بی هیچ شرح و بسط و تبیینی ذکر نکرده است بلکه همواره کوشیده است چیزی بر آن بیفزاید با اینهمه ما اگر بخواهیم میان آندو مرد بزرگ از لحاظ علم و فلسفه مقایسه کنیم باید بگوئیم که فارابی در سیاست و علم الاجتماع مقامی دارد بسیار بلندتر از بوعلی در صورتیکه در علم النفس و فلسفه اشراق بوعلی والاتر از وی و دیگر فلاسفه اسلامی است بنظر شیخ الرئیس کمال انسان در کسب علم و فضیلت است و اصول فضائل هم چهار است: (عفت و شجاعت و حکمت و عدالت) ازین چهار فضیلت فضائل دیگری منشعب میشود که همه لازمه کمال وجود انسانی است و از آنرو که آدمی برای تنظیم امور خویش نیازمند دیگران است خانه و خانواده تشکیل میدهد و از جمع آنها جامعه بوجود میآید و در نتیجه شخص نسبت بخویش و خانواده و مجتمع تکالیف و وظایفی پیدا می کند که ناگزیر از ادای آنهاست.

شیخ الرئیس برای باز نمودن این تکالیف و وظائف دستورهایی زندگی آراء خود را در سه جزء شرح داده که بزبان فارسی آنها را (اخلاق و تدبیر منزل و سیاست مدن) میخوانیم و معلوم است که در همه اینها اصل نیکوکاری و نیکواندیشی برتر از همه اصول است. شخصیت بوعلی و آراء وی نزد همه روشن است اجازه می خواهم از فیلسوف نامور و اندیشمند بزرگ دیگر سخن گویم که باوجود عظمت مقام علمی و فلسفی چنانکه باید و شاید نامش در نظر بعضی معروف و مشهور نیست

و آن حکیم نامی و دانشمند گرامی طبیب و مورخ عصر دیلمی ابن مسکویه است که اندیشه پیشرو و خردنیر و مندوی قرنهای پیش از آنکه چارلز داروین در موضوع تنازع بقا و تکامل انواع و بقای انسب اثرار زنده خود را ارائه کند وی در کتاب تهذیب الاخلاق خود از مراتب موجودات و تحول ایشان از نقص به کمال سخن گفته است و بخصوص بتشابه صوری بوزینه با انسانهای عقب مانده و ساکنان نواحی استوائی و سرزمینهای نامساعد برای رشد فکری اشارت فرموده است. وی که در اخلاق و حکمت عملی آراء فلاسفه را با احکام قرآنی جمع کرده معتقد است که هر موجودی کمالی دارد و آن عبارت از اینست که در صفت ممیزه و خاص خود پیشرفت کند و بنهایت رسد و چون انسان از میان دیگر موجودات بداشتن عقل و ادراک مفاهیم کلی و مجردات ممتاز است و ذات وی گذشته از آنکه صاحب نفس حیوانی است بر نفس انسانی یعنی ناطقه یا عاقله نیز شامل است کمال وی در تعالی و ترقی صفات و خصائص و ملکاتی است که مربوط بنفس انسانی اوست که ویرا بعالم الهی و قرب ایزدی رهنمون میشود: بنابراین ابن مسکویه برای روشن ساختن این راه نخست نفس را تعریف میکند و مدلل میدارد که آن چیزی است غیرمادی. زیرا دارای این صفت و خصیصه است که اعراض و صفات مختلف را بپذیرد درحالی که جسم مادی این چنین نیست. مثلاً قطعه‌ئی چوب یا فلز سیاهست یا سپید، مدور است یا مستطیل، سرد است یا گرم درحالی که نفس هم سیاهی و سپیدی، هم گردی و هم درازی، هم سردی و هم گرمی را میپذیرد و احساس میکند و علمش بر یکی مانع علم وی بضد آن نیست. و چون نفس انسانی دارای دو جهت است یکی آنکه عمل میکند و دیگری آنکه می‌اندیشد: (عامله و عالمه) کمال واقعی بشر هم وقتی تحقق مییابد که این هردو نیرو باهم عمل و تأثیر کنند که از مجموع

اعمال آنان چهار فضیلت حاصل میشود: (حکمت، عفت، شجاعت و عدالت) حکمت عبارت از دانستن امور الهی و انسانی است و نتیجه آن اینست که بمعقولات معرفت یابند و بدانند که چه فعلی را باید بانجام رسانید و از چه فعلی بازایستاد عفت فضیلت حس شهوانی و شجاعت فضیلت نفس غضبیه است و ظهور هردو در موقع شناسی و انقیاد از نفس ناطقه است.

و عدالت از اجتماع سه فضیلت دیگر حاصل میگردد. حال چون تعریف حکیم نامور در موضوع فضائل انسانی درست تأمل کنیم خواهیم دید که آنهمه شامل همان مواردی است که در آیه کریمه در آغاز گفتار بدان استناد کردم که «بر» و نیکوکاری مشتمل بر کلیه اعمال ظاهر و باطن نیک آدمی میگردد. در هر حال بنظر حکیم نامور از فضائلی که ذکر کردیم فضائلی دیگر پیدا میشود که همیشه صفت خاص هریک مبتنی بودن آن بر اعتدال است در حالی که رذیلت در جانب افراط یا تفریط قرار دارد بنظر ابن مسکویه برای آنکه آدمیان بتوانند به کمال خود برسند آنان نیازمند اجتماع و تعاونند و می فرماید انسانرا بدان سبب بدین نام خوانده اند که با دیگر افراد انس و الفت مییابد و این خصیصه ذاتی وی است و کسانی که آنرا مشتق از نسیان دانسته اند بر اشتباه و خطا رفته اند. بزعم این حکیم چون سعادت هر موجودی در نیل به کمال اوست جمع علل و عواملی که وی را بدین هدف یاری میکند خیر و عکس آنرا شر می شمرد و بهترین حکومت و جامعه ایرا هم آن میدانند که وی را بدین منظور عمده یاری کند تا بتواند به کمال انسانی خود برسد.

ضمناً اینرا هم بعرض برسانم که این مسکویه نیز میگوید باید جامعه بصورت پیکری انسانی درآید که هر عضوی محتاج عضو دیگر است.

در موضوع خلق (خوی) هم نخست اقوال مختلف را ذکر میکند که بعضی میگویند طبیعی نیست و از راه تأدیب

و اندرزهای نيك انتقال ميبابد و بعضی كه معتقدند آدميان از روى طبع نيكند و سپس برائىر مجالست با اشرار شرير ميشوند و گروهى برخلاف اينان اعتقاد دارند كه مردم از گل ناپاك سرشته شده‌اند و بنا بر اين بالطبع شريرند. و دسته‌ئى هم در ميانه نيك و بد جاى دارند و مستعدند كه بجانب خير يا شر گرايش يابند ابن مسكويه خود بقول اول معتقد است كه خلق و خود در بشر فطرى نيست و اكتسابى است و با تأديب و تعليم نيك و راهنمايى‌هاى سودمند و گفته‌هاى پسنديده ميتوان خلق نيك را در افراد بوجود آورد و تقويت كرد اينك كه در كمال اختصار بسه تن از شخصيت‌هاى بزرگ فلسفى اشاره كردم و چكيده آراء ايشان را در تكاليف انسان نسبت بخود و جامعه بعرض رسانيدم لازم ميدانم در خاتمه نيز نظر سروران گراميرا ديگر باره بدين نكته جلب كنم كه از لحاظ اين اندیشه‌مندان پايه‌زندگى فردى و اجتماعى بر اصل عمده نيكوكارى و تعاون استوار است و اين خود مسأله‌ئى فطرى و بديهى است وديديم كه اين فلاسفه عاليقدر معتقد بودند كه هر موجودى كمالى دارد كه نيل بدان متضمن سعادت اوست. و چون خود بتنهائى نميتواند بدين مهم دست يازد مجبور از اجتماع و تشكيل مجتمعات كوچك و بزرگ است و هر مجتمعى كه بشر را در نيل به كمال يارى كند و وسائل لازم را بهتر در اختيار فرد بگذارد، والاتر است و امور و وسائل و موجبات كمال (خير) محسوب ميگردد و موانع و آنچه آدمى را از رسيدن به كمال باز ميدارد (شر) شمرده ميشود، شر و خير در اين مورد داراى معنائى وسيع است و شامل همه نيكيها ميگردد. نيكيهاى حقيقى و پايدار. و نيكوكارى همانطور پس از آنكه نظرى کوتاه بآراء سه تن از بزرگان فلسفه در مورد نيكوكارى كردم بى آنكه چند كلمه ايهم درباره عقيده بزرگان تصوف و عرفان در اين باره گويم

سخن ناقص خواهد بود. زیرا اولاً عرفان اگر بمعنای حقیقی آن توجه شود با حکمت الهی یکی است و با آن تفاوتی ندارد. زیرا هم حکیم الهی و هم عارف واقعی هر دو جویای يك حقیقت و پیرو يك اصلند و آن شناخت جهان و خویشتن است و سپس معرفت یافتن باصل هستی و سرچشمه وجود است. و هر دو خواستار و تابع نظر اولیای حقند که دست نیاز بدو بر میدارند که: «اللهم ارنا الاشياء كما هي» منتهی غالباً افراد در تشخیص حقیقت حکمت و عرفان اشتباه می کنند و آنرا با موردی که با آن بستگی ندارد در می آمیزند و این موضوعی است که بزرگانی چون غزالی توسی و سپس ملاصدرای شیرازی یادآور آن شده و از اینکه افراد در معنی حکمت و عرفان و حکیم و عارف از روی سهو یا عمد اشتباه میکنند نالیده اند در هر حال بزرگان عرفان که همه سعی ایشان وصول بساحت قرب ایزدی بود همراه با مجاهدات فراوان و کوششهای بسیار که برای تزکیه نفس و تصفیه باطن میکرده اند بلزوم محبت و ایثار و خدمت بخلق تأکید بسیار مینموده اند و حتی والاترین مقام را که توحید می شمارند چون سالک بدان رسد درهمه مردم بچشم محبت و نیکی نگرد و مگر نه اینست که عارف بزرگ سعدی میفرماید (عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست) و من اینك ابیاتی چند از کتاب بوستان این گوینده بزرگ را حسن ختام کلام خود می سازم و سخن خود را پایان میرسانم و از اینکه نزدیک بیک ساعت از وقت شریف سروران ارجمند را بسخنان خود اختصاص دادم صمیمانه پوزش میطلبم.

«طریقت بجز خدمت خلق نیست

بتسبیح و سجاده و دلّی نیست»

کرم کن که فردا که دیوان نهند

منازل بمقدار احسان دهند

خدا را بر آن بنده بخشایش است
که خلق از وجودش درآسایش است
کسی نيك بيند بهر دوسرای
که نیکی رساند بخلق خدای
بایثار مردم سبق برده‌اند
نه شب‌زنده‌داران دل مرده‌اند
همین دیدم از پاسبان تتر
دل مرده و چشم شب‌زنده‌دار
کرامت جوان مردی و نان‌دهی است
مقالات بیمه‌ده طبل تهی است

سخنان نمایندگان کمیته‌های
جنبش ملی نیکوکاری

سخنرانی

آقای احمد نادر کاظمی

از کمیته جنبش ملی نیکوکاری شیراز

نیکوکاران ارجمند

اجازه می‌خواهد که نخست درود بی‌کران مردم شیراز را به ایران‌ساز بزرگ اعلیحضرت رضا شاه کبیر تقدیم نماید. و پس آنگاه در برابر اراده استوار و افکار تابناک و نیات بلند و افتخار آفرین شاهنشاه آریامهر سر تعظیم فرود آورد و سپس سپاس و حق‌شناسی شیرازیان پاک‌نهاد را به پیشگاه والا حضرت محبوب اشرف پهلوی که بحق سرچشمه فیاض خیراندیشی و نیکوخواهی و بشر-دوستی هستند نثار نماید و در این هنگام که ایرانیان غیرتمند با ادراک عمیق پنجاهمین سال شاهنشاهی پر-برکت پهلوی را با صمیمیتی خاص ارج نهاده و بپاس برخورداری از مواهب عظیم نیم قرن اخیر به شادی نشسته‌اند در این مکان مقدس و در جوار حضرت ثامن-الحجج از پیشگاه حضرت منان استدعا کنند تا دودمان جلیل پهلوی را که سبب سربلندی و افتخار غرور آفرین ایران عزیز هستند مستدام و از گزند حوادث در امان

دارد.

حضار گرمی - خون گرم مردم شیراز از دیرباز با نیکوگفتاری و نیکورفتاری و نیکوکرداری عجین بوده و برپایه همین خصائص انسانی توانسته‌اند در گذشته - دور و نزدیک منشاء خدمات نیکوکارانه‌ای شده و در ورای پر جلوه انسانیت از پایگاهی رفیع برخوردار باشند.

کلام دلنشین پیامبر راستین سخن سعدی شیراز که بنی آدم را اعضاء يك دیگر خوانده و اعتقاد دارد که اگر روزگار عضوی را رنجه سازد برای سایر اعضاء قراری باقی نخواهد ماند و این شعار گرم و پیام رسا «تو کز محنت دیگران بی غمی - نشاید که نامت نهند آدمی» شاید بهترین نشانگر روح مردم این دیار و بیان گر واقعیت فوق باشد بهر گوشه‌ای از شهر شیراز این شهر اهورائی که نظر افکنده شود نشانه‌ای و علامتی از مردم دوستی و نیکوکاری مردم این سرزمین جلوه گر است و بهترین دلیل آنکه شیراز نخستین شهر بود که با ارشاد شهریار نیک اندیش و بهمت والای يك شیرازی پاك نهاد از لوله کشی آب آشامیدنی برخوردار شد و دیگر آنکه وجود بیمارستانها - درمانگاهها - مساجد، تکایا و بسیاری از مؤسسات عام المنفعه دیگر هر يك گواه صادقی بر این عرائض میباشد.

از روزیکه پیام والا و انسانی والا حضرت محبوب با عنوان جنبش ملی نیکوکاری در فضای کشور ما طنین افکند مردم شیراز نیز چونان دیگر ایرانیان غیرتمند و نیک اندیش گروه بگروه به این جنبش پیوسته و بادرك این واقعیت ملموس ضمن ستایش روح بزرگ والا حضرت آمادگی خود را بمنظور اجرای اهداف این نیت خیر اعلام داشته و هم اکنون کمیته شیراز به موفقیت های شایان توجهی دست یافته که موجب سربلندی و افتخار بیش از پیش شیراز و شیرازی است.

با آنکه گزارش فعالیت‌های ثمربخش کمیته کتباً تقدیم خواهد شد اجازه می‌خواهد تا گوشه‌ای از این اقدامات را باستحضار برساند.

از آنجا که یکی از اساسی‌ترین نیاز مردم کم‌درآمد شهر ما مسکن می‌باشد با تلاش کمیته یک شیرازی غیرتمند و نیکوکار یکصد هزار متر زمین مرغوب را برای احداث خانه‌های دو اتاقه در اختیار کمیته قرار داده که با مطالعات انجام شده مقدمات جمع‌آوری اعتبار ساختمان خانه‌ها که در حدود هزار دستگاه خواهد بود فراهم شده است. همین شخص اهداء زمین و مخارج ساختمان یک مجموعه بزرگ آموزشی را تعهد نموده که قریباً شروع به ساختمان خواهد شد.

بدیهی است اقدامات دیگری مانند ساختمان خانه، حمایت از خانواده‌های بی‌سرپرست، معالجه بیماران کم‌درآمد ساختمان درب ورودی گورستان بزرگ‌شهر و جمع‌آوری کمک‌های نقدی از افراد خیر صورت پذیرفته است. هزار خانواری که بزودی در شیراز صاحب خانه میشوند و دیگر کسانی که زیر چتر حمایت جنبش ملی نیکوکاری قرار گرفته‌اند سینه‌ای دارند و در آن سینه دلی و آن دل خانه خداست و اجازه فرمائید تا یک بار دیگر از خدای دل‌های پاک و بی‌آلایش مسئلت نمائیم تا خاندان جلیل پهلوی را از گزند حوادث مصون، طول عمر به شاهنشاه آریامهر عطا و شهبانوی محبوب و الاحضرت ولایتعهد را بسلامت و الاحضرت نیکوکار و خیر- اندیش را در اجرای هدف‌های بزرگ انسانی موفق‌تر و کامیاب‌تر سازد.

اینک اجازه می‌خواهد تا به یادآوری دهش نیک نیکوکاران شیرازی به‌پردازد و برای آنان و دیگر مردم نیکوکار ایران عزیزمان بهترین آرزوها را داشته باشم.

۱- واگذاری ساختمانی برای ایجاد بیمارستان از طرف آقای حاج احمد عربزاده به ارزش پنجاه میلیون

ریال.

۲- اهداء پنج هزار متر مربع زمین و مبلغ پنج ساه میلیون ریال از طرف جناب آقای عزیزاله قوامی برای تأسیس يك مركز آموزشی.

۳- اهداء مبلغ دوازده میلیون و پانصد هزار ریال از طرف احمد نادر کاظمی برای تأسیس يك درمانگاه.

۴- اهداء مبلغ ده میلیون ریال از طرف جناب آقای ایرج مهرزاد نماینده ی مردم شیراز در مجلس شورای ملی برای تأسیس يك درمانگاه.

متشكرم

متن

سخنرانی آقای ابوتراب اسماعیلی نماینده
کمیته جنبش ملی نیکوکاری استان زنجان

با کسب اجازه از مقام ریاست محترم
خانمها و آقایان نهایت خوشوقتی و افتخار را دارد
که سعادت شرکت در این همایش مقدس را احراز و از
راهنمائیها و تعلیمات عالیه والا حضرت معظم و اساتید
محترم کسب فیض و استفاده نماید...

در این عصر درخشان شاهنشاهی پهلوی که در سایه
افکار عالیه رهبر عالیقدر شاهنشاه عظیم الشان ما برنامه-
های وسیعی در راه رفاهیت و به زیستی ایرانیان تنظیم
میشود ابتکار تأسیس واحد جنبش ملی نیکوکاری هم
بموازات لژیون خدمتگزاران بشر و سایر اهداف عالیه
یکی از بهترین و مؤثرترین پروژه های اجتماعی است
که در راه بنیانگذاری نام نیک و فضیلت انسانی بوجود
آمده است.

نیکوکاری در طول تاریخ طلائی کشور شاهنشاهی
ما ایرانیان همواره سنتی ممتاز و رسمی بزرگ بوده
است که بمرور زمان در شرایط زندگی امروزی سادگی

و آسانی پیشین را دارا نبوده و اشخاص نیک اندیش و خیر خواه وسیله و فرصت خدمت بدیگران را از دست داده قادر نمیشوند که بافکار والای انسانی خویش جامه عمل بپوشانند - در چنین موقعیتی که والا حضرت نیکوکار با اعلام جنبش ملی نیکوکاری روح انجام امور خیر و عام المنفعه را در جهت تأمین رفاه و سعادت عمومی دوباره حیات نوینی بخشیده اند.

البته فراموش نمیشود در موقعیکه جهت تشکیل کمیته جنبش ملی نیکوکاری از مردم استان زنجان از طرف استاندار محترم دعوت بعمل آمد صدها نفر از نمایندگان قشرهای مختلف جامعه زنجان با کمال اشتیاق در جلسه سخنرانی جناب آقای پرتو اعظم و استاندار محترم حضور یافتند و با نهایت صمیمیت احساسات نشان دادند.

اهالی نوع دوست زنجان از زمانهای قبل آثار باقیات زیاد از خود بیادگار گذاشته اند در ایجاد پلها و آب انبارها و مساجد و نوان خانه ها و دستگیری از خانواده های تنگدست همواره پیشقدم بوده اند. و در حال حاضر نیز اشخاص خیری از جمله جناب آقای حسن نجفی مقادیر قابل ملاحظه ئی زمین جهت تأسیس بیمارستان و هنرستان و زایشگاه و سایر محله های اجتماعی عام المنفعه فرهنگی و بهداشتی بجنبش ملی نیکوکاری اهداء نموده اند.

امید است در سایه تعلیمات عالی رهبر عالیقدر و خردمند و راهنمائیهای ذیقیمت والا حضرت شاهدخت معظم معاضدت افراد خیر و نیکوکار دوباره روح خدمت به نوع و ایثار دیگران بنحو احسن نضج و گسترش یابد در خاتمه عرایض پیشنهاد می نماید که جهت پی گیری اقدامات کمیته جنبش ملی نیکوکاری استان زنجان امر و مقرر شود امکاناتی در اختیار کمیته جنبش ملی نیکو- کاری استان زنجان قرار داده شود که کمیته بتواند مردم خیر و نیکوکار روستاهای زنجان را نیز در این امر خیر

شرکت دهد و آنان را در راه پیشبرد اهداف مقدس کمیته ملی نیکوکاری رهنمون باشد.

خوشبختانه اولین همایش آموزشی کمیته جنبش ملی نیکوکاری را که مصادف با پنجاهمین سال سلطنت با عظمت دودمان جلیل پهلوی است و در آستان مقدس حضرت رضا علیه السلام تشکیل می‌یابد بقال نیک گرفته افتخار دارم از طرف خود و تمام شرکت‌کنندگان استان زنجان با کمال صمیمیت و خلوص نیت بروح پاک بنیان‌گذار سلطنت پهلوی اعلیحضرت رضاشاه کبیر درود فرستم و سپاس بی‌پایان به پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر که با افکار عالی خردمندانه میهن عزیز را بسوی تمدن بزرگ رهبری می‌فرمایند و همچنین مراتب سپاسگزاری و تشکرات بی‌شائبه مردم شاهدوست زنجان را به پیشگاه مقدس نیابت‌عالیه سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی تقدیم بقاء و سلامت شاهنشاه عظیم‌الشان و شهبانوی گرامی و نوع‌دوست و ولیعهد عزیز ایران را از خداوند متعال مسئلت مینماید.

سخنرانی

آقای علی ارجمند

از کمیته جنبش ملی نیکوکاری کرمان

بنی آدم اعضای یکدیگرند که در آفرینش ز یک گوهرند
بسیار خوشوقت و مفتخرم در این مکان مقدس و
قرب جوار حضرت ثامن الائمه علی بن موسی الرضا علیه-
السلام و همچنین پنجاهمین سال شاهنشاهی پربرکت دودمان
پهلوی. در این محضر بزرگ یعنی اولین همایش جنبش
ملی نیکوکاری که بنا به اراده والا حضرت اشرف پهلوی
نیابت عالیہ سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی و
بنیانگذار جنبش ملی نیکوکاری برپا گردیده مطالبی چند
بعرض برسانم.

البته پوشیده نیست یکی از عوامل مهم که در اصلاح
زندگی و رفع نیازمندیهای عمومی نقش مؤثری دارد
اعمال خیر و معاضدتهای اجتماعی است. قرآن کریم
انفاق و کمکهای مالی را در ردیف بهترین و مهمترین
عبادات دانسته بطوریکه سرچشمه فضائل و منشأ بسیاری
از پیشرفتهای ملی میباشد. از آغاز اسلام مسلمین
خصوصاً ایرانیان اهمیت و لزوم انفاق را درک کرده و

براساس معتقدات خود در تمام ادوار خدمات مهمی انجام داده‌اند ولی در حال حاضر یکی از نکات مهم تشخیص مصلحت و انتخاب طریق بهتر است بطوریکه با مقتضیات روز هم‌آهنگ باشد و بانی خیر بداند کمک‌هاییکه می‌نماید بچه طریق و بچه نحو بمصرف برساند بعنوان مثال در گذشته که جاده شوسه و وسائل ماشینی نبود و مردم با اسب و الاغ مسافرت مینمودند با این حال مردمان خیر و بلندهمت زمان با ساختن کاروانسرا و آب‌انبار و غیره بفکر آسایش و رفاه هم‌نوعان خود بودند اما امروز نوع کمک و ایجاد مؤسسات عام‌المنفعه باید موافق زمان و نیازمندی‌های عمومی باشد بهمین مناسبت بنا بامر والا حضرت اشرف پهلوی سازمانی بنام جنبش ملی نیکوکاری بوجود آمد و هدف این است که همه اعضا جامعه اقتصادی و اجتماعی که در طی سال‌های اخیر در سایه امنیت و ثبات سیاسی و توسعه اقتصادی بدراآمدهای سرشاری دست یافته بعلت کسرت مشغله از انجام اعمال خیر غافل نمانند و بنوبه خود بتوانند سهمی را عهده‌دار شوند مخصوصاً در بیانات خود فرمودند نظر این نیست افراد و جوهی را که مایلند صرف کارهای خیر نمایند در اختیار سازمان بگذارند بلکه اگر کسی فی‌المثل بخواهد مدرسه یا بیمارستان یا هر نوع مؤسسه عام‌المنفعه دیگری تأسیس نماید سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی با استفاده از تمام نیروهای خود وی را یاری خواهد نمود برای اجرای این برنامه دفترچه راهنمایی تدوین گردیده بطوریکه هرکس قصد و نیت خیر داشته باشد به فراخور امکانات مالی اعم از جزئی و کلی می‌تواند نیت خود را بمرحله عمل درآورد. در استان کرمان عده زیادی متمکنین از این ندای خیرخواهانه استقبال و تاکنون کمک‌هایی اعم از وجوه نقدی، زمین و ساختمان که بالغ بحدود چهارده میلیون ریال میشود نموده‌اند و همچنین عده‌ای از پزشکان تعهداتی را از قبیل ویزیت

مجانى عده‌اى از مرضا را عهده‌دار شده‌اند در خاتمه
ميخواهم عرض كنم اينهمه نعمتها و پيشرفت‌هائي كه
نصيب ملت ايران گرديده همه و همه بر اثر انقلاب و
رهبري‌هاي داهيانه اعليحضرت همايون شاهنشاه آريامهر
بوده از خداوند متعال مسئلت مينمائيم سايه بلندپايه
اعليحضرت را بر سر ما ملت ايران مستدام بدارد و نيز
اميدواريم خداوند به بانوي نيكوكار والاحضرت اشرف
پهلوي كه همواره همشان مصروف امور خيريه و كمك به
مستمندان بوده توفيق كامل عنايت فرمايد. زنده و جاويد
باد شاهنشاه آريامهر - برتر و پايدار مملكت ايران.

سخنان آقای احمدعلی برومند

از کمیته اصفهان

ارج مینهمیم نخستین همایش آموزش جنبش ملی نیکوکاری را و گرامی میداریم والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی شاهزاده نیکوکار را که مقرر فرمودند در این استان مقدس در جوار بارگاه قدس ملکوتی ثامن الائمه گردهم آئیم و از شیوه خیرخواهانه و نیکوکارانه خاندان جلیل پهلوی الهام گیریم این مبارک همایش از هر جهت میمون و نیکو فال و واجد اهمیت شایان است چه اینکه این همایش زمانی گشایش مییابد که هم میهنان عزیز با شور و شغف و وجد و نشاط پنجاهمین سال سلطنت دودمان با عظمت پهلوی را جشن میگیرند تا از بنیانگذار ایران نوین سردار نامی اعلیحضرت رضاشاه کبیر تجلیل نمایند که آغازگر پیشرفت‌های شگرف در کلیه شئون مملکتی بوده‌اند و دودمان پاک‌نژادش موجب خیر و برکت و رفاه آسایش ملک و ملت میباشند و سپاس بی‌پایان خود را به پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر تقدیم دارند که آفریننده اصول مقدس انقلاب

شاه و ملت و رهبر اندیشمند و خردمند آن کهن سرزمین
میباشند و مملکت را به بهترین وجهی بسوی سربلندی
و نیکنامی هدایت میفرمایند و ایران را چون گوهری
تابناک در عرصه گیتی تجلی بخشیده‌اند که آثار ثمر-
بخش آن کران تا کران را فراگرفته و از نعم بی‌شمارش
همگان برخوردار گشته. عدل پهلوی زنجیر عدل
نوشیروان را بدست فراموشی سپرده به پاس این مواهب
عظمی ورد زبان ملت شب و روز اینست:

خدایا تو این شاه را زنده دار

وجودش به‌جاوید پاینده دار

که در بند آسایش ملت است

بامرش همه کشور امنیت است

نظر باعتقاد و ایمان راسخی که دودمان جلیل پهلوی
به‌مبانی دین و علاقه شدیدیکه بساحت مقدس امام هشتم
دارند مقرر فرموده‌اند نخستین همایش در ارض اقدس
گشایش یابد.

برتری دیگر اینکه نخستین همایش را والاحضرت
شاهدخت اشرف پهلوی شاهزاده نیکوکار گشایش فرمودند
که در نیکوکاری و خیرخواهی شهرت جهانی دارند و
نیات خیرشان بدان اندازه است که تمام ثروت خود را
در راه نیکوکاری بذل و عنایت فرمودند.

چه موهبتی است برتر و چه لذتی است فرح زاتر و
چه کیفیتی است نیکوتر که بی‌نوائی به‌نوا رسد و
دردمندی درمان گردد و پریشانی از پریشانی برهاید و
بندی از پای گرفتاری بگسلد و غبار غم از رخ زرد
یتیمی بزداید و خانواده بی‌سرپرستی خانه و کاشانه‌اش
در پرتو انوار پرشکوه عواطف و مراحم والاحضرت بلند
همت رخشان گردد و زندگیش رونق پذیرد.

شاعر معاصر جلال بقاءى نائینی زبان حالی دارد

همه روز روزه بودن همه شب نماز کردن

همه ساله از پی حج سفر حجاز کردن

به مساجد و معابد اعتکاف جستن
 زملاهی و مناهی همه احتراز کردن
 شب جمعه ها نخفتن بخدا راز گفتن
 ز وجود بی نیازش طلب نیاز کردن
 به مبادی طریقت بخلوص راه جستن
 به مبانی حقیقت گذر از مجاز کردن
 به حضور قلب ذکر خفی و جلی گرفتن
 طلب گشایش کار ز کار ساز کردن
 بخدا قسم کسی را ثمر آنقدر نه بخشد
 که بروی مستمندی در بسته باز کردن
 خداوند تبارک و تعالی در قرآن کریمش میفرماید:
 و انفقو فی سبیل الله ولا تلقوا بایدیکم الی التهلکه
 و احسنوا ان الله یحب المحسنین
 در راه خدا خرج کنید و بدست خویش خود را به
 نابودی نکشانید و نیکی کنید که خداوند نیکوکاران را
 دوست دارد و در آیه دیگر میفرماید:
 ان الله یامر و بالعدل والاحسان (بدرستی که خدا امر
 میکند به عدل و نیکوکاری)
 ملاحظه فرمائید در احسان و نیکوکاری تاچه اندازه
 تأکید گردیده تا بمرحله امر رسیده و اگر نظری بزندگی
 مولای متقیان حضرت علی (ع) افکنیم می بینیم که وجود
 مبارکش سرتاپا از خیر و احسان است تا آنجا که همه
 شب نان و خرما بدوش گرفته بخانه های مساکین و ایتم
 سرزده گرسنگان را سیر نموده مبادا گرسنه ای شب
 را به صبح رساند و کراراً دیده شده که قوت لایموت
 خود و خانواده اش را به بینوایان انفاق فرموده پس
 توانگران و یا بازرگانان و صاحبان مال و منال باید
 بخود آیند و از کلام الهی و مقدسات ملی و پیشوایان
 دین آموزش و پند گیرند.
 جزئی از ثروت خود را به مستمندان احسان نمایند و
 سعادت ابدی و شادکامی همیشگی برای خود تأمین کنند.

ایکه دستت میرسد کاری بکن

پیش از آن کز تو نیاید هیچ کار
جنبش ملی نیکوکاری اصفهان در مهرماه سال
۲۵۳۴ تولد یافته و تا این تاریخ بامور ۸۰۰ خانوار
بدون سرپرست بطور مداوم رسیدگی شده کسانی که
نیازمند بامور مالی بوده اند بطور مداوم زیر پوشش
نیکوکاری قرار گرفته اند و کسانی که از لحاظ مادی
بی نیاز بوده اند و فقط از لحاظ سرپرستی بمنظور رفع
مشکلات زندگیشان نیاز داشته اند با آنها همکاری گردیده
است.

صندوق قرض الحسنه با سرمایه سی میلیون ریال
گشایش یافته که باشخاص نیازمند وام بدون بهره داده
میشود وام پرداختی ماهیانه بطور مداوم بالغ بر دو
ملیون ریال میباشد.

تمهیه جمهیزیه طبق شئون افراد در حدود ۳۰۰ نفر
برای نیازمندان ترتیب داده میشود.

چون در پرتو عنایات شاهنشاه عظیم الشان اصفهان
از هر جهت بی نیاز است چه اینکه دانشگاه بزرگی چون
دانشگاه اصفهان دارد و برحسب فرمان مبارک شاهنشاه
آریامهر دانشگاه صنعتی آریامهر در آینده نزدیکی در
اصفهان شروع بکار خواهد نمود. بیمارستانها و
درمانگاه های مجهز در اصفهان ایجاد گردیده و هم چنین
آسایشگاه مسلولین - پرورشگاه - بیمارستان روانی -
دبستان و دبیرستانهای دخترانه و پسرانه بعد وفور -
زایشگاه های متعدد و غیره که اگر بخواهیم از تمام آنها
نام ببریم در این مختصر ننگنجد بهر حال تنها چیزیکه در
اصفهان احساس میگردد و کمبود دارد مسئله مسکن
است که در آینده نزدیک بهمت نیکوکاران اصفهان
این مشکل حل خواهد گردید و منازل ارزان خوب ساخته
خواهد شد در اختیار نیازمندان قرار گیرد.

سپاس وافر خود را به پیشگاه والا حضرت شاهدخت

اشرف پهلوی شاهزاده نیکوکار نثار مینمائیم که این
افتخار را به خدمتگذاران جنبش ملی نیکوکاری عطا
فرمودند تا باین فیض عظمی نائل آیند و در این همایش
بزرگ شرکت جویند. زنده و جاوید شاهنشاه آریامهر
و پاینده باد دودمان نیکوکار و خیراندیش پهلوی.

سخنان آقای دکتر ریاضی

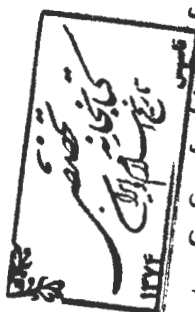
از کمیته بوشهر

هموطنان عزیز - حضار گرامی
همانگونه که مستحضرنند در اردیبهشت ماه ۲۵۳۴
همزمان با آغاز بیست و نهمین سال فعالیت سازمان
شاهنشاهی خدمات اجتماعی، والا حضرت شاهدخت
اشرف پهلوی نیابت ریاست عالیّه این سازمان طی بیانات
مبسوطی عموم مردم را برای شرکت در خدمات اجتماعی
و انجام کارهای خیر دعوت فرمودند و واحد جدیدی
بنام واحد جنبش ملی نیکوکاری ایجاد گردید. هدف
اصلی این واحد اینست که افرادی را که نیت خیری داشته
و مایل باشند کار نیکی انجام دهند راهنمایی‌های لازم
بنماید با کمال خوشوقتی این جنبش خیلی سریع مورد
استقبال قرار گرفت و در نقاط مختلف کشور کمیته
جنبش ملی نیکوکاری تشکیل و فعالیت خود را آغاز
نمودند. از جمله در استان بوشهر.
در تاریخ ۵۴/۱۲/۲ (دوم اسفندماه ۵۴) ساعت
۵ بعدازظهر برای تشکیل کمیته جنبش ملی نیکوکاری

استان بوشهر جلسه‌ای در سالن مهمانسرای شیروخورشید با حضور جناب آقای دکتر مهدی بطحائی استاندار محترم بوشهر و آقای ابوالقاسم پرتو اعظم مشاور محترم سازمان و آقای بدر صالحیان خزانه‌دار و معتمدان شهر و بازرگانان و پیمانکاران و اصناف و مدیران صنایع و معادن و رؤسای سازمانهای دولتی و ملی و افراد نیکوکار تشکیل گردید. در این جلسه اعضای کمیته انتخاب و ۱۶ روز بعد یعنی در تاریخ ۳۵/۱۲/۱۸ خانم اندیشه و خانم خالقی نمایندگان اعزامی از کمیته جنبش ملی نیکوکاری تهران بوشهر وارد و بهمین مناسبت طبق دعوت جناب آقای استاندار محترم بوشهر جلسه‌ای با حضور پزشکان و مسئولین داروخانه‌ها و کلای دادگستری و مهندسين و نمایندگان مطبوعات بمنظور انتخاب اعضای همکار با کمیته جنبش ملی نیکوکاری منعقد گردید. خانم اندیشه و خانم خالقی درباره برنامه این کمیته و چگونگی همکاری افراد با کمیته خدمات داوطلبان افتخاری سخنانی ایراد سپس پرسشنامه‌هایی بین مدعوین توزیع و اکثراً آمادگی خود را برای همکاری با این جنبش اعلام نمودند.

اولین جلسه کمیته جنبش ملی نیکوکاری در تاریخ ۳۵/۱/۲۳ (بیست و سوم فروردین ماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی) تشکیل گردید. در این جلسه آقای عبدالحسین محمدیان رئیس کمیته که از بازرگانان معروف و مشهور بوشهر میباشند قطعه زمینی بمساحت یک هزار متر مربع در بهترین محل بوشهر برای احداث یک باب درمانگاه عمومی اختصاص داده و بامدیرکل بهداری استان نیز مذاکرات لازم انجام و قرار شده است در آن زمین درمانگاهی با هزینه بهداری کل بنا شود همچنین در این جلسه تصمیم گرفته شد برای شناسائی هرچه بیشتر این کمیته بمردم اطلاعیه‌ای همراه با پوستره‌های مربوطه که از تهران ارسال گردیده است در بین مردم توزیع گردد. و مخصوصاً

در آن اطلاعیه تشریح شود که این کمیته پزشك و دارو و مهندس و قاضی بطور رایگان معرفی خواهد نمود. در همین جلسه جهت دانش آموزان بی بضاعت که در دروس نظری علوم نظری علوم تجربی و ریاضی و فیزیک ضعیف هستند از طرف اعضاء کمیته تقبل شد برای آنان کلاس های مخصوص ترتیب و حق الزحمه مربوطه شخصاً پرداخت نمایند. در دومین جلسه در تاریخ ۳۵/۲/۱۳ نسبت به تشکیل چهارسو کمیته بنام کمیته های جلب معاضدت و راهنمایی ۲- خدمات داوطلبانه ۳- بررسی و تخصیص ۴- تبلیغات و روابط عمومی بحث و تبادل نظر و اقدام کند و برای هرسو کمیته ۷ تا ۹ نفر از بین اشخاص علاقمند و واجد شرائط محلی پیشنهاد گردید. در همین جلسه بانوان عضو کمیته جنبش ملی نیکوکاری تعهد نمودند به زندان و خانه های زندانیان سرکشی و به خانواده آنان کمک های لازم نمایند. در سومین جلسه بتاريخ ۳۵/۲/۲۷ اعلام شد با توجه به پوستر و تبلیغاتی که شده مرتباً افراد مستمند برای کمک به کمیته مراجعه می نمایند. مثلاً شخصی که دعوی حقوقی داشته بلافاصله به وکیل دادگستری همکار با جنبش معرفی و نسبت به تقاضای وی اقدام شده همچنین ۵ نفر دانش آموز بی بضاعت که بعلت فقر قادر به تحصیل نبوده اند علاوه بر کمک های لازم و مقرری ماهیانه بیکری از رستوران های بوشهر دستور داده شد تا از تاریخ ۳۵/۱/۲۹ مرتباً صبحانه و نهار و شام آنها تأمین گردد. در چهارمین جلسه بتاريخ ۳۵/۳/۳۱ خزانه دار انجمن گزارش نمود که ده عدد تابلو به افرادی که آمادگی خود را برای همکاری با جنبش ملی نیکوکاری اعلام کرده اند تحویل و در محل کار آنان نصب نموده اند که فوق العاده اثر مثبت داشته است. در پنجمین جلسه بتاريخ ۳۵/۴/۷ پیشنهاد شد بمنظور توسعه کمیته جنبش ملی نیکوکاری در شهرستان های وابسته باستان نیز این کمیته تشکیل گردد

قرار شد با کسب اجازه از مرکز اقدام مقتضی معمول گردد. در همین جلسه اعلام شد شخص خیر و نیکوکاری بنام آقای مصلحیان بوشهری قطعه زمینی بمساحت ۲ هزار مترمربع برای احداث یکباب دبستان اختصاص و اداره کل آموزش و پرورش استان بوشهر هزینه ساختمان آنرا تأمین نموده که بزودی عملیات ساختمانی آغاز خواهد شد همچنین در این جلسه از افراد نیکوکاری که تقبل نموده اند که ۸ خانواده را حمایت نموده و ماهیانه معادل پنجمزار ریال بهر خانواده کمک نمایند به نیکی یاد شد و اظهار امیدواری گردید این گونه کمکها هرچه بیشتر گسترش یابد. همچنین با توجه به برنامه شبکه تندرستی که در استانها بزودی پیاده خواهد شد بعلت اهمیت موضوع با همشهریان و هموطنان عزیزی که در آن سوی خلیج فارس زندگی مینمایند تبلیغات لازم گردیده و یکی از افراد ثروتمند وعده داده اند که در حدود ۱۶ هزار مترمربع زمین باین منظور اختصاص و از سایر دوستان و جهت ساختمان و تجهیز آن وجوه لازم تأمین نمایند که انشاءاله بزودی اقدام لازم معمول خواهد شد.

در خاتمه در این سمینار عظیم دو پیشنهاد ارائه که امیدوار است پیگیری و بمرحله اجرا درآید اولین پیشنهاد اینست که ترتیبی اتخاذ گردد که برای تعدادی بیماران روانی که در نقاط مملکت پراکنده و زندگی نامساعدی را میگذرانند با احداث بیمارستانهای متعدد آنان را نجات داد زیرا در صورت عدم توجه باین موضوع انسانی تنگناهایی برای جامعه آتی تولید خواهد نمود. در حال حاضر که در همه شئون اجتماعی باستناد آمار و ارقام تحولات شگرفی را شاهدیم جادارد این بیماران روانی نیز توسط افراد نیکوکار تحت حمایت قرار گیرند.

دوم آنکه افراد سوکمیتة معاضدت و راهنمایی برنامه ای ترتیب تا کاپیتولاسیون فکری و فرهنگی که در مرکز بعضی استانها پی ریزی نموده اند با استادی تمام لغو نمایند. توضیح اینکه اشخاص مدرسه ای با اسلوب

خاصی تاسیس نموده اند که متأسفانه برخورد مدیران آن با والدین کودکان رضایت بخش نیست خانمی تعریف میکرد برای رسیدگی به وضع درس بچه اش پیش رئیس مدرسه (که خانمی ایرانی است) رفته بود و به زبان فارسی از وضع بچه اش پرس و جو میکرد ناگهان مدیر مدرسه بالحن خشم آلودی بزبان انگلیسی به مادر میگوید شما موظف هستید در این جا انگلیسی صحبت کنید همچنین با تبلیغات دامنه داری که نموده اند عده ای از خانواده های ایرانی کودکان خود را سه ماه تا بستن به اروپا فرستاده که متأسفانه باعث میشود فارسی را بیشتر فراموش کرده و از زبان خارجی نیز چندان چیزی دستگیرشان نشده ضمناً ارز مملکت نیز بخارج منتقل گردد.

سخنان

آقای میرشجاع گسگری

از کمیته جنبش ملی نیکوکاری رشت

آقای رئیس - دوستان جنبش ملی نیکوکاری
از سوی خود و همه اعضای کمیته جنبش ملی نیکو-
کاری استان گیلان، مراتب سپاس عمیق را بمناسبت
گردهمائی در این شهر مقدس تقدیم میدارد.
برای اعضای کمیته و عموم گیلانیان، مایه کمال
سرافرازی است که در زمینه خدمات نیکوکارانه و ارائه
نمودارهای بشردوستانه، پیرو و دنباله‌رو، والا حضرت
گرامی می‌باشیم.

چون والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی با الهام
مستقیم از «شاهنشاه آریامهر» همواره فداکارترین
پاسدار نیکی و خدمت هستند و آزادگی و پاکدلی را با
جلوه‌گر ساختن مظاهر عالی نودوستانه، ارج گذاشته
و میگذارند.

در دوران پنجاه سال شاهنشاهی خاندان پهلوی و
بخصوص از نخستین ماههای پادشاهی «اعلیحضرت
محمدرضا پهلوی آریامهر» که تخت و تاج دوهزار و

پانصد ساله شاهنشاهی ایران را زینت داده‌اند، پیوسته والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی در تحقق برنامه‌های خیرخواهانه، صمیمانه‌ترین رهنمون ایرانی بوده و می‌باشند.

اندك بررسی کارنامه درخشان سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی، سازمان زنان ایران، مبارزه با بیسوادی و نادانی و نیز مطالعه تاریخچه کمیسیون حقوق بشر و امور زنان در سطح بین‌المللی، پیشگامی و ایمان والا حضرت را در ابعاد گسترده متجلی میدارد و دیوان حیات فردی و خانوادگی، گروهی و سیاسی ملت حقشناس ایران و طبقه نسوان جهان را زیندگی تحسین‌انگیز می‌بخشد، که اظهار نظرات سازنده و پیشنهادات صائب در نشست‌های بزرگ جهانی و وقف کلیه اموال و املاک و دارائی بمنظور پیشبرد اهداف جنبش ملی نیکوکاری، دو نمونه جاودانه از نوآوری‌ها و ترقیخواهی و نعدوستی‌های خواهر عزیز شهریار انقلابی ما می‌باشد.

با عرض تجدید پیمان، تمامی زنان و مردان و جوانان گیلان، اضافه می‌نماید مردم مصمم گیلانزمین با نگهبانی از منشور هفده‌گانه انقلاب و بزرگداشت محتوای رستاخیز ملت ایران و با بودن استانداری فعال و گیلک در سطح منطقه، همصدا با عموم هموطنان در داخل و خارج از کشور همه‌جانبه آماده اجرای اوامر مبارك والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی می‌باشند.

اکنون از مقام ریاست اجازه می‌خواهد گزارش اجمالی کمیته ملی جنبش نیکوکاری سرزمین گیل و دیلم را بعرض برساند.

بشرح مرقومه شماره ۸۰۰۵ تاریخ ۳۴/۳/۵ جناب آقای عبدالرضا انصاری قائم‌مقام والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی در امور اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی بمنظور تشکیل کمیته جنبش ملی نیکوکاری رشت دعوتی

از طرف مقام استانداری گیلان از معاریف و نیکوکاران و صاحبان صنایع و شرکتهای بازرگانی اصناف و طبقات مختلف مردم بعمل آمد که در جلسه ۳۴/۳/۱۸ پس از گردهمآئی ۱۵ نفر از میان حاضرین برای عضویت کمیته مزبور برگزیده شدند که نخستین جلسه آنان در روز ۳۴/۳/۲۱ با حضور جناب آقای روحانی تشکیل و درباره برنامه کار از لحاظ تحصیل درآمد و غیره مذاکرات لازم صورت گرفت نتیجه این گردهمآئی و جلسه متعاقب آن طی شماره ۸۴۲۹ تاریخ ۳۴/۳/۲۹ بوسیله مقام استانداری باستحضار جناب آقای پرتوا عظم مسئول محترم واحد جنبش ملی نیکوکاری وابسته به سازمان محترم شاهنشاهی، خدمات اجتماعی رسید این کمیته که تا تاریخ تشکیل نخستین همایش مجموعاً ۱۰ جلسه داشت در جلسه سوم آن که در تاریخ ۳۴/۴/۱۸ در سالن اجتماعات استانداری گیلان تشکیل شد مقرر گردید آقای شهردار رشت برای محلات و کوی و برزن شهر افراد نیکوکار و موجه را بعنوان دستیار معرفی نمایند و آقای میرشجاع گسگری دعوتی از اصناف در محل اتاق اصناف برای تاریخ ۳۴/۴/۲۴ بعمل آورده و توجه نیکوکاران را به مشارکت در این امر معطوف دارند و همچنین مقرر شده بود دعوتی از بازرگانان و صاحبان صنایع در سالن اجتماعات استانداری بشود و آقای استاندار نیز وعده فرموده بودند در این جلسات شرکت و راهنماییهای لازم بفرمایند با وصول مرقومه شماره ۲۰۲۰۸۰۱۶ تاریخ ۳۴/۵/۱۲ جناب آقای عبدالرضا انصاری مدیرعامل محترم سازمان شاهنشاهی، خدمات اجتماعی بعنوان جناب آقای توانا استاندار وقت گیلان حسب دستور جلسه چهارم در تاریخ ۳۴/۶/۱۱ در دفتر کار جناب آقای استاندار تشکیل گردید در این جلسه پس از گفت و شنود لازم حسابی را که بشماره ۸۴۳۹ در بانک ملی ایران شعبه رشت افتتاح شده بود و مبالغی نیز

از طرف شرکت سهامی الکتریک ایران رشت و شرکت سهامی صنایع چوب رشت بدین منظور واریز شده بود باطلاع سایرین رسانیده و خواسته شد کمکهای خود را به حساب مذکور واریز نمایند با وصول مرقومه شماره ۲۰۲۹۳۱۲ تاریخ ۲۴/۷/۲۰ کمیته مرکزی بعنوان مقام استانداری جناب آقای استاندار مرقوم فرمودند آقای دیوشلی بطور مستمر با همکاری عده‌ای از اعضای کمیته مرکزی رشت برای وصول کمکهای اشخاص خیر و کارخانه‌داران اقدام نمایند متعاقب مکاتبات و مذاکرات مورد اشاره بشرح بالا شرحی طی شماره ۲۲۵۴۴ تاریخ ۲۴/۸/۳ از طرف استانداری گیلان به کمیته مرکزی تهران مرقوم و اعلام گردید در جلسه ۲۴/۶/۱۲ که از کلیه صاحبان صنایع و پیمانکاران واحد عمرانی استان و نیز معتمدین محل دعوت بعمل آمده بود صاحبان صنایع اعلام داشتند سالیانه بطور مستمر چهاردر هزار سرمایه به ثبت رسیده را طبق تعهد باین امر خیریه اختصاص داده و پیمانکاران امور عمرانی استان نسبت به مبلغ مورد پیمان نیز مبالغی تعهد کردند در این راه کارسازی نموده و فیش مربوطه را به استانداری ارسال دارند و همچنین در مرقومه اشاره گردید پیگیریهای لازم از طرف استانداری در این زمینه انجام و نتیجه متعاقباً به اطلاع خواهد رسید در جلسه‌ای که در تاریخ ۳۵/۲/۴ با حضور جناب آقای معتدل استاندار محترم گیلان تشکیل شد مسئولین چهارسو کمیته بشرح زیر:

الف - جلب معاضدت و راهنمایی به مسئولیت آقای آرسن میناسیان که متعاقب آن آقای حسامی تعیین شدند. ب - خدمات داوطلبانه به مسئولیت خانم مهستی سمیعی - ج. بررسی و تخصیص به مسئولیت آقای عبدالغفور جوادی. د - تبلیغات و روابط عمومی به مسئولیت آقای میرشجاع گسگری تعیین شدند متعاقب این اقدامات دو جلسه از سو کمیته روابط عمومی در

تاریخهای ۱۱ و ۳۵/۲/۱۸ تشکیل گردید و در دوجلسه سو کمیته خدمات داوطلبانه که در تاریخهای ۲/۲۹ و ۳۵/۳/۳۰ تشکیل شد اهم مسائل بشرح زیر مطرح و تصمیماتی گرفته شد که عبارت است از:

الف - طرح برنامه خدمات داوطلبانه در مراکز پزشکی (از قبیل بیمارستانها، آسایشگاه مسلولین و معلولین و بنگاه حمایت مادران و نوزادان). ب. تجسس در مدارس برای انتخاب دانش آموزان واجد شرایط به منظور استفاده از کمکهای لازم در پیشرفت امور تحصیلی. ج. بهره گیری از تخصص داوطلبان در امر آموزش و تقویت دروس دانش آموزان. د. دعوت از افراد تحصیل کرده در مشاغل پزشکی و مهندسی و سایر امور بمنظور آمادگی در انجام خدمات داوطلبانه. ه. تکمیل پرسشنامه های داوطلبان وابسته به سو کمیته خدمات جنبش ملی نیکوکاری که اوراق مربوطه پس از تکمیل و الصاق عکس داوطلبان به مرکز ارسال خواهد شد. همزمان تشکیل جلسات بعدی کمیته در محل اتاق بازرگانی و صنایع و معادن رشت سه دعوت تلگرافی برای شرکت در نخستین همایش سمینار مشهد رسید که هیئت نمایندگان شرکت کننده در این جلسات تعیین و تلگرافی بمرکز معرفی شدند ضمناً تقاضای اعضای کمیته مرکزی رشت و شرکت کنندگان در سمینار براین است ترتیبی اتخاذ فرمایند تا ۱- برابر موازین کمکهای اشخاص و مؤسسات صنعتی و غیره به کمیته های جنبش ملی نیکوکاری (جزو هزینه های قابل قبول) از طرف ادارات امور اقتصادی و دارائی پذیرفته شود. ۲- چون مکاتبات کمیته مرکزی گاهی مستقیماً با مقام استانداری و گاهی با اعضای کمیته بوده و اکثر اکیته از این مکاتبات بی اطلاع و در اینصورت بموقع تنظیم گزارش نمیتواند مفید فایده قرارگیرد پیشنهاد میشود با دستورالعمل منظم در مکاتبه با کمیته نقیصه در این زمینه را مرتفع

فرمایند.

۳- جهت پیشرفت احتیاجات و کار کمیته در جمیع امور بودجه‌ای که بتواند جوابگوی هزینه‌های لازم ضروری باشد برای کمیته در نظر گرفته شود.
زنده باد شاهنشاه آریامهر
سر بلندتر باد والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی
موفق باد جنبش ملی نیکوکاری ایران

سخنان آقای ربیع انصاری

از کمیته رضائیه

بی نهایت مباهی و مفتخرم که به بنده فرصت داده شده است تا در این همایش بزرگ آموزشی که از برگزیدگان نیکوکاران سراسر کشور شاهنشاهی تشکیل یافته است طی دقایقی چند مکنونات قلبی خود را پیرامون جنبش ملی نیکوکاری در این محفل باشکوه به عرض برسانم. هر چند پس از بیانات جامع و کامل و محققانه جناب آقای دکتر بهبهانی و جناب آقای دکتر مژده و جناب آقای سناتور جلالی نائینی عرایض من در حکم ران ملخ نزد سلیمان و یا زیره به کرمان بردن است با اینهمه با معذرت عرض کنم روزی که دعوتنامه کمیته جنبش ملی نیکوکاری مرکز را مبنی بر شرکت در این همایش بزرگ دریافت داشتم دو موضوع متبادر بذهن گردید که پیرامون هر یک باختصار توضیحاتی بعرض میرسانم:

موضوع نخست تقارن تشکیل این همایش باشکوه با جشنهای بزرگداشت پنجاهمین سال شاهنشاهی

دودمان پهلوی بود و موضوع دوم محل تشکیل این همایش بود که شهر مقدس مشهد برای این منظور انتخاب شده است.

در مورد اول باید عرض کنم سال ۲۵۳۵ شاهنشاهی برای ملت ایران يك سال استثنائی در تاریخ این سرزمین کمینسال است. سالی است که همه افراد ملت ایران پیاس مواهب و نعمی که از برکت پنجاه سال سلطنت پرافتخار و غرورآفرین خاندان جلیل پهلوی نصیب آنها گشته و از حسیض حقارت و ادبار باوج عزت وافتخار رسیده اند خدای بزرگ را سپاس گذار هستند. بنابراین تقارن تشکیل این همایش با جشنهای پنجاهمین سال شاهنشاهی پهلوی از شکون و میمنت خاصی برخوردار است.

در مورد انتخاب محل باید عرض کنم بحق هیچ نقطه ای از کشور پهناور ایران مانند این شهر مقدس و در جوار مرقد مطهر حضرت ثامن الائمه برای تشکیل این همایش مناسب تر نبود و این خود نشانگر اخلاص و عقیدت و ایمان پاکی است که خاندان جلیل سلطنت به پیشوا و مقتدای شیعیان ایران و جهان حضرت رضا علیه الاف تحیه والثناء دارند.

در هرحال، چنانچه کلیه حضار ارجمند استحضار دارند، نخستین جلسه کمیته جنبش ملی نیکوکاری در حضور والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی نیابت ریاست عالییه سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی در سالن اجتماعات اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران با شرکت چند صد نفر از بازرگانان و صاحبان صنایع تشکیل و بلافاصله فعالیت خود را در راه اجرای برنامه های نیکوکارانه تحت رهبری و ارشاد شاهنشاه آریامهر ریاست عالییه سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی رسماً آغاز نمود.

این جنبش پس از آنکه تشکیلات خود را در تهران سازمان داد شعب کمیته های جنبش ملی یکی پس از دیگری

در مراکز استانهای کشور تشکیل و هر يك از این کمیته‌ها در اجرای منویات عالیّه پیشوای عظیم الشان و ملت‌نواز خود و خواهر والا گهر نیکوکارشان از کلیه مقدورات و امکانات خود استفاده کرده و از هیچ سعی و کوشش در پیشبرد اهداف انسانی کمیته فروگذار نکرده‌اند.

در اینجا حق مطلب باید ادا شود. بدین توضیح که شما بانوان و آقایان حاضر در این همایش بزرگ که در حقیقت نمایندگان کمیته‌های جنبش ملی نیکوکاری همه استانهای کشور هستید و از اقصی نقاط مملکت در اینجا گرد آمده‌اید، بلی شما بودید که بندای خیرخواهانه و نیکوکارانه شاهدخت والاتبّار نیابت عالیّه ریاست سازمان شاهنشاهی و پایه‌گذار جنبش ملی نیکوکاری پاسخ مثبت داده و حاصل مساعی جمیله و علائق قلبی و نیات خیرخواهانه شماست که خانواده‌های بی‌سرپرست بیشماری چه در مرکز و چه در سایر نواحی کشور اکنون زیر چتر حمایت جنبش ملی قرار گرفته و با دریافت مستمری و کمک‌های نقدی و جنسی که بآنان میشود از گرسنگی و فقر و مکنت‌رهائی یافته‌اند. جناب آقای انصاری قائم مقام والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی در امور فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی درسرخنان مبسوط خودشان شمه‌ای از خدمات پرارزشی که از طرف توانگران نیکوکار در نقاط مختلف کشور بعمل آمده بیان فرمودند بعنوان مندرجات بولتن‌های منتشره از طرف سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی زیر عنوان در خدمت مردم که برایشان برای همه کمیته‌ها فرستاده میشود بهترین نمودار اقدامات خداپسندانه‌ای است که این کمیته‌ها در بسط و گسترش و خدمات نیکوکارانه انجام داده و با تأسیس بیمارستانها، درمانگاهها و مراکزی جهت نوتوان ساختن افراد از کار افتاده بکمک و یاری هزارها افراد و خانواده‌های نیازمند شتافته و موجبات رفاه و آسایش آنانرا فراهم ساخته‌اند.

بعنوان مثال و نمونه عرض کنم در مرکز استان ما رضائیه کلیه آقایان پزشکان و تقریباً همه داروخانه‌های این شهر از اولین روزهای تشکیل کمیته پیوستگی خود را بجنبش ملی اعلام و همه روز تعدادی از بیماران بی‌بضاعت با معرفی معتمدین مورد وثوق و اعتماد از معالجه و درمان استفاده میکنند، بدیهی است این نمونه کوچکی است از برنامه‌های وسیعتری که کمیته ما انجام داده و یا در دست اقدام دارد باینهمه ناگفته‌نماند کارما در استان آذربایجان با کارهائیکه از طرف سایر کمیته‌های جنبش ملی در مرکز و سایر استانها انجام شده بهیچوجه قابل مقایسه نیست و من بعنوان مسئول کمیته استان آذربایجان غربی با کمال شرمساری باید اذعان کنم خدمات انجام یافته از طرف مادر قبال‌خدماتیکه سایر کمیته‌ها از قبیل یزد، کرمان، اهواز و همدان انجام شده بسیار ناچیز بوده است ولی باینهمه‌هایی که طرح‌ریزی شده و در دست اقدام داریم این امیدواری هست بیاری خداوند متعال و همت مردم نیکوکار ما نیز مانند سایر کمیته‌ها توفیق انجام خدمات بیشتری را حاصل کنیم.

با وجود مطالبی که عرض شد باید اضافه کنم کمیته‌های جنبش ملی در همه نقاط مملکت در مراحل اولیه کار و فعالیت خود هستند و هنوز آنگونه‌که شایسته و لازم است توفیق نیافته‌ایم بیش از چند درصد منویات ذات مبارک شاهنشاه آریامهر و خواهر والاگهرشان را در کمک به نیازمندان و اجرای سایر وظائفی که از جهات - دینی - ملی - اجتماعی و اخلاقی و بالاخره انسانی برعهده داریم انجام دهیم.

با وجودیکه امروز جامعه ایرانی از مزایای بیشماری که تا چندین سال قبل فاقد آن بودند بهره‌مند هستند با وجودیکه ایران روزگاران فلاکت‌بار و ملالت‌انگیز گذشته را پشت سر گذاشته و امروز از یمن عنایات و رهبریهای پیشوای خردمند خود در ردیف کشورهای پیشرفته و

مترقی و سرفراز جهان قرار گرفته معینا باید گفت در داخل مملکت ما فقر و مسکنت ریشه کن نشده و هنوز در همه شهرها و قراء و قصبات و روستاهای ما و در هر گوشه و کنار خانواده های فقیر و بی سرپرست، اطفال یتیم و گرسنه و بی پناه، نوآموزان و دانش آموزان و دانشجویانی که فاقد بضاعت تحصیلی هستند، بیماران و دردمندانی که دسترسی به پزشک و دارو ندارند و امثال آنها هنوز وجود دارند که برعهده کمیته های جنبش ملی و مؤسسات خیریه و نیکوکاری مشابه آن میباشد تا بیاری آنان شتافته و همه مساعی خود را در رفع نیاز آنان و تأمین وسایل آسایش و رفاه ایشان بکار برند. ضمناً ناگفته نگذارم این تنها در ایران ما نیست که پاره ای از افراد آن هنوز با فقر و بیخانمانی و بی سامانی دست بگریبان هستند. در مترقی ترین و ثروتمندترین کشورهای گیتی از قبیل کشورهای متحده امریکا - انگلستان - فرانسه - آلمان - روسیه شوروی کشورهای اسکاندیناوی - سویس و بالاخره هر جاکه توده های عظیم نفوس بشری زندگی میکنند فقر و بیچارگی و مذلت و مسکنت و گرسنگی و بیخانمانی بعد و فور وجود دارد. در سایر نقاط جهان هم مانند کشور ما برای مبارزه با فقر و گرسنگی صدها مؤسسات خیریه با کمک دولت ها و یا افراد خیر و نیکوکار تشکیل و ثروتمندان و مردم مرفه از عموم طبقات با کمکهای مالی و پرداخت اعانات و یا از هر طریق دیگری که بنحوی از انحاء در پیشبرد هدفهای این مؤسسات مؤثر باشد همکاری نموده و از سنگینی بار مصایب و آلام و رنجهای کسانی که واقعاً استحقاق کمک و اعانت دارند کاسته و از این راه هم رضایت خالق متعال و هم موجبات خشنودی و رضایت خلق خدا را فراهم میکنند.

اکنون روی سخن من نه تنها بسوی شما زنان و مردان نیکوکاری که در این محفل حضور دارید بلکه

بسوی همه کسانی است که در خارج از این مجلس نه فقط در شهر مقدس مشهد بلکه همه مردمی که در شهرها و نواحی دیگر این سرزمین بزرگ از نعمت امنیت و آسایش و رفاه برخوردار هستند میباشد. بآن کسانی که غوطه‌ور در ناز و نعمت و ثروت و انواع لذات هستند و در همه عمر طعم تلخ گرسنگی و فقر و فاقه و بیخانمانی را نچشیده‌اند و آن کسانی که هنوز از وجود کمیته‌های جنبش ملی نیکوکاری و سایر مؤسسات خیریه بی‌خبر هستند و یا آنکه نخواسته‌اند خبری داشته باشند، آن کسانی که از طریق کمک و خدمت به نیازمندان نخواسته‌اند پیوندی بین خود و خالق خود بوجود آورند بلی روی سخنم متوجه این دسته و گروه از مردم است و بآنان باین پیام کوتاه خود هشدار میدهم که توجه داشته باشید از پس امروز فردائی هم هست.

هیچ موجودی طبق قانون ازلی خلقت عمر ابد نخواهد داشت. هرکس زائیده شد بناچار روزی چشم از جهان فروخواهد بست و بفرموده مولای متقیان پیشوای شیعیان جهان حضرت علی ابن ابیطالب علیه السلام میفرماید:

له ملك ینادی کل یوم ولدوا للموت و ابناوا للخراب
فرشته‌ای است در آسمان خطاب به عالمیان هر روز ندا درمیدهد برای مردن زائیده میشوید و برای ویران شدن بنا میکنید.

بزرگترین ثروتمندان گیتی هنگام مرگ از میلیاردها ثروت خود دیناری باخود نبردند.

تنها مایملکی که قابل انتقال از این جهان بجهان ابدیت است انفاق در راه خداوند و تحصیل نیکنامی از راه خدمت بخلق است. بفرموده شیخ اجل سعدی:

نیک و بد چون همی ببايد مرد خنك آنكس كه گوی نیکی برد
و یا در قصیده غرای دیگری که با این ابیات آغاز میشود:

بس بگردید و بگردد روزگار
 دل بدنیا در نبندد هوشیار
 ای که دستت میرسد کاری بکن
 پیش از آن کز تو نیاید هیچ کار
 این قصیده بسیار مفصل است که خواندن همه ابیات آن
 متناسب با وقت کوتاه سخنرانی بنده نیست. تاجائیکه
 میفرماید:
 اینهمه هیچ است و چون می بگذرد
 تخت و بخت و امر و نهی و گیر و دار
 نام نیکی گر بماند ز آدمی
 به کز او ماند سرای زرنگار
 برای اینکه بیش از این حضار محترم را بایانات
 نارسای خود خسته نکنم عرائض خودم را با قطعه‌ای از
 گلستان حضرت شیخ که حقاً بزرگترین مربی و معلم اخلاق
 دنیای انسانیت است پایان میدهم. این قطعه را همه اهل
 ادب و عموم حضار محترم بارها شنیده‌اند و میدانند بد
 نیست بار دیگر برای حسن ختام آنرا بشنوند.
 هر دم از عمر می‌رود نفسی
 چون نگه میکنم نمانده کسی
 ای که پنجاه رفت و در خوابی
 مگر این پنج روزه دریایی
 خجل آنکس که رفت و کارن ساخت
 کوس رحلت زدند و باز ن ساخت
 هر که آمد عمارتی نو ساخت
 رفت و منزل بدیگری پرداخت
 و آن دیگر پخت همچنین هوسی
 وین عمارت بسر نبرد کسی
 عمر برفست و آفتاب تموز
 اندکی ماند و خواجه غره هنوز
 برگ عیشی بگور خویش فرست
 کس نیارد ز پس تو پیش فرست

و فقط از مجرای کمیته‌های جنبش ملی نیکوکاری و سایر مؤسسات خیریه است که میتوان این برگ عیش را قبلا رزرو کرد.

● اقدامات انجام شده کمیته جنبش ملی رضائیه

۱- چهارصد و پنجاه نفر بیمار از پزشك و داروی رایگان استفاده کرده‌اند.

۲- یکصد و هشتاد و دو خانواده که احتیاج به كمك داشتند به دقت وضعیتشان رسیدگی شد و تحت حمایت جنبش ملی نیکوکاری قرار گرفتند و به آنان مستمری پرداخت می‌شود.

۳- به نود و سه نفر برای نوتوان شدن و یا به عنوان عیدی كمك شد.

۴- یکی از مردان خیر بنام آقای اسماعیل هادیان پنجمزار مترزمین برای احداث يك بیمارستان یادمانگاه معلولین اهداء نموده است.

۵- گروهی از بازرگانان تعهداتی حدود مبلغ دو میلیون و ششصد هزار ریال کرده‌اند که به محض رسیدن كمك‌ها به پانصد میلیون ریال کارهای ساختمانی بیمارستان و درمانگاه شروع می‌شود.

۶- شرکت آجر ماشینی رضائیه زمینی برای ایجاد يك درمانگاه واگذار نمود و تقبل هزینه ساختمان آنرا نیز کرده است.

متشکرم

سخنرانی

خانم فرنگیس پاکروان

نماینده جنبش ملی نیکوکاری در یزد

جناب آقای رئیس

حضار ارجمند

اجازه می‌خواهم با استفاده از فرصتی که پیش آمده خلاصه‌ای از فعالیت‌های کمیته جنبش ملی نیکوکاری یزد را به استحضار برسانم.

به منظور اجرای نیات والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی، کمیته استان یزد در خردادماه ۲۵۳۴ شاهنشاهی با سخنان جناب آقای ابوالقاسم پرتو اعظم، مدیر اجرایی جنبش ملی نیکوکاری و بوسیله جناب آقای دکتر مؤتمنی استاندار یزد رسماً موجودیت خود را اعلام و افتخار خدمتگذاری از همان ابتدا نصیب اینجانب گردید. جای بسی افتخار است که اولین گام در راه گسترش فعالیت جنبش ملی نیکوکاری برای تحقق آرمان‌های مقدس و انسان دوستانه والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی، از شهر تاریخی و مذهبی یزد شروع شد، شهری که هنوز بناهای موقوفه و آب‌انبارهای زیبای آن

جهت استفاده‌ی عموم برجا مانده و شاهد بسیار گویایی است از آمادگی مردم در انجام کارهای خیر و عام‌المنفعه. یزد امروز، در سایه توجهات خاص اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر مؤثرترین عامل تولید ثروت به‌شمار می‌آید و بنیان رفاه اجتماعی در این استان افزایش یافته و جمع‌کثیری از اهالی این استان از امکانات موجود بهره‌مند هستند. بنابراین حق این است که مردم این استان در اینگونه امور خیر پیشقدم باشند. به‌محض اعلام تشکیل کمیته جنبش ملی نیکوکاری و معرفی اعضاء کمیته دائمی جلساتی به‌منظور آشنایی بیشتر مردم با هدف‌های مقدس آن برپا گردید و با حمایت بی‌دریغ استاندار یزد، در اندک مدتی استقبال بی‌نظیری از این برنامه بعمل آمد. امروز یکسال از تشکیل کمیته جنبش ملی نیکوکاری یزد می‌گذرد و با کمال خوشوقتی اعلام می‌کنم که کارنامه‌ی کمیته استان یزد به‌تأیید مقامات مرکزی با توجه به‌وسعت و جمعیت استان درخشان است. جنبش ملی نیکوکاری استان یزد دارای یک کمیته اصلی و کمیته‌های فرعی است و از بیست و سه محله‌ی مختلف یزد، افرادی بعنوان معتمد انتخاب شده‌اند که این عده با آشنایی کاملی که به‌اوضاع و احوال محل سکونت خود و مردم آن دارند راهنمایان و مشاورین بسیار خوب و پرارزشی هستند.

لازم می‌دانم به‌اطلاع برسانم که اعضای کمیته‌های یزد به‌هشتاد و پنج نفر رسیده است.

هدف اصلی کمیته جنبش ملی نیکوکاری یزد، آشنا ساختن هرچه بیشتر مردم به‌هدف‌های این برنامه و آموزش آنان به‌چگونگی فعالیت و پیوستن به‌این نهضت مقدس می‌باشد.

فهرست و خلاصه‌ی کمک‌های جنبش ملی نیکوکاری

در یزد به‌شرح زیر به‌استحضار می‌رسد:

۱- جلب کمک‌های نقدی صاحبان صنایع و پیشه‌وران

حدود يك ميليون ريال.

۲- واگذاري بیمارستان يكصد ويست تختخوابي و آموزشگاه پرستاري به ارزش پانصد ميليون ريال از طرف جناب آقای محمدصادق افشار.

۳- واگذاري يك باب كودكستان و دبستان راهنمايي از طرف شركت صفائيه يزد كه طبق نقشه و مشخصات فني كه از سازمان مركزي جنبش ملي نيكوكاري ارسال شده در دست ساختمان است.

۴- قبول عضويت و همكاري پنجاه و دو نفر پزشكان يزد جهت معاينه و معالجه و حتي اعمال جراحي بيماران معرفي شده از سوي كميته جنبش ملي نيكوكاري يزد كه تعداد اين بيماران درماه از پانصد نفر متجاوز است.

۵- خريد چرخ براي معلولين و گماردن آنان به كار.
۶- قبول سرپرستي و تأمين هزينه زندگي هرماهه تعدادي از خانواده هاي بي سرپرست بوسيله افراد نيكوكار يزد.

۷- پرداخت وام بدون بهره به افراد واجد شرايط.
۸- معرفي دختران خانواده هاي نيازمند به سازمان زنان يزد جهت حرفه آموزي براي اشتغال به كار و تأمين درآمد براي ادامه ي خانواده هايشان.

۹- پزشكان يزد موافقت كرده اند كه دارو هاي نمونه طبي خود را به رايجان در دسترس بيماران معرفي شده از سوي نماينده ي جنبش ملي نيكوكاري قرار دهند.
۱۰- اعزام و معرفي افراد معتاد به بيمارستان هاي مختلف جهت معالجه و پرداخت حق العلاج و گماردن آنان به كار پس از بهبود.

۱۱- برقراري مستمری جهت تعدادی خانواده های نیازمند و تأمين قسمتی از هزينه هاي ضروري زندگي آنان.

۱۲ پرداخت حق انشعاب آب و برق تعدادی از

خانواده‌های بی‌سرپرست و نیازمند به‌منظور تأمین رفاه و بهداشت آنان.

۱۳- پرداخت کمک نقدی از هزار تا پنجهزار ریال به سیصد خانواده نیازمند در ایام عید ۲۵۳۵ و خرید وسایل و لوازم مورد نیاز آنان در آغاز سال نو.

۱۴- همکاری عده بیشماری از مردم یزد با سازمان ملی رفاه ناشنوایان ایران برای تجهیز و افتتاح مرکز حرفه‌ای ناشنوایان یزد که یازده ماه از گشایش و کار آن می‌گذرد.

۱۵- گسترش ساختمان مدرسه کودکان استثنائی احمد ضرابی و تهیه ناهار گرم روزانه جهت هردو مرکز. آمار اشاره شده قسمتی از اقدامات انجام شده کمیته جنبش ملی نیکوکاری استان یزد در سال گذشته بود. شك نیست که این اقدامات کافی نبوده و نباید به آن قانع باشیم بلکه تلاش و کوشش همه‌جانبه‌ای برای گسترش هرچه بیشتر این فعالیت‌ها و جلب حمایت و کمک روز-افزون مردم خیر و نیکوکار را معمول خواهیم داشت تا منویات عالیه والا حضرت شاه‌دخت اشرف پهلوی در تحقق آرمانهای نوع‌پرورانه و انسان‌دوستانه‌ی معظم‌لها هرچه بیشتر و بهتر متجلی گردد و همکاری و تعاون و دستگیری نیازمندان و تأمین رفاه و آسایش آنانکه در زندگی دچار محرومیت‌ها و کمبودهایی هستند مورد توجه کامل قرار گیرند.

با امید فراوان در راه مقدسی که در پیش داریم، برای همه خدمتگذاران جامعه، آرزوی موفقیت دارم.

متشکرم

سخنرانی

خانم اشرف السادات مستقیم

از کمیته جنبش ملی نیکوکاری ساوه

افتخار دارد که در این مجمع محترم که یکی از بزرگترین و پرارزشترین مراجع انسانی و خیرخواهی و منشأ کوششهای خیر و بشردوستانه است عمیقترین مراتب سپاس قلبی مردمی حق شناس و پاکدل را به پیشگاه والای شهریاری و شاهدخت نیکوکار و انسان دوست و الاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی تقدیم دارد.

به تبعیت از نیات بشردوستانه و الاحضرت که امر به تشکیل کمیته های عظیم جنبش ملی نیکوکاری فرموده اند در بهمن ماه ۲۵۳۴ شاهنشاهی به همت بانویی فداکار و با استقبال سی نفر از افراد خیراندیش و نیکوکار ساوه کمیته جنبش ملی نیکوکاری این شهرستان تولد یافت.

آنچه را که به عنوان عامل تحرك و سرعت بخشیدن به این تلاش مقدس می توان مؤثر تلقی کرد ایده الهای قلبی سی انسان مصمم و سرسپرده ای بود که با اعتقاد به اصول انسانی جنبش، شبانه روز هم خود را مصروف

شناساندن و تعمیم آرمانهای مقدس و نیات انسانی
شاهدخت نیکوکار ایران نمودند و در فاصله يك ماه،
آری فقط يك ماه با دعوت وسیع و همه‌جانبه مردم تشنه
خدمت و نیکوکاری و داوطلبان پاکدل به شفقت و دلجوئی
از بیماران و دستگیری نیازمندان پرداختند.

اهم خدماتی که کمیته جنبش ملی نیکوکاری ساوه
در کمتر از هفت ماه انجام داده، خود حکایتی از فداکاری
و عشق به خدمت و نוע دوستی است که در کمتر نقطه‌ای
از مملکت عزیزمان تا این حد باور نکرده‌ای.

در این مدت با افتتاح دو حساب به شماره‌های ۱۸۱۸
و ۱۸۲۰ تحت عنوان کمک به هم‌نوع و تأمین رفاه و
انتشار قبوض و دعوت به همکاری و کمک مردم بیش از
دو میلیون ریال توسط داوطلبان نیکوکاری جمع‌آوری
گردید که این خود در شهری چون ساوه جلب نظر می-
نماید.

واگذاری دو هزار متر مربع زمین برای ایجاد
چهارده باب‌خانه‌های مسکونی نیازمندان از جمله اقداماتی
است که کمیته جنبش ملی نیکوکاری ساوه ابتدا به یاری
داوطلبان افتخاری که هر يك حتی با فروش اثاثه و اموال
خود مصاعدت کردند و بنای اولیه آنرا نهادند تا در این
امر خیر سپیم باشند. اهدای حدود یک هزار متر مربع
زمین توسط افراد نیکوکار برای ساختمان يك باب حمام
بیست و يك دوشه خصوصی و دو دستگاه عمومی.

توزیع بیش از یکصد و پنجاه هزار ریال خواربار
و ارزاق مورد نیاز بین هزار و هشتصد خانواده در
مراسم نوروز از جمله کارهای ثمربخش کمیته بود که
حسن اثر بسیار داشت. این کار بطور دائم ادامه دارد،
بطوریکه در آخر هر هفته، گوشت و مرغ برای مصرف
سه وعده خوراک نیازمندان داده می‌شود.

توزیع معادل سیصد هزار ریال پوشاک و کفش در ایام
عیدی بین دو هزار خانواده از محل کمک‌های اهدایی،

کودکان خردسال را غرق شادی و سپاس نمود.
توزیع هفتگی و مرتب کالاهای بهداشتی از جمله
پودر لباسشویی و صابون بین بیماران و دانش‌آموزان
نیازمند و نیز توزیع مستمر کمپوت، میوه و سیگار بین
بیماران نیازمند و مراجعین به بیمارستانها و
درمانگاهها.

در این میان جلب کمک دو خیراندیش برای پرداخت
مبلغ يك ميليون و پانصد هزار ريال تا دو ميليون ريال
قابل توجه است که به زودی در اختیار کمیته قرار خواهد
گرفت و این امر تجهیز و مشارکت عمومی را در خدمت
به کمیته جنبش ملی نیکوکاری برای آسایش مردم
نیازمند این شهرستان باعث خواهد شد.

خدمت بیست داوطلب افتخاری جنبش در بیمارستان
شیروخورشید و زایشگاه بیست و پنج شهریور نیز در
خور توجه است.

اگر بخواهیم خدمات کمیته جنبش ملی نیکوکاری
ساوه را در دستگیری و حمایت بی‌دریغ نیازمندان به
استحضار برسانیم مسلماً مشابه آن در سایر کمیته‌هایی
که خواهران و برادران عزیز فعالیت می‌کنند زیاد و از
حدود خارج خواهد بود، باین دلیل به چند نکته‌ی ذکر شده
اکتفانموده و از طرف اعضای کمیته جنبش ملی نیکوکاری
ساوه از اولیای امور تقاضا دارد با توجه به عنایت
بیشتر کمیته ما را با راهنمایی‌های سودمندشان و
همکاریهای مفیدی که خواهند فرمود یاری دهند.

امید فراوان دارم که در سایه‌ی مرحمت شاهدخت
نیکوکار ایران و به‌پیروی از نیات پاک و انسانی‌اشان
که همانا اجرای آرمانها و امیدهای قلبی رهبر خیر-
اندیش و عالیقدر ایران است روز به روز منشاء
خدمت بیشتر بوده و برابر والاحضرت گرامی روسپید
باشیم. به امید موفقیت بیشتر.

سخنان

آقای محمدعلی معدنچی

از کمیته جنبش ملی نیکوکاری همدان

نیات عالی و انسانی والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی به پیروی از منویات برادر تاجدارشان اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر سبب گردیده که هر يك از ما از گوشه و کنار میهن عزیز در آستان مقدس رضوی گرد هم آییم و با تلفیق افکار و نظریاتی که در راه جنبش ملی نیکوکاری ابراز می شود استفاده نموده بیشتر منشاء خدمت به مردم باشیم.

برای بنده و همراهانم بسی مایه افتخار است که در این همایش شرکت نموده و شمه ای از جریان کوشش های کمیته استان همدان را اختصاراً به عرض برسانم. کمیته استان همدان در تیرماه سال گذشته پس از انتخاب هیأت رئیسه در حضور جناب آقای استاندار همدان و جناب آقای پرتو اعظم تشکیل گردید، در محل اتاق بازرگانی و صنایع و معادن شروع به کار نمود و کارها با استفاده از امکانات و محل بوسیله کارکنان اتاق در غیر ساعات اداری انجام شده است.

با تشکیل جلسات عدیده از بازرگانان، رؤسای اتحادیه‌های اصناف، پیمانکاران، پزشکان و طبقات مختلف ضمن سخنرانی‌هایی مشروح به تفهیم هدف انسانی کمیته توانسته است مبلغ ۷۵۰ ر ۳۳۱ ر ۶ ریال وجه نقد در حسابی که از طرف کمیته جنبش ملی نیکوکاری همدان در بانک سپه این شهرستان به شماره ۶۹۲۹ افتتاح شده واریز نماید.

چون همدان فاقد يك مركز اورژانس و درمانگاهی بود و انجام این امر در درجه اول اهمیت قرار داشت و از هر جهت مورد تقاضای کمک کننده‌گان و قاطبه اهالی بود، کمیته تصمیم گرفت اولین قدم را برای تأسیس این مرکز درمانی بردارد.

انجمن شهر همدان، با تصویب نامه مورخ دوم خرداد جاری دو هزار متر مربع زمین خیلی مناسب در بهترین نقطه شهر به کمیته جنبش ملی نیکوکاری همدان اهداء کرد. کمیته کروکی زمین مورد بحث را به سازمان مرکزی ارسال داشت جنبش ملی نیکوکاری نیز با اعزام دو نفر مهندس از تهران زمین مورد نظر را بازدید و در مراجعت به مرکز نتیجه مطالعات خود را برای تهیه نقشه ساختمانی و مقدمات امر به کمیته مرکزی تقدیم داشت. بعلاوه مبلغ چهار میلیون ریال هم اشخاص نیکوکار تعهد نموده اند که در شروع به ساختمان اورژانس پرداخت نمایند و نیز یکی از مردان خیر به نام آقای مهدی مکاره مبلغ پنج میلیون ریال نقداً به کمیته اهداء نموده اند.

خانه سازی آقای محمد فرسایی و واگذاری تعدادی اسناد مالکیت به ساکنین آنها به دست مبارک والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی در اوایل امسال در همدان انجام شد. و تشکیل صندوق قرض الحسنه را هم در جلسه دیروز ریاست محترم همایش به اطلاع خانم‌ها و آقایان رسانیده اند، این صندوق قرض الحسنه کمکهای پراچ و ذی قیمتی از طریق دادن وام بدون بهره به افراد نیازمند

برای رونق کسب و کار، درمان، تهیه مقدمات امر
زناشویی نموده است که فوق العاده دروضع آنها مؤثر
بوده لذا کمیته استان همدان پیشنهاد می نماید بطوریکه
نماینده محترم اصفهان هم تأیید نمودند کمیته های
جنبش ملی نیکوکاری در سطح کشور دست به تأسیس این
صندوق زده و از این راه بتوانند منشأ خدمات ارزنده ای
باشند. در پایان توفیق عموم مردم نیکوکار کشور را در
خدمت به خلق از پیشگاه ایزدیکتا مسئلت می نماید.
زنده باد شاهنشاه آریامهر - پاینده باد ایران

سغنان

آقای نظام شهیدی

مدیر عامل سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی خوزستان

جناب آقای سناتور عماد تربتی رئیس محترم همایش
جناب آقای انصاری قائم مقام والا حضرت شاهدخت
اشرف پهلوی
خانم ها آقایان

قبل از هر چیز اجازه می خواهم بنده هم بنوبه خود از
طرف خودم و به نمایندگی از طرف شرکت کنندگان کمیته
جنبش ملی نیکوکاری خوزستان مراتب سپاسگذاری خودمان
را از برگزاری این همایش که موجب شد سعادت عتبه
بوسی حضرت ثامن الائمه دست بدهد تقدیم دارم.
عرایض بنده حسب الامر مقام ریاست بمصداق
خیر الکلام خیلی مختصر و کوتاه خواهد بود. کمیته جنبش
ملی نیکوکاری اهواز سال گذشته قبل از اینکه بنده
افتخار خدمتگزاری را بعنوان مدیر عامل شعبه خوزستان
در خوزستان پیدا کنم جناب آقای شاپور میهن که سمت
استادی و سروری نسبت به بنده دارند به اهواز تشریف
برده بودند کمیته را از اشخاص خیر و نیکوکار تشکیل

داده بودند و در همان مجلس آن اشخاص و دیگران مبلغی معادل ۱۷ میلیون تومان تعهد نموده‌اند که با مذاکراتی که با جناب آقای دکتر جامعی رئیس محترم دانشگاه جندی‌شاپور صورت گرفته است قرار است در مجتمع پزشکی دانشگاه جندی‌شاپور بخشی درمانی بعنوان هدیه بازرگانان اهواز از این پول ساخته بشود که مشغول تهیه مقدمات آن هستیم.

دیگر کمیته‌های جنبش ملی نیکوکاری در خرمشهر و آبادان بود که با شناسائی که باوضاع و احوال محل داشتم شخصاً تشکیل داده و در خرمشهر اشخاص خیر و نیکوکاری با اهداء صد هزار متر زمین و تعهد ۱۲ میلیون تومان پول قرار است شاخه‌ای از دانشگاه جندی‌شاپور بعنوان دانشکده اقتصاد ساخته شود که مدتی است آقای دکتر فهدی از طرف دانشگاه جندی‌شاپور در محل مشغول تهیه مقدمات بوده و بنده میتوانم مژده بدهم که در سال جاری دانشجوی اقتصاد در آنجا ما بپذیریم شاخه دیگری از دانشگاه جندی‌شاپور بعنوان دانشکده کشاورزی در دزفول ساخته خواهد شد که صد هزار متر زمین و یک میلیون تومان پول از طرف شادروان آقای حاج علی محمد افشارین اهدا گردید که مقدمات آنهم فراهم شده است. نکته‌ای را که باید عرض کنم این است استقبال بی‌سابقه و شائبه مردم خوزستان در این جنبش ملی نیکوکاری بدو علت بود یکی اینکه خواستند به ندای آسمانی خواهر والاگهر شاهنشاه بزرگ جواب مثبت داده باشند در مرتبه دوم بیاس و حقشناسی از خدمات جناب آقای انصاری که سالها در خوزستان با سمت استاندار در آنجا تشریف داشته که بدون تعارف و مدافعه هر اثری که در آنجاست نتیجه‌کوشش و مجاهدت جناب ایشان بوده است.

جناب آقای انصاری از چهره‌های درخشان این مملکت و از خدمتگزاران صدیق شاهنشاه هستند که ما همیشه

سعادت و سلامت و موفقیت بیشتری برای ایشان آرزو مند هستیم بخصوص از عنایتی که نسبت بخوزستان ابراز فرمودند که ۱۵٪ کمک‌های سازمان که بصورت فنی قرار است بشود دستور فرمودند وجه نقد پرداخت گردد بنده از طرف کمیته اهواز بی‌نهایت سپاسگزارم در پایان عرایضم دو استدعا دارم یکی اینکه برای تعمیم و گسترش این نهضت و جنبش ملی اجازه دهند علاوه بر مراکز استانها در شهرستانهای تابعه هم کمیته جنبش تشکیل گردد تا تمام طبقات و هموطنان ما در این امر خیر شرکت داشته باشند در مرتبه دوم کمیته‌های جنبش ملی نیکو-کاری آبادان و خرمشهر استدعا دارند بدو درمانگاه در این دو شهر که با کمک خود آنها ساخته شده و اداره میشود مبلغی ماهیانه در حدود پنجمین تومان انواع دارو از طرف داروپخش رایگان بآنها تحویل گردد قبلا از بذل این عنایت بی‌نهایت سپاسگزار بوده و متشکرم.

سخنان آقای شرافت لاری

نیکوکار ارجمندی که با دهش نیکوکارانه‌اش

دانشگاهی بزرگت ایجاد خواهد نمود

با کسب اجازه از ریاست محترم همایش آموزشی
جنبش ملی نیکوکاری.
خانم‌ها، آقایان...

از اینکه موفق شدم در جلسات این همایش آموزشی
جنبش ملی نیکوکاری که واقعاً راه‌گشای خوبی است
شرکت کنم، خوشحالم.

بنده از بدو امر، با دقت تمام فرمایشات سخنرانان
محترم و نمایندگان کمیته‌های جنبش ملی نیکوکاری را
شنیده‌ام و خوشحالم که این جنبش در یکسال خدمت خود
واقعاً کارهایی ثمربخش انجام داده که گزارش‌ها بهترین
نشان‌دهنده‌ی آن است.

آقای شرافت لاری سپس به یکی از گفته‌های مولوی
اشاره کردند و افزودند:

«نیکوکاری و انجام اعمال خیر در وجود انسانها
نهفته است و اگر کسی این خصلت پسندیده را نداشته
باشد باید گفت که در وجودش کمبودی حس می‌شود.

این جلسه واقعاً افتخارآمیز است زیرا مشاهده می‌کنم که چگونه هموطنان عزیز به پیروی از نیات بلند و خیرخواهانه‌ی شاهنشاه عظیم‌الشأن و والاحضرت نیکوکار، شاهدخت اشرف پهلوی گردهم آمده‌اند تا بتوانند با یافتن راه‌های بهتر و مؤثرتر خدمات بیشتری انجام دهند.

نمی‌دانم اینگونه جلسات چه اثری در جوانان و اشخاصی که سن مرا ندارند گذاشته است. منکه واقعاً تحت تأثیر زیاد قرار گرفته‌ام.»

بگذارید به بازگوئی قسمتی از سرگذشت خودم به پردازم...

در سال ۲۴۷۰ پس از انجام تحصیلاتم از لندن به تهران بازگشتم، در آن موقع لندن از وسایل گوناگونی که رفاه مردم را تأمین می‌کرد برخوردار بود، وقتی به تهران آمدم يك شهر واقعاً عقب‌مانده را دیدم، تازه این پایتخت بود و چشم و چراغ کشورمان، متأسفانه نتوانستم طاقت بیاورم و پایداری کنم، از اینرو بود که بار سفر بستم و به قاهره رفتم. مدتی در آنجا بودم که خبر کودتای مقدس رضاشاه‌کبیر را شنیدم و پس از چندی که به تهران بازگشتم واقعاً شهر عوض شده بود. از همان اوان رضاشاه‌کبیر دست به اقدامات مفید و سودمندی زدند و فعالیت‌ها متأسفانه بواسطه‌ی جنگ خانمانسوز چندی متوقف شد. خیلی خوشحالم که بگویم در زمان سلطنت شاهنشاه آریامهر کارها و خدمات آنگونه فراوان و بزرگ است که حدی برایش متصور نیست. ما هر چه داریم از خاندان جلیل سلطنتی است.

شکرانه‌ی بازوی توانا بگرفتن دست ناتوان است به‌شکرانه‌ی داشتن اینهمه مواهب، به‌شکرانه‌ی داشتن امنیت اجتماعی، سیاسی و اقتصادی و بالاخره به شکرانه‌ی برخورداری از موهبت‌هایی که در سایه‌ی عنایات شاهنشاه بزرگ و شاهدخت نیکوکار والاحضرت شاهدخت

اشرف پهلوی نصیب ما شده است بایستی دست در جیب بکنیم و سهمی هم از مال خود که در سایه امنیت کشور بدست آورده‌ایم به نیازمندان بدهیم.

گزارش‌هایی که داده شد همه خوب است اما من فکر می‌کنم کافی نیست. بایستی همه دست در دست یکدیگر بدهیم تا بتوانیم نیات خیرخواهانه شاهنشاه بزرگ را به منصفه ظهور برسانیم.

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی که واقعاً و به حق می‌بایست ایشان را فرشته‌ی رحمت دانست از بدو تأسیس سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی به راستی خدمات چشمگیری انجام داده‌اند.

من خیلی خوشحال هستم که مردان مدبر و نیک‌نامی چون جناب آقای انصاری مدیرعامل سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی تحت راهنمایی‌های والاحضرت به خدمات نیکوکارانه مشغول هستند و امیدوارم ایشان و همکارانشان در راه خدمت به هموطنان عزیز هر روز موفق‌تر باشند. آیا سزاوار نیست در این موقعیت مناسب که انجام خدمات نیکوکارانه از هر حیث امکان‌پذیر است ماها هم دست در دست یکدیگر به اقدامات بیشتری در راه خیر به پردازیم؟

موفقیت همه‌ی شما و دیگر افراد خیر و نیکوکاری را که نتوانسته‌اند در این جلسات مفید شرکت کنند از درگاه خداوند بزرگ خواستارم.

سخنان

حجت الاسلام آقای انصاری اراکی

نیکوکاری را نباید در یکروز و یا برای يك بار قانع کننده دانست، باید همانند نماز و اذان در روز چند بار به این کار مبادرت ورزید. باید شعارهایی ترتیب داد نظیر اذان که مردم را برانگیزد. قرآن که منطقی قطعی است می گوید:

اگر می خواهی خوشحال باشی، کار نيك انجام ده، که ندای رضای وجدان را از درون خودت می شنوی.

نیکوکاری نخست خود انسان را خوشحال می کند و سپس کمک گیرنده را روزی در تفرش دیدم که مردم با سختی از دامنه ی کوه آب می آوردند. به آنان گفتم، می- خواهید دعا کنم تا درهر خانه چشمه آبی باشد؟! برای استجابت دعای من باید هر خانواده پول يك گوسفند قربانی را بدهد.

من با پول گوسفندها از طریق مراجعه به مقامات مسئول و کوشش پی گیر موفق شدم برای تفرش آب مشروب تأمین کنم باین طریق دعای من مستجاب شد.

باید هرکاری را از راه صحیح و عملی انجام داد.
دعا برای زمانی لازم است که از دست انسان کاری
برنمی‌آید، نه برای مشکلاتی که چاره دارد.

بسیاری از مردم نمی‌دانند که نیت خیر آنان باید
در يك مسیر صحیح و مستمر باشد. من معتقدم که مزار
مطهر حضرت رضا علیه السلام پایگاه مهم آموزشی است
و مردم باید از آن ارمغان‌های تربیتی بگیرند. جنبش
ملی نیکوکاری نیز مانند اذان باید همیشه و همه روزه
کوشش کند زیرا که نیکوکاری از ضروریات زندگی
است و باید هر روز انجام پذیرد. برای يك روز یا يك
بار کافی نیست.

ما زندگی خوب، سلامت، پوشاک و درمان را برای
همه می‌خواهیم. برنامه‌ی نیکوکاری اختصاص به يك محل
ویژه ندارد. برای این کار باید اقلیت‌های مذهبی را نیز
تشویق کرد، حتی ما می‌توانیم ندای خود را به گوش
جهانیان برسانیم و با پشتکار، علاقه و ایمان در سطح
دنیا فعالیت کنیم و نتیجه بگیریم.

انشاء تعالی

سخنان جناب آقای عبدالرضا انصاری

در دومین روز

نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری

جناب آقای رئیس

خانم‌ها، آقایان

با آنکه در برنامه پیش‌بینی نشده بود که من سخنانی داشته باشم، با اینهمه استقبال فراوان و باشکوه شرکت‌کنندگان ارجمند در این همایش و بیانات تکان‌دهنده‌ی سخنرانان گرامی دریغ است که چند کلمه‌ای سخن‌نگویم و از اینهمه شور و شوق که به‌راستی مایه‌ی سربلندی من و همکارانم می‌باشد تشکر نکنم و سپاس‌نگویم. اجازه فرمائید از صمیم قلب بگویم فرمایشات شما و استقبال صمیمانه‌ای که از برنامه‌ی جنبش ملی نیکوکاری فرمودید من و همکارانم را دلگرم‌تر و مصمم‌تر به انجام خدمت‌وا می‌دارد تا بتوانیم در آینده نیز بهتر و بیشتر وظایف انسانی خود را انجام دهیم.

از این فرصت مناسب که به من داده شده استفاده می‌کنم و چند نکته‌ای را به نظرتان می‌رسانم:

۱- جمع‌آوری اعانات

همانطوریکه استحضار دارید، والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی، در سخنان سی اردیبهشت سال پیش اشاره فرمودند که منظور از اعلام جنبش ملی نیکوکاری جلب اعانه نیست و منظور این نیست که سازمان به جمع‌آوری اعانه به‌پردازد و اگر کسی بخواهد کار نیکی انجام دهد به سازمان کمک کند و پول در اختیار سازمان گذارد. برعکس اگر هموطنان عزیز و اشخاص گوناگون بخواهند کار نیکی انجام دهند جنبش ملی نیکوکاری با همه‌ی توان و نیروی خود به کمک ویاری آنان می‌شتابد و به آنان کمک خواهد کرد تا برنامه‌های سودمندان با بهره‌گیری از امکانات گوناگون جنبش ملی نیکوکاری و از آن میان پرداخت کمک‌های مالی، فنی و مشورتی و راهنمایی‌موجبات انجام برنامه‌ها به بهترین نحوی فراهم شود اضافه می‌کنم که اشخاص نیکوکار هر زمان می‌توانند کمک‌های مالی خود را به کمیته‌های جنبش ملی نیکوکاری در سراسر کشور بپردازند تا با نظر خودشان به بهترین روشی در راه انجام خدمات نیکوکارانه صرف شود.

۲- مشارکت و نظارت در انجام برنامه‌ها

نیکوکاران ارجمندی که با ارمغان نمودن کمک‌های خود به جنبش ملی نیکوکاری می‌پیوندند خود می‌توانند در برنامه‌های گوناگون و نیکوکارانه مشارکت و نظارت داشته باشند. جنبش ملی نیکوکاری همه‌ی امکانات وسیع خود را در اختیار نیکوکاران می‌گذارد تا کسانی که بانی کار خیر و نیکی هستند بتوانند هرچه زودتر گواه انجام نیات خیرشان باشد و در آن کار و خدمتی که انجام میشود دست داشته و سهیم باشند و در جریان پیشرفت کار قرار گیرند. بنابراین کمیته‌های جنبش ملی نیکوکاری در سراسر کشور باید بکوشند تا افراد کمک‌دهنده را

همواره در جریان کارهای نیکوکارانه و خدماتی که با همکاری نیکوکاران انجام می‌شود بگذارند و آنان را مطمئن سازند که کمک‌هایشان را به‌خواست آنان و در راهیکه معین نموده‌اند به‌بهترین روشی به‌انجام می‌رسد.

● گسترش کمیته‌ها:

سخنرانان محترم به‌ایجاد شعبه و کمیته در شهرستانها و سراسر کشور اشاره فرمودند، همانطوری که استحضار دارند جنبش ملی نیکوکاری تقریباً بیش از یکسال نیست که خدمتش را آغاز کرده است. البته در این یکسال شبکه‌ی خدماتی این جنبش در قالب کمیته‌ها در مراکز استانها و چند شهرستان تشکیل شده است، از اینروی که این کار و فعالیت تازه نوپاست، خواستیم این کار ریشه بگیرد و استواری دلخواه را پیدا کند و سرانجام الگوی درستی بدست آوریم و سپس به‌گسترش کمیته‌ها و فعالیت جنبش ملی نیکوکاری که خوشبختانه در همین مدت کوتاه پذیرای همگان شده است بپردازیم. باید کوشش شود که تمام کمیته‌ها در یک راه و با روشی یگانه و استوار و باتوجه به‌هدف عالی و انسانی جنبش ملی نیکوکاری پیش روند تا خدمات جنبش ملی نیکوکاری در تمام سطح کشور گسترش یابد و در خدمت هموطنان عزیز قرار گیرد.

● پی‌گیری همایش

با استقبال فراوانی که شرکت‌کنندگان ارجمند نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری از برگزاری چنین جلساتی دارند در صورت تأیید شما سال آینده دومین همایش جنبش ملی نیکوکاری برای بزرگداشت بنیانگذار شاهنشاهی پرفروشکوه ایران، کوروش بزرگ و بنیانگذار حقوق بشر در تخت‌جمشید

بزرگترین کانون شاهنشاهی ایران برگزار خواهد شد.

● پیشنهاد های سودمند

خوشحالم که بگویم در جریان برگزاری نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری پیشنهاد های بسیار سودمندی از طرف شرکت کنندگان در همایش داده شده است با توجه به اهمیت آنها و آموزنده بودنشان مسلماً یکایک آنها در تهران بررسی خواهد شد و نتایج به دست آمده مورد بهره برداری جنبش ملی نیکوکاری و کلیه کمیته های جنبش در سراسر کشور قرار می گیرد.

موفقیت همه ی شما را در راه خدمت بیشتر و شادی بخش تر از درگاه ایزد بزرگ آرزو دارم.

متشکرم

سخنان

آقای ابوالقاسم پرتو اعظم

مشاور عالی سازمان و سرپرست دفتر مرکزی

جنبش ملی نیکوکاری

دل‌کندن از خاک دامنگیری که کالبد دوگرامی فرزانه، پیشوای بزرگ شیعیان رضا علیه السلام وابر مرد فرهنگ ایران فردوسی را در آغوش خویش فشرده است، کار آسانی نیست. با این همه یاران پاکدل ما که در این همایش وکنار آستان آسمان آسای امام هشتم، که درود فراوان بروی باد، گرد آمده‌اند امروز و فردا همانند کاروانیانی که دل‌گذاشته و بار سفر بسته‌اند راه دیار و زادگاه در پیش می‌گیرند.

یاران پاکدلی که در این همایش در برخورد اندیشه- هایشان و با بهره‌گیری از پرتو بخشی بنیانگذار جنبش ملی نیکوکاری والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی، توشه‌ی راه آینده را به‌سزا برداشته، بی‌گمان کوشش- های فردایشان از کوشش‌های دیروز سرشارتر و پویاتر خواهد بود.

شاید برای برخی از نگرندگان کوشش‌ها، این اندیشه آمده باشد که گزارش کار کمیته‌های جنبش و

بازتاب بخشش‌های والا، گفتنی نبوده است زیرا که از شماره‌ها در رده‌های میلیون و میلیارد تهی مانده ولی آنان که به ژرفا می‌نگرند نیک می‌دانند که ما را با کودکان نوپا، گوناگونی نیست. ما پویدن راه نیکوکاری را کوتاه گاهی است که فرا گرفته‌ایم و اینک باورد داریم که چون راه را شناخته و پایمان استواری پذیرفته، پیمودن هر راه ناهموار آسان می‌نماید.

از سوی دیگر همت والا، در اندیشه‌ی نیک است و چون اندیشه نیرو گرفت و در سیمای کوشش، آشکاری پذیرفت ارزش آن را با شماره و شمارنده‌ها نمی‌توان برشمرد. ما دل‌هایمان را بادوستی آدمی آراسته‌ایم و دل‌های سرشار از مهر و امیدمان، زاینده‌ی اندیشه‌های نیک است که به گفته‌ی افلاتون اندیشه‌های نیک از دل برمی‌خیزد. این جنبش ملی روشنی‌دهنده و صفا بخش دل‌های ماست.

این جنبش ملی آینه‌ی همه‌نمای کوشش‌های انسانی است نه تراز نامه و بیلان سرمایه‌ها و دارایی‌ها و توانایی‌های مالی بخشندگان که از راه‌دهش از تنگنای فشرده‌ی خور و خواب و آرام به فراسوی سپهر کمال انسانی راه می‌یابند.

در این همایش، با برداشت از گفته‌های سخنگویان و نمایندگان کمیته‌های جنبش ملی نیکوکاری دریافته‌ایم که:

بلبل به باغ و جغد به ویرانه تاخته

هر کس به قدر همت خود خانه ساخته

در این همایش با برداشت از گفته‌های سخنگویان و نمایندگان، دریافته‌ایم که نیکوکاری هرگز از یاد جامعه بیرون نمی‌رود.

آن‌ها که بودند نامشان بر زبان‌ها آمد و آن‌ها که رفته بودند مانند نمازی‌ها و در همایش مانبوندند مانند آرشام‌ها یادشان باما بود و مهرشان در دل‌های ما.

آری سرشناسی از راه نیکوکاری، جاودانه‌ترین

سرشناسی هاست.

در این همایش دریافته‌ایم که نیکوکاری شاخه‌های فراوان دارد، چنان‌که برای نیکوکاری نمی‌توان برنامه‌ای نوشت و یا نامه‌ای فراهم کرد که همگی این شاخه‌های گوناگون را دربرگیرد و بازگوید. آنکس که در آمل باران خیز، برای دخترانی که به دبستان و دبیرستان می‌روند چتر می‌خرد آن‌کس که در یزد جهیز عروس کم-بضاعتی را فراهم می‌آورد و آن‌کس که در همدان برنامه ساختن مراکز امداد را پیاده می‌کند و آن‌کس که در کرمان برای ساختن دانشگاه همگی دارایی خود را می‌دهد و آن‌کس که در شهریار تهران مجتمع آموزش عالی برپا می‌دارد تا فرزندان دیگران همانند ده فرزندش از تحصیل عالی بهره‌گیرند و آن‌کس که از بام تا شام بر بالین بیمار می‌نشیند تا از بارسنگین درد و اندوه او بکاهد و آن‌کس که در سبزوار به پاس مهربانان به نام وی دبیرستان می‌گشاید هر یک برای نیکوکاری راهی یافته‌اند که از پندار درست و دل‌آگاهشان سرچشمه می‌گیرد.

در این همایش با برداشت از گفته‌های سخنرانان و نمایندگان کمیته‌ها دریافته‌ایم که: هر دلی می‌تواند یک خانه‌ی خدا بشود.

و مادر این همایش دل‌ها را فراخواندیم که از خود پرستی بپیرایند و زندگی را از دیدگاه تازه‌ای بنگرند. ما دل‌ها را فراخواندیم. تا پذیرای مهر دیگران باشند و از لذت نیکوکاری و جاودانگی روان آراسته و آرامش و جدان بیدار بهره‌گیرند.

و با این فراخوانی، بی‌گفت و گو می‌توان باور داشت که کارنامه‌ی همایش ما درخشان بوده است.

پس از پایان سخنان آقای ابوالقاسم پرتو اعظم، دبیر یار همایش قطعنامه‌ی نخستین همایش آموزشی جنبشی ملی نیکوکاری را به این شرح خواند:

قطعه‌نامه

نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری

۱۶ تا ۱۸ مردادماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی

مشهد

شرکت کنندگان در نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری، در حالیکه گردهمایی خود را در جوار آستان ملکوتی هشتمین پیشوای شیعیان جهان و همچنین به سال خجسته ی بزرگداشت پنجاه سال شاهنشاهی پهلوی به فال نیک می گیرند، سپاس و ستایش بی کران خویش را، به پیشگاه مقدس آریامهر شاهنشاه ایران، که نیات بلند معظم له پیوسته الهام بخش و رهنمای نیکان و نیکوکاران بوده است و خواهد بود عرضه می دارند.

شرکت کنندگان در همایش بهره مند از نیات خیر- پرور والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی، نیابت ریاست عالیله ی سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی و برخوردار از رهنمودهای کارسازی که در پیام معظم لها آمده است در جریان سه روز گفتگو و تبادل نظر و استماع سخنان صاحب نظرانیکه هریک از دیدگاهی جنبش ملی نیکوکاری را مورد بررسی و پژوهش قرار دادند بر آراء زیر اتفاق نظر حاصل نمودند:

۱- هدف اصول جنبش ملی نیکوکاری، دستیابی به شرایطی است که تمامی افراد جامعه، به یاری یکدیگر از امکانات رفاهی و زیستی مناسب برخوردار باشند از دیدگاه جنبش ملی نیکوکاری، خوشبختی و رفاه مفاهیمی عام و غیرقابل تجزیه اند، بدین معنی که، هیچکس نمی تواند رفاه و خوشبختی را تنها در اعضای خویش طلب کند و از سرنوشت و حال و زندگی دیگران و به ویژه افرادی که از امکانات لازم زندگی بهره مند نیستند غافل بماند. بنابراین، در برابر همگی آنها که به عنایت پروردگار، با بهره گیری از شرایط استثنائی و مساعد وطن و سرانجام همت خویش، برخوردار از نعمت سلامت هستند، فرض است که صمیمانه، به یاری نیازمندان بشتابند و به شکرانه ی بازوی توانا، دستگیر ناتوانان شوند. بدین تعبیر، جنبش ملی نیکوکاری، به مانند پلی است که خیر و برکت را از صاحبان نعمت به سوی هموعان نیازمند جاری می سازد و راه را برای کسانی که قصد نیکی دارند ولی فرصتی برای تحقق آرمان خیر خود ندارند، هموار می کند.

۲- جنبش ملی نیکوکاری تنها گردآوری پول و جذب کمکهای مادی را، هدف خود قرار نداده است، بلکه در عین حال می کوشد تا چنان امکانهایی فراهم آید که هر کس در هر موقع و موضع اجتماعی و به حد توش و توان خویش بتواند در دستگیری نیازمندان شرکت جوید و بدین تعبیر، جنبش ملی نیکوکاری، خود همانند دبستانی است که در آن، مهر و اندیشه ی بشردوستانه سرشاری و پایداری می گیرد و روان آدمی در پرتو آفتاب نیکی و نیکوکاری، روشنی و پاکی می پذیرد.

۳- دستگیری مادی از نیازمندان، تنها آماج جنبش ملی نیکوکاری نیست بلکه، برترین هدف این استکه با اتکاء به یاری و دهش نیکوکاران، فرصتهای گرانبهای فراهم آید تا از رهگذر ارائه خدمات فنی و مدیریتی

کار ساز و راهیاب، امکانه‌های شایسته‌ای به سودپرورش و شکوفایی استعدادها و شادابی و سرزندگی منش‌ها در جامعه فراهم گردد و سرانجام هیچگاه تنگدستی، مایه‌ی هدر رفتن خلاقیت هیچ انسانی نشود.

۴- همراه با تأکید بر توجه و علاقه‌ی دولت و امکانه‌های پرارزش که تا کنون از این گذرگاه در پیشبرد برنامه‌های جنبش ملی نیکوکاری سیما پذیرفته، این اعتقاد پابرجاست که جنبش ملی نیکوکاری، در همان هنگام که می‌تواند و باید با خدمات خود از بار سنگین دولت در تأمین امکانه‌های رفاهی بکاهد، خود را از ادامه توجه و علاقه و اشتراك مساعی دولت. بی‌نیاز نمی‌بیند و خاصه که مسلم است با وضع قوانین جدید و از جمله قوانین مالیاتی مناسب. به انگیزه‌ی تشویق نیکوکاری، در گروه‌های گوناگون جامعه، می‌توان در این راه به ره‌آوردهای چشم‌گیر دسترسی یافت. با این برداشت پیشنهاد می‌شود، همگی وجوه و کمک‌هایی که از سوی نیکوکاران برای برنامه‌های نیکوکاری و پژوهش علمی پرداخت می‌شود و بهای همگی آثار هنری ارزنده‌ای که به موزه‌های ملی هدیه می‌شود، از نظر مالیاتی، جزء هزینه‌های قابل قبول شناخته و به حساب گرفته شود.

۵- جنبش ملی نیکوکاری در نهاد و نمود خود، پدیده‌ای است که باهدف‌های والای رستاخیزملت ایران، به آراستگی سازگار است زیرا، همچنانکه در رستاخیز ملت ایران مشارکت ملی در راه بهزیستی و نیرومندی جامعه و رسیدن به عصر خجسته‌ی تمدن بزرگ و تجلی ایران همیشه آباد و پیوسته نیرومند در مقام برترین وسیله‌ها و پشتوانه‌ها تلقی می‌شود. در جنبش ملی نیکوکاری نیز همیاری در التیام دردهای نیازمندان و گسترش زمینه‌های رفاه و تأمین سلامت اجتماعی مؤثر-ترین راه رسیدن به مقصود شناخته شده است.

۶- شرکت‌کنندگان در همایش به پیروی از نیات

بلند شاهنشاه آریامهر و رهنمودهای کارساز والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی، هموطنان عزیزی را که با هرگونه امکان و وسیله، خواهان یاری نیازمندان هستند، بدین جنبش عظیم ملی فرا می خوانند و بار دیگر، آن ندای رحمت آفرینی را که در قلب قرون و اعصار گذشته، بر پهنه ی فرهنگ پرتوان و انسانی این مرز و بوم طنین افکن بوده است، در خاطرشان زنده می سازد که:

بنی آدم اعضای یکدیگرند

که در آفرینش ز یک گوهرند

چو عضوی به درد آورد روزگار

دگر عضوها را نماند قرار

۷- برای آنکه هرکس در هر مقام و موقع بتواند

به جنبش ملی نیکوکاری به پیوندد، کمیته های جنبش ملی نیکوکاری به کوشش های خود در زمینه ی گسترش خدمات داوطلبانه می افزاید و میان این خدمات و مسائل اجتماعی هر بخش از مملکت تناسب و هماهنگی لازم را به وجود می آورد.

۸- دفتر مرکزی جنبش ملی نیکوکاری در طریق

برانگیختن مردم به مشارکت هرچه بیشتر در برنامه های جنبش ملی نیکوکاری وظیفه ی آگاه کردن همگان را از ضرورت اجرای این برنامه بعهده می گیرد و با تنظیم وسیع برنامه هایی که از رسان های گروهی انعکاس خواهد یافت بر فروغ این شعله ی جاودان که در دل های مردم این سرزمین کهن سال فروزان شده است می افزاید.

۹- در صورت تأیید والاحضرت شاهدخت اشرف

پهلوی، بنیانگذار این جنبش بزرگ انسانی و اخلاقی و تصویب ذات مقدس شاهنشاه آریامهر ریاست عالی سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی پیشنهاد می شود روز سی ام اردیبهشت ماه هر سال که زادروز جنبش ملی نیکوکاری است، روز نیکوکاری نامگذاری شود، درچنین روزی همگی پاکدلان نیروها، اندیشه ها و توانایی های

خود را در دایره توجهی ژرف متمرکز سازند و به فرد فرد مردم نیک اندیش فرصت داده شود که صفوف خود را برای نبرد با اهریمن تنگدستی، درماندگی، رنج و بیماری بیارایند و استواری بخشند.

۱۰- با توجه به بازیافت‌های ارزنده این نخستین همایش آموزشی شرکت‌کنندگان ضرورت استمرار این-گونه گردهم‌آیی‌ها را دریافته و از اینرو مقرر می‌دارند که همه‌ساله و در روز نیکوکاری همایش سالانه جنبش ملی نیکوکاری برپا شود و با توجه به پیوندهای راستینی که همواره میان ایرانی و گذشته‌های پرافتخارش برقرار است و به بزرگداشت شاهنشاهی جاودانه‌ای که با کوروش بزرگ در این سرزمین آغاز شده است، پیشنهاد و توصیه می‌کند که دومین همایش آموزشی در فرخنده روز سی‌ام اردیبهشت‌ماه ۲۵۳۶ شاهنشاهی در تخت جمشید گشایش یابد تا بار دیگر نیکوکاران و پاکدلان این سرزمین به تجدید پیمان بپردازند که در پیشبرد هدف‌ها و برنامه-های جنبش ملی نیکوکاری:

بذل مال و ترك جاه و نام و نيك

در طریق عشق اول منزل است

سخنان

جناب آقای سنا تور عماد تربتی

رئیس نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری

در آخرین جلسه‌ی همایش

بانوان ارجمند آقایان محترم
با قرائت و تصویب قطع‌نامه کار ما پایان رسید
سخنرانی‌های مفید و ثمربخش که از دانش و بینش
سخنوران دانشمند سرچشمه گرفته بود.

بویژه بیانات و فرمایشات والا حضرت نیابت‌ریاست
عالیه سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی بسیار آموزنده
و در راه خیرخواهی و صلاح اندیشی مشعل هدایت و
چراغ فروزنده‌ئی بود که افکار و قلوب همه شنوندگان
را بخوبی روشن ساخت و راه و روش انسانیت را آموخت
الحق سخنانی والا ایراد شد.

از حکیم سخن‌سنج فردوسی است:

زنیکو سخن به‌چه اندر جهان

براو آفرین از کهان و مهان

سخن چون برابر شود با خرد

روان سراینده رامش برد

انسان‌های عاقل و کامل و شخصیت‌های بزرگ و بارز

بجز تأمین رفاه و آسایش و صلاح و سعادت انسانهای دیگر اندیشه و گفتار و کرداری ندارند.

اینان هستند که برای رسیدن بنی نوع خود به سرمنزل آرامش و آسایش با اندیشه‌های پاك وتابناك خود نهضت‌های روحی و معنوی ایجاد میکنند. هم‌چنانکه این نهضت و جنبش نیکوکاری را والا حضرت نیکوکار در اجرای نیات برادر تاجدارشان ایجاد فرموده‌اند.

بشر که اشرف مخلوقات و برتر موجودات است از این‌رو است که عقل و دانش و خرد و بینش را پیشه سازد و از مزایای بشریت و سجایای انسانیت خود بهره‌مند و دیگران را بهره‌ور و برخوردار سازد انسان واقعی کسی است که در قلب او پرتوی از انوار عطوفت الهی بوده و فروغ تابنده آن جلوه‌گاه نوع‌پروری باشد و بمراتب و شئون انسانیت عمل نماید بدیهی است چنین انسانی را میتوان اشرف مخلوقات دانست. خداوند و خالق متعال نیازی به مخلوق خود ندارد و عبادت را در خدمت بخلق میداند.

آنکس که بهر خدمت مردم علم شود

بهتر ز عابدی که به محراب خم شود

فلسفه تمام ادیان و مذاهب و روح گفتار و روش کلیه پیشوایان و حکما و دانشمندان مبنی بر عدالت اجتماعی و نیکوکاری است.

باز از حکیم فردوسی است:

به نیکی گرای و میازار کس

ره رستگاری همین است و بس

تو تا زنده‌ئی سوی نیکی گرای

مگر کام‌گیری بهر دو سرای

از ویژگی‌های خاندان جلیل پهلوی نیکی و نکو-

کاری و اجرای عدالت اجتماعی است:

بنیاد پهلوی بنیاد ملکه پهلوی بنیاد فرهنگی رضا

پهلوی ولیعهد محبوب بنیاد نیکوکاری شاهدخت
والاحضرت شمس پهلوی بنیاد شاهدخت والاحضرت
اشرف پهلوی هریک بنوبه خودکانونی از مهر وعطوفت
و نوع پروری میباشد.

سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی که به ریاست
عالیه شاهنشاه و نیابت عالییه والاحضرت شاهدخت
اشرف پهلوی اداره میشود حقا خدمات انسانی این
سازمان بی مانند است نباید بفراموشی سپرد هنگامی که
کشور فاقد این اوضاع درخشان واقتصادشکوفان بود این
سازمان اقدام به ساختمان و تأسیس هفتاد درمانگاه در
نقاط دورافتاده ومرزی کشور نمود وتمام تجهیزات را
از پزشك و پرستار و دارو برای مردم محروم فراهم
ساخت سپس بیمارستانهایی از قبیل بیمارستان و مرکز
پزشکی رضا پهلوی در تجریش و رامسر وغیره ایجادکه
در نوع خود بی نظیر است مدرسه عالی پرستاری،
داروپخش، آموزشگاههای حرفهئی که اکنون
در مشهد هم اولین کلنگ مرکز آموزش حرفهئی که
پانصد نفر هنرآموزخواهد داشت بدست مبارك وتوانای
والاحضرت نیکوکار در این سفر پرثمر زده شد ودعای
مردم خراسان نثار قدوم میمنت لزوم این والاحضرت
ارجمند گردید.

نگهداری از خانواده های بی سرپرست و نوازش و
پرورش کودکان یتیم یکی از بهترین خدمات انسانی و
شریف این سازمان است.

وقف واهداء کلیه اموال والاحضرت اشرف که در
سرلوحه جنبش ملی نیکوکاری قرار گرفت خود تجلی
درخشنده تری از انوار عطوفت خدائی درقلب این
شاهدخت مهربان بود.

اینگونه رویه های ستوده واعمال نوع پرورانه و
خداپسندانه است که خاندان جلیل سلطنت برقلوب
قاطبه ایرانیان حکومت دارد و پایه های دیهم شاهنشاهی

بردل‌ها استوار است.

سازمان خدمات اجتماعی شاهنشاهی با خدمات بسیار ارزنده خود جلوه‌گاه پرشکوهی از عواطف انسانی و کانون نیکوکاری است در راه سعادت و رفاه و آسایش نیازمندان و منبع فیوضات و برکات است.

و اینک تشکیل این همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری بسیار پرارزش بود و سزاوار ستایش است. از خداوند قادر متعال در جوار آستان قدس رضوی دوام سایه پربرکت رهبر عدالت‌گستر ایران شاهنشاه آریامهر و مزید شوکت و جلال خاندان جلیل پهلوی را مسئلت داریم و عموماً ادعیه خالصانه خود را از صمیم قلب بدرقه راه والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی آن بانوی ارجمند و نیکوکار مینمائیم.

چند نامه

از شرکت کنندگان در نخستین همایش آموزشی
جنبش ملی نیکوکاری

پس از برگزاری نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری
نامه‌هایی چند از شرکت کنندگان در همایش به دفتر مرکزی جنبش ملی
نیکوکاری رسید که از میان نامه‌های رسیده با سپاس فراوان از همگی
فرستندگان، به چاپ چند نامه از میان آنها می‌پردازیم.

نامه جناب آقای فلاح رستگار

دادستان کل کشور

شکرانه بازوی توانا

بگرفتن دست ناتوان است

هیچ جامعه‌ای بدون پایبندی بمعنویات و ایمان که نیکی و نیکوکاری یکی از مظاهر متجلی آنست قابل دوام و بقاء نمیباشد و بهمین جهت است که در قرآن کریم متجاوز از هشتاد آیه در خصوص بر واحسان و تعاون وجود دارد که در موارد مختلف خداوند متعال تاکید برعایت آنها نموده است. فلسفه روح و انقلاب مقدس شاه و ملت نیز بر همین پایه استوار است بزرگداشت شعار مقدس اسلام و ترویج احکام دین و حفظ معنویت جامعه همواره مورد توجه خاص اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر میباشد.

در عصر حاضر بلحاظ پیشرفت تکنولوژی و ماشینی شدن زندگی افراد بشر آنچنان سرگرم مادیات شده اند که بیم آن میرود که معنویات بحداقل تنزل یافته یا از بین برود و آنوقت است که زندگی از هر حیث غیرقابل تحمل خواهد شد لذا برای احتراز و جلوگیری از چنین پیش-آمدی بر هر فرد از افراد جامعه فرض است به پیروی از

منویات مبارك ملوكانه چاره‌ای بیاندیشد و تا دیر نشده و فرصت از دست نرفته است بقدر وسع و توانائی خود در حفظ و ترویج معنویات بکوشد تا جامعه از اثرات و خطرات شوم مادی‌گری محفوظ بماند.

در جامعه مادر حال حاضر معتقدات دیانتی و ایمانی هنوز در بین اکثریت مطلق مردم برجا است ولی مصون از گزند تأثیر آنچه که در سایر نقاط جهان می‌گذرد نمیباشد از این جهت است که باید با اقدامات جدی در حفظ و صیانت معنویات کوشید و سد شکست‌ناپذیری در مقابل سیل خانه خراب‌کن مادیات و مادی‌گرایی ایجاد و احداث کرد که این خود عبادت و اطاعت از امر خدای متعال است باللهام از همین هدف خداپسندانه است که والا حضرت اشرف پهلوی در کنار کوششهای دیگر سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی آغاز فعالیت تازه‌ای را با عنوان (جنبش ملی نیکوکاری) اعلام فرمودند و برای آنکه اصالت این پیام بزرگ انسانی خود را متجلی و منعکس فرمایند با بذل کلیه دارائی خویش بنیاد اشرف پهلوی را پایه‌گذاری و در پیوستن به جنبش ملی نیکوکاری پیشگام شدند و رهبری نیکوکاران دیگر را بعهده گرفتند.

در نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری که از ۱۶ تا ۱۸ مردادماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی در مشهد مقدس وجوار مرقد مطهر حضرت ثامن‌الائمه علیه‌السلام در پیشگاه مبارك والا حضرت اشرف پهلوی برگزار شد این حقیقت متجلی و آشکار گردید که ظرف حدود یکسالی که از تاریخ پایه‌گذاری جنبش ملی نیکوکاری میگذرد عده‌ای از نیکوکاران سراسر کشور به جنبش ملی نیکوکاری پیوسته و هریک بقدر وسع و امکان خود در پیشبرد این هدف مقدس کوشیده‌اند.

در این همایش بر همگان آشکار شد که (جنبش ملی نیکوکاری) هدف جمع‌آوری اعانه ندارد بلکه مشوق و

راهنمای افراد متمکن بانجام امور خیر و نیکوکاری میباشد که نیت خیر خود را بکیفیت مطلوب آنهم با مباشرت و دخالت خودشان جامه عمل بپوشانند و چنانچه درانجام این منظور محتاج بعملیات و اقداماتی از هر قبیل باشند آنانرا یاری نموده و حتی برای تکمیل اقدام خیر کمک مالی هم بآنان مینمایند.

اقدام یکی از نیکوکاران بساختمان و تأسیس يك دانشگاه در کرمان و تأسیس بنیاد صادق آل محمد وسیله یکی دیگر از نیکوکاران متمکن در تهران و ساختن متجاوز از یکصد دستگاه منزل برای اشخاص کم بضاعت وسیله یکی دیگر از افراد متمکن در همدان و تأسیس صندوقهای قرض الحسنه وامثال آنها در سطح کشور که کلاً وسیله خود بانیان خیر و نیکوکاران تصدی میشود نمونه بارزی از آثار ثمربخش جنبش ملی نیکوکاری میباشد.

جنبش ملی نیکوکاری در سرتاسر کشور در حال گسترش و توسعه واستمرار است.

جامعه مسلمان و باایمان ما باللهام از دستورات آسمانی و پیروی از منویات بشردوستانه رهبر عالیقدر ملت ایران اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و ارشاد والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی بنیانگذار جنبش ملی نیکوکاری درانجام امور خیر که از اهم وظائف انسانی است همواره کوشا بوده و میباشد و در نظر دارند که خداوند متعال در قرآن کریم میفرماید: مثل الذین ینفقون اموالهم فی سبیل اله کمثل حبة انبتت سبع سنابل فی کل سنبله مائة حبة واللہ یضاعف لمن یشاء واللہ واسع علیم. (مثل آنانکه مالشانرا در راه خدا انفاق کنند بم مانند دانه ایست که از يك دانه هفت خوشه بروید و در هر خوشه صد دانه باشد) یکدانه هفتصد دانه بشود) خدا از اینمقدار نیز بر هر که بخواهد بیفزاید چه خدا را رحمت بی منتها است و بهمه چیز خدا احاطه کامل دارد) (آیه

۲۶۱ از سوره بقره)

شرکت اینجانب در همایش آموزشی جنبش ملی
نیکوکاری و درك این حقایق موجب کمال افتخار و مسرت
خاطر است.

در پرتو عنایات و توجهات اعلیحضرت همایون
شاهنشاه آریامهر سلامتی و موفقیت روز افزون
والاحضرت نیکوکار شاهدخت اشرف پهلوی بنیانگذار
معظم جنبش ملی نیکوکاری که با بذل کلیه دارائی و
مساعی جملیه و صرف اوقات گرانبهای خود موجبات رفاه
مستمندان و نیازمندان را در سراسر کشور فراهم
فرموده اند از درگاه خداوند متعال مسئلت دارم.

فلاح رستگار دادستان کل کشور
عضو وابسته جنبش ملی نیکوکاری

نامه جناب آقای مهندس احمد زنگنه

رفاه اجتماعی يك عنوان کلی است که بقول علمای فلسفه و منطق شامل انواع مختلفی از فعالیتهای انسانی و بشر دوستانه است. آنانکه در عصر ماشین و فضا که چرخ کارخانه های غول پیکر جای بازوان هنرنمای کارگر را گرفته تصور میکنند دنیای صنعت و تکنیک با عواطف انسانی منافات دارد در اشتباهند. صنعت تکنیک به بشر تعلق دارد و کسانی که لیاقت نام پرمسئولیت انسانیت را دارا هستند در هر حال نسبت به انسانها وظائفی دارند و بشکرانه رفاهی که در سایه صنایع برای آنها فراهم آمده سعی خواهند کرد قلم و قدمی هم در راه کم کردن رنج بی پناهان بردارند و درکاهش سنگینی که دوش جان آنان را رنجه میدارد تخفیفی بدهند.

توانگر خود آن لقمه چون میخورد

چو ببند که درویش خون میخورد
آفتاب درخشان، کوهپایه های حاصلخیز، دشتهای وسیع، ایرانزمین که از دیرباز شهرت دنیائی داشته اند

نعمتهائیست که طبیعت برایگان در اختیار فرزندان این آب و خاک گذاشته است از این رو ایرانی اصیل چون هرفرد چشم و دل سیری با دیدی وسیع و نظری بلند بزندگی و هموعان و هموطنان خود نگریسته است. توجهی به تشکیل قدیم‌ترین دانشگاهها یعنی نظامیه‌ها و بیمارستانهائی چون بیمارستان عضدی بغداد و بالاخره کاروانسراهایکه بدست مردمی خیر در دل صحاری بی آب و علف ساخته شده که پناهگاه از راه مانده‌ها باشد خود معیار و میزانی از روح عطوفت و نوع دوستی نسلهای گذشته است.

امروز که ملت ما درسایه رهبری پرچمدار انقلاب بدروازه تمدن بزرگ، نزدیک میشود و برای طبقات و اصناف ملت، رفاهیت بیشتری حاصل گردیده بهمان اندازه وظایف اجتماعی بیشتری افراد دارا میباشند. اگر درگذشته کارهای خیری فردی بود امروز درسایه تشکیلات سازمانهای امدادی و بنگاههای نیکوکاری بصورتی اجتماعی درآمده است تا آنجا که هرکس در حد توانائی خود خویشان را موظف به همکاری با این تأسیسات می‌بیند.

سازمان خدمات اجتماعی امروز در دور افتاده‌ترین دهات اثری از فعالیت سازمانهای بهداشتی و به‌سازی به چشم می‌خورد. برخلاف گذشته که امراض پیش پا افتاده مالاریا، تراخم گروه گروه از اطفال و کودکان را یا در کام عفريت مرگ می‌کشاند و یا مردمی رنجور و ضعیف به‌جامی نهاد در سطح روستاها و شهرها بکلی معدوم شده از امراض واگیردار اثری برجا نیست سازمانها بادیدن کوچکترین علائم اینگونه مرضها به مبارزه موفقیت‌آمیز دست می‌زنند در نتیجه نفوس کشور رو در باز دیاد گذاشته و بدیهی است که تمام افراد بیکسان از نعمت رفاه برخوردار نیستند هنوز در محیط ما خانواده‌هایی پیدا میشوند که مورد خشم طبیعت واقع

گردیده‌اند. در مثل نان‌آور و بزرگ خانوادہائی در حادثہائی از بین رفته و چند فرزند کوچک و بزرگ بجا نہادہ است. سرپرستی این بی‌پناہان کہ احتمالاً استعداد ہائی دست نخورده و بکر در برخی از آنان وجود دارد بمعہدہ سازمانہائی چون سازمان جنبش ملی نیکوکاری است. سازمان جنبش ملی نیکوکاری عواطف نوع دوستانہ را در جہتی پرثمرتر و پربارتر بہ تحریک درمیآورد بویژہ کہ از نظر دین و اعتقاد بہ مبانی اسلامی نیز ہمگان وظیفہ دار ہستیم. آمار جنایتہا نشان دادہ کہ غالب خرابکاریہا و فسادہائی کہ گاہ گاہ در اجتماع پیش میآید بدست افرادی محروم و عقدہ دار و بی سرپرست انجام میگردد.

پیامبر راستین اسلام گذشتہ از رسالتی الہی خود یتیم بودہ و تا آخر عمر ہموارہ پیروان را بہ جانبداری از ایتام و دلجوئی از آنان مأمور فرمودہ است. در قرآن مجید بکرات طی آیات باہرات نرمخوئی و عطوفت با پدر مردگانرا وظیفہ مسلمان واقعی شمرده است در یکجا میخوانیم کہ میفرماید: اما الیتیم فلا تقہر در جای دیگر با زبان توبیخ مسلمانان را مخاطب ساختہ فرمودہ است کلا لا تکرمون الیتیم حاشا شما از یتیم احترام نگردید. در حفظ اموال صغار و ضعیفان پدر مردہ حریصانیکہ کیسہ طمع میدوزند مورد خشم قرآن و بنیان گذار اسلام واقع میگردند میفرمایند و اما الذین یا کلون اموال الیتامی ظلما فانما یا کلون فی بطونہم نارا و سیطلون سعیرا — کسانی کہ بہ ستم مالہای یتیمان را میخورند مانند آنستکہ آتش خورده اند و بزودی آتش دوزخ را افروختہ می نمایند.

بزرگان ادب پارسی کہ در حق پیروان روشن بین و مفسران قرآن و احکام الہی آن ہستند بزبانہا و بیانہای مختلف رعایت ایتام بی پناہ را نصب العین پارسی دانان و ہموطنان ساختہ اند.

سعدی خداوندگار کلام موزون نیز در شاهکار
جاودانی او بوستان باسوزی از زندگی یتیمان سخن
میگوید و با حسرت از روزگاریکه در سایه پدرمیزیسته
یاد میکند.

یکی خارپای یتیمی بکند
بخواب اندرش دید صدر خجند

چو بینی یتیمی سرافکنده پیش
مده بوسه بر روی فرزند خویش
الا تا نگرید که عرض عظیم
بلرزد همی چون بگرید یتیم

پدرمرده را سایه بر سر فکن
غبارش بیفشان و خارش بکن
من آنکه سر تا جور داشتم
که سر در کنار پدر داشتم

نامه‌ی جناب آقای محمدحسن شرافت‌لاری

حضور محترم جناب آقای ابوالقاسم پرتو اعظم
ریاست محترم جنبش ملی نیکوکاری تهران
با نهایت احترام سپاسگزاری خود را نسبت به
دعوتیکه از اینجانب به مشهد مقدس برای انجام
برگزاری نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری
و پذیرائی گرم و پر ارزشی که از اینجانب به عمل آمد
ابراز میدارم.

دوام عزت - موفقیت و پیشرفت حضرتعالی را در
این کارهای خداپسندانه و افتخارآمیز از خداوند متعال
خواستارم و رجاء واثق دارم که خدای تعالی پاداش هر دو
جهان امروز و فردا اعطا خواهد فرمود.
خواهشمند است مراتب سپاس اینجانب را به یکایک
کارمندان سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی که در این
راه زحمت‌ها کشیدند ابلاغ فرمائید مزید تشکر است. -

با تقدیم احترامات فائقه
مدیرعامل بنیاد صادق آل محمد (ص)
محمدحسن - شرافت‌لاری

نامه‌ی خانم فاطمه احمدی یکی از داوطلبان افتخاری

آنچه در این بخش می‌آید گونه‌ای سفرنامه است که بانو فاطمه احمدی داوطلب افتخاری جنبش ملی نیکوکاری در بیمارستان جرجانی فراهم کرده و برای بخش خدمات داوطلبانه فرستاده‌اند دریغ است اینهمه احساس و صمیمیت را که نمایانگر اندیشه‌ی راستین یکی از شرکت‌کنندگان در همایش جنبش ملی نیکوکاری است، بازتابی نباشد از این روی برآن شدیم با چاپ خاطره‌ی یک داوطلب افتخاری از رویداد بزرگ شهر مقدس مشهد نمونه‌ای از احساس پاک همه‌ی نیکوکارانی را که در این همایش شرکت داشتند بنمایانیم.

برای شرکت در نخستین همایش آموزشی جنبش ملی نیکوکاری صبح زود با اشتیاق از خواب برمی‌خیزم و پس از ادای نماز به فرودگاه می‌روم بیشتر چهره‌ها آشناست همکاران گرامی من که با نام دلپذیر و غرور-آفرین داوطلب افتخاری کاری می‌کنند و جنبش ملی

نیکوکاری آنان را برای شرکت در همایش خود فراخوانده است هم‌چنین مسئولین این برنامه که با دعوت از ما امکان آشنائی بانیکوکاران سراسر کشور و بهره‌گیری از تجربیات آنان را فراهم کرده‌اند.

با خانمی که داوطلب افتخاری مرکز پزشکی رضا پهلوی است و در مشهد با من هم‌اتاق خواهد بود آشنا می‌شوم چقدر خوشحال‌کننده است. آشنائی با این خانم با آنهمه صفا و صمیمیت احساس می‌کنم افرادی که واحد خدمات داوطلبانه را اداره می‌کنند با آگاهی بر ویژه‌گی‌های داوطلبان افتخاری همانند يك روانشناس من و این خانم را برای سه‌روز خوب و پربار کنار هم در يك‌اتاق قرار داده‌اند ساعت ۱۰ صبح به مشهد می‌رسیم شوق زیارت حرم مطهر حضرت رضا (ع) همه را بی‌تاب کرده است پس از آن‌که به این سعادت نایل می‌شویم همگی با هم برای نام‌نویسی به دبیرخانه‌ی همایش در هایت‌هتل می‌رویم سالنامه‌های بسیار زیبایی که ویژه‌ی جنبش ملی نیکوکاری است همراه با کیف و ابزار مورد نیاز برای شرکت در همایش را دریافت می‌کنیم و من شعر مورد علاقه‌ام را برای سرپرست جنبش ملی نیکوکاری و همکاران ایشان می‌خوانم از آنجا که این افراد پاك‌نهاد باایمان قلبی کار می‌کنند و به‌کار مقدس خود عشق می‌ورزند آنچنان تحت‌تأثیر این شعر قرار می‌گیرند که سرپرست جنبش ملی نیکوکاری همان لحظه از همکاران خود می‌خواهد که این شعر بر روی کارت‌های سفید و زیبایی چاپ و به‌عنوان ارمغان جنبش ملی نیکوکاری میان شرکت‌کنندگان پخش شود.

شنبه ۱۶ مرداد ۲۵۳۵

ظهر امروز والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی به مشهد وارد می‌شوند تا با تشریف‌فرمائی خود نخستین جلسه‌ی همایش را بگشایند شوق دیدار والا حضرت

نیکوکار و بهره‌گیری از سخنان پربار ایشان فضا را پر کرده است. از فرصت استفاده می‌کنیم و همراه دیگر داوطلبان افتخاری برای دیدن خوابگاه دانشجویان می‌رویم و چون نشانه‌ی داوطلب افتخاری را بر سینه داریم مسئولین خوابگاه ما را به گرمی می‌پذیرند و برای ما توضیح می‌دهند.

پس از بازدید از خوابگاه دانشجویان به هتل برمی‌گردیم و من با فرزندانم در تهران تلفنی صحبت می‌کنم سپس باردیگر به زیارت حرم مطهر مشرف می‌شویم و نماز ظهر را با جماعت ادا می‌کنیم ساعت ۵ بعد از ظهر نیز همگی به میدان ششم بهمن مشهد می‌رویم تا پیکره‌ی شاهنشاه محبوب خود را گلباران کنیم پس از آن در تالار بهداری چشم براه تشریف‌فرمائی والا حضرت هستیم که با لبخند مهربان وارد می‌شوند و سالن را یکپارچه شور و غرور فرا می‌گیرد استاندار خراسان خیرمقدم می‌گوید و قائم‌مقام والا حضرت گزارشی از فعالیت‌های جنبش ملی نیکوکاری به عرض می‌رساند گزارشی که هر چند کوتاه است امانمایانگر روح پرفتوت هموطنان ما و نوع‌پروری و نועدوستی آنهاست با خودم می‌گویم چقدر دلپذیر است که در این زمان پرهیاهو خصلت انسانی خود را حفظ کرده‌ایم و با اقدامات نیک خود گزارش‌هایی این چنین غرور انگیز که ریشه از واقعیاتی با ارزش دارند به دست می‌دهیم.

پس از پایان مراسم به هتل برمی‌گردیم و هدایای مدیر سازمان شاهنشاهی را در اتاق‌های خود می‌بینیم به راستی این با ارزشترین هدیه‌ایست که تاکنون دریافت داشته‌ام جانماز مخمل سبز با زیارت‌نامه‌ی حرم مطهر حضرت رضا و غبار مزار پاک آن حضرت همراه با کارت خوش‌آمد مدیر عامل سازمان شاهنشاهی و نیز سبدهای کوچک و زیبایی از میوه که درون هر اتاق گذاشته‌اند. هنگام خواب در این اندیشه‌ام که گرده‌ام‌آیی اینهمه

انسان خوب و دوست داشتنی با دل‌های پاك و اندیشه‌های انسانی چه محیط دلپذیری بوجود آورده است.

یکشنبه هفده مرداد ۲۵۳۵

ساعت ۹ صبح جلسه آغاز می‌شود نخست حجة الاسلام دکتر محسن بهبهانی سخن می‌گوید در سخنانش به آیه‌هایی از قرآن کریم استناد می‌کند و من به خوبی در چهره‌ی همه‌ی همکارانم تاثیر ژرفی را که سخنان دکتر بهبهانی دارد، می‌بینم سپس دکتر جلالی نائینی و دکتر مژده درباره‌ی نیکوکاری از دیدگاه اسلام و فلسفه سخن می‌گویند با فراگیری سخنان آنان بیشتر از هر زمان درمی‌یابم که نه تنها دین مبین اسلام بلکه قانون و فلسفه نیز در هر زمینه‌ای نیکوکاری را تشویق و آن را از خصوصیات مهم انسانی به شمار می‌آورده‌اند. امروز ظهر یکی از بهترین روزهای زندگی من است زیرا که مهمانداران ما کارت‌های دعوتی به‌دستمان می‌دهند که در حرم خلوت به سعادت زیارت نایل خواهیم شد و ناهار را در آستان قدس میهمان هستیم. هنگام زیارت همه‌ی بیماران را دعا می‌کنیم به‌ویژه بیمارانی را که در بیمارستان جرجانی چشم‌براه‌من هستند و از سفره‌ی پرفتوت حضرت رضا برای شفای آنان کمی نان و نمک برمی‌داریم این بهترین ره‌آورد است که برای عزیزان خود به تهران می‌برم.

عصر امروز نیز سخنگوی رشت هنگام جلسه شعر مورد علاقه‌ی مرا خواند و در حقیقت جلسه را با شعری که من برای این مراسم برگزیده‌ام آغاز کرد دیگر سخنگویان کمیته از سراسر استان‌ها به تفصیل درباره‌ی هدف‌های ارزنده‌ی جنبش ملی نیکوکاری و اقدامات خود سخن گفتند چقدر دلپذیر است که دامنه‌ی این برنامه‌ی انسانی همه‌ی استان‌ها را فرا گرفته حتی شهرستانهایی مانند ساوه و یاسوج نیز گزارش‌هایی غرورانگیز به همکاران خود دادند.

شب هنگام همراه دکتر بهبهانی، دیگر داوطلبان افتخاری مراکز پزشکی و خانم‌هایی که از مسئولان جنبش ملی نیکوکاری و در حقیقت میهماندار ما هستند به زیارت مشرف می‌شویم دکتر بهبهانی پیشاپیش همه‌ی، مامی ایستد و با صدای آرام خود زیارت‌نامه می‌خواند همه تحت تاثیر قرار گرفته‌ایم به دیگران نگاه می‌کنم این جمع انسان‌های پاک‌نهاد که رسالت انسانی خود را دریافته‌اند و سیمای آنان را نور ایمان روشن کرده است.

دوشنبه ۱۸ مرداد ۲۵۳۵

امروز، واپسین روز کار همایش است يك روز خوب دیگر در پیش دارم اما احساس اندوه می‌کنم که در پایان نیمروز شادی دیدار اینهمه انسان خوب و پاک‌نهاد را در کنار هم از دست خواهیم داد

ساعت ۹ صبح آخرین نشست همایش با سخنان سناتور عماد تربتی آغاز می‌شود ایشان ریاست جلسات را در این سه‌روزه به‌عهده داشتند و آنچنان مدبرانه و خوب جلسات را اداره کردند که همگی نیکوکاران از ایشان سپاسگزارند. سپس حجة الاسلام انصاری اراکی سخن می‌گوید با این مقدمه‌ی خوب و از یاد نرفتنی که نیکوکاری برای یکبار و یا یکروز کافی نیست باید همانند نماز و اذان هرروزه و مستمر باشد. سرپرست جنبش ملی نیکوکاری نیز با بیانات صادقانه و پر از احساس خود همه را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد به‌ویژه آنجا که می‌گوید ما قلب‌ها را فراخوانده‌ایم که پذیرای مهر دیگران باشند: به‌راستی که همه‌ی ما قلب‌هایمان را میان دست گرفته‌ایم و برای مهر به‌دیگران و پذیرش مهر آنان با ایمان و اشتیاق سر از پا نشناخته به‌مشهد مقدس آمده‌ایم. ناهار میهمان رئیس جلسات هستیم پذیرایی صمیمانه و دوستانه‌ایست و فرصتی برای خدا حافظی و اظهار شادمانی از آشنایی با اینهمه انسان‌های خوب

بعد از ناهار به زیارت مشرف می شویم اما هیچکدام توان
خدا حافظی با حضرت رضا نداریم با امید آنکه هرچه
زودتر دیگر بار به این سعادت نایل شویم بدون خدا حافظی
حرم را ترك می کنیم اما قلب هایمان را آنجا گذاشته ایم
به گفته ی سرپرست جنبش ملی نیکوکاری دل کندن از
خاك دامنگیری که کالبد پاك حضرت رضا را همانند
نگینی در خود جای داده دشوار است.

خوشبختانه فرزند بزرگ من در کنکور موفق شده
و می رود تا در مشهد مقدس در دانشگاه فردوسی به
تحصیل پردازد برای او و دیگر جوانان کشورم از حضرت
رضا موفقیت می خواهم. بعد از ظهر به فرودگاه می رویم
شادی آمیخته با اندوه چهره ها را پوشانده است شادی
سپری کردن سه روز خوب و اندوه به پایان رسیدن آن.
سفری دلپذیر و فراموش نشدنی را پشت سر گذاشته ایم
و دنیایی خاطره ی خوب از شهر مقدس، زیبا و رویائی
ره آورد ماست برای همه ی نیکوکاران کشور و همه ی
کارکنان جنبش ملی نیکوکاری در پناه حضرت رضا (ع)
خوشبختی، موفقیت و پیروزی هرچه بیشتر در راه دست-
یابی به هدف مقدسی که برگزیده اند آرزو می کنم.

